GŁÓWNA BIBLIOTEKA PRACY I ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

INFORMACJA O ROZPRAWACH DOKTORSKICH I HABILITACYJNYCH Z ZAKRESU PRACY

(zakończonych w 2002 r.)

Opracowała Ewa Wyglądała

GBPiZS

WARSZAWA 2004

GBPiZS
Główna Biblioteka
Pracy i Zabezpieczenia
Społecznego
0504036

GŁÓWNA BIBLIOTEKA PRACY I ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

INFORMACJA O ROZPRAWACH DOKTORSKICH I HABILITACYJNYCH Z ZAKRESU PRACY

(zakończonych w 2002 r.)

Opracowała Ewa Wyglądała

Warszawa 2004

D.111/05

GŁÓWNA BIBLIOTEKA PRACY I ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

ul. Limanowskiego 23
02-943 Warszawa

tel./fax 642-19-27
tel. 642-04-73
e-mail gbpizs@gbpizs. gov.pl

S.2010

Główna Biblioteka Pracy i Zabezp. Społ. w Warszawie

18.01.05

bibliografia specjalna
praca-zag. og.

SPIS TREŚCI

Przedmowa V

I. HISTORIA PRACY 1

II. ORGANIZACJA PRACY I ZARZĄDZANIE. POSTĘP TECHNICZNY 6
1. Problemy ogólne 6
2. Organizacja i zarządzanie w poszczególnych przedsiębiorstwach 12
3. Kadra kierownicza 23
4. Polityka kadrowa 24
5. Postęp naukowo-techniczny. Informatyka w zarządzaniu 27

III. ZATRUDNIENIE. PROBLEMY PRZYGOTOWANIA KADR 35
1. Rynek pracy 35
2. Bezrobocie i jego zwalczanie 40
3. Kształcenie i doskonalenie kadr. Poradnictwo zawodowe 43

IV. SOCJOLOGIA I PSYCHOLOGIA PRACY 51
1. Problemy ogólne 51
2. Socjologia zawodów i grup społecznych 55

V. OCHRONA ZDROWIA I PRACY. BHP 59

VI. PRAWO PRACY 66

VII. ZABEZPIECZENIE SPOŁECZNE 68

VIII. WARUNKI BYTU LUDNOŚCI 75

IX. ZBIOROWE STOSUNKI PRACY 83

X. SAMORZĄD PRACOWNICZY. PRZEKSZTAŁCENIA WŁASNOŚCIOWE 84

Indeks autorów 87
Indeks promotorów 91

PRZEDMOWA

Informacja zawiera wykaz prac doktorskich i habilitacyjnych z zakresu ekonomicznych i społecznych zagadnień pracy, zakończonych w 2002 r., w szkołach wyższych, placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz instytucjach naukowo-badawczych, a także uzupełnienia z lat poprzednich.

Informacja została opracowana na podstawie kart SYNABA udostępnionych w Ośrodku Przetwarzania Informacji w Warszawie, nadzorowana przez Ministerstwo Nauki i Informatyzacji.

Informacja obejmuje 204 pozycje, w tym 19 to prace habilitacyjne (zaznaczone *). Poszczególne pozycje zawierają następujące dane: imię i nazwisko autora, temat pracy, miejsce i nazwę instytucji, w której ukończono pracę, rok oraz nazwisko promotora oraz krótką treść (z wyjątkiem tych pozycji, do których autorzy nie nadesłali adnotacji).

Materiał zaprezentowano w układzie podobnym do tego z lat poprzednich. W tym roku zrezygnowano z działu PŁACE, gdyż nie było prac z tego tematu. W bibliografii zastosowano następujące hasła: *Restrukturyzacja przedsiębiorstw (poz. 51-59) ; Fizjologia (160-162) ; Ubezpieczenie zdrowotne (176-179) ; (Pomoc społeczna (poz. 180-182).*

I. HISTORIA PRACY

*1. BĘDŹMIROWSKI Jerzy: Kształcenie kadry zawodowej dla Polskiej Marynarki Wojennej w latach 1946-1989. - Gdańsk : Uniwersytet Gdański. Wydział Filozoficzno-Historyczny, 2002.

Celem dysertacji było ukazanie problematyki dotyczącej kształcenia oficerów, chorążych oraz podoficerów zawodowych - specjalistów morskich Polskiej Marynarki Wojennej w latach 1946-1989. Praca ma układ chronologiczno-problemowy. Charakterystyczne etapy procesu kształcenia i szkolenia oficerów w kraju i za granicą porównano z obowiązującymi wówczas w wojskowych uczelniach morskich Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Wielkiej Brytanii, Francji, Republiki Federalnej Niemiec, Danii i Szwecji.

2. BIELEC Dariusz Adam: Krakowskie Zagłębie Węglowe w latach 1918--1939 - rozwój ekonomiczny i społeczny. - Katowice : Uniwersytet Śląski w Katowicach. Wydział Nauk Społecznych, 2002.

Promotor: dr hab. Adam Hrebenda

Praca koncentruje się wokół kwestii dotyczących: funkcjonowania kopalni Krakowskiego Zagłębia Węglowego takich jak: „Artur" w Sierszy, „Józef Piłsudski", „Tadeusz Kościuszko", „Jan Kanty" w Jaworznie, „Sobieski" w Borach, „Zbyszek" w Trzebini, „Janina" w Libiążu i „Krystyna" w Tenczynku w latach 1918-1939. Ukazano zmiany ekonomiczne (wielkość wydobycia, zbyt, koszty produkcji, płace), technicznych (nowe maszyny i metody wydobycia), społecznych (charakterystyka społeczeństwa Zagłębia Krakowskiego na tle społeczności innych okręgów wydobywczych ziem polskich), politycznych (m. in. związki zawodowe, udział w strajkach) oraz stosunków własnościowych. Ramy chronologiczne określono ze względu na jedność terytorialną opisywanego obszaru (jeden powiat) i jedność etniczną mieszkańców tych ziem w okresie między zaborem a okupacją. Odniesiono się do warunków geologicznych zagłębia, opisując techniki pozyskiwania węgla, jego transportu na powierzchnię i zabezpieczeń stosowanych w kopalniach z uwzględnieniem postępu technicznego, który wówczas miał miejsce.

DYMEK H.: Średnie szkolnictwo zawodowe w województwie płockim w latach 1975-1995 a zapotrzebowanie na kadrę kwalifikowaną = *poz. 109.*

M. in. rozwój szkolnictwa w okresie międzywojennym i po II Wojnie Światowej.

3. JUŚKO Edmund: Szkolnictwo powszechne w powiecie tarnowskim w latach 1918-1939. - Lublin : Katolicki Uniwersytet Lubelski. Wydział Nauk Humanistycznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Stanisław Litak

Praca podejmuje problemy dotyczące szkolnictwa ludowego na ziemi tarnowskiej. Charakteryzuje strukturę i organizację szkół powszechnych 1918-1939, bazę materialną, problemy kadry pedagogicznej (wiek, wykształcenie, narodowość, wyznanie religijne) uczniów, szkolnictwo prywatne dla mniejszości narodowych oraz działalność związków zawodowych.

KOWALIK G. A.: System kształcenia pielęgniarek w Polsce na tle wytycznych Unii Europejskiej = *poz. 116.*

M. in. problemy związane z organizacją kształcenia na różnych poziomach w ostatnich 100 latach.

4. MIROWSKA Mariola: Formy pomocy i opieki społecznej w Częstochowie w okresie Drugiej Rzeczypospolitej. - Opole : Uniwersytet Opolski. Wydział Historyczno-Pedagogiczny, 2002.

Promotor: dr hab. Eleonora Sapia-Drewniak

Celem pracy jest uzupełnienie luki w historiografii poprzez monograficzne przedstawienie praktyki społecznej i wychowawczej w dwudziestoleciu międzywojennym w Częstochowie. Treścią opracowania jest próba analizy różnorodnych form opieki i pomocy podejmowanych przez ich organizatorów w stosunku do dzieci, młodzieży jak i dorosłych. Opracowanie zawiera odpowiedzi na pytania: kim byli organizatorzy działań opiekuńczych i pomocowych, jakie formy pracy występowały w procesie pomagania, kim byli odbiorcy opieki i pomocy społeczno-wychowawczej. Podstawę opracowania stanowią stanowią archiwalne dokumenty państwowe i kościelne, drukowane dokumenty źródłowe (akty prawne, instrukcje, statuty, zarządzenia itp.) oraz czasopisma.

5. NIEMIERKA Kazimierz: Rozwój kultury fizycznej w Dolnośląskim Zagłębiu Węglowym w latach 1945-2000. - Wrocław : Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. Wydział Wychowania Fizycznego, 2002.

Promotor: dr hab. Marek Ordyłowski

Praca prezentuje historię rozwoju kultury fizycznej w górniczym środowisku regionu Wałbrzycha i Nowej Rudy w latach 1945-2000. Celem pracy było: 1) opracowanie monografii kultury fizycznej w Dolnośląskim Zagłębiu Węglowym w latach 1945 - 2000 obejmującej okres 45-lecia sportu w PRL i 10-lecia w III RP na terenie Wałbrzysko-Noworudzkiego Zagłębia Węglowego. Region ten był jednym z najsilniejszych ośrodków sportu robotniczego w Polsce; 2) podkreślenie silnego wpływu sportu na asymilację mieszanki ludnościowej, która osiedliła się na terenie Wałbrzysko-Noworudzkiego Zagłębia Węglowego; 3) podkreślenie dorobku sportu kwalifikowanego, zwłaszcza w górniczych klubach sportowych i ocalenie go od zapomnienia z chwilą podjęcia decyzji rządowej o zamknięciu kopalń, koksowni i szkolnictwa górniczego i likwidacji Dolnośląskiego Zagłębia Węglowego.

6. PAWELSKI Leszek: Rozwój szkolnictwa w Szczecinku w latach 1945-1995. - Gdańsk : Uniwersytet Gdański. Wydział Nauk Społecznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Lech Mokrzecki

Tematem rozprawy jest problematyka rozwoju szkolnictwa w Szczecinku w latach 1945-1995, z uwzględnieniem kształcenia uczniów na poziomie podstawowym i średnim. Skupiono się głównie na działalności dydaktycznej, wychowawczo-opiekuńczej i organizacyjnej szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Celem dociekań była charakterystyka działalności i funkcjonowania w społeczeństwie placówek oświatowych w badanym okresie. Procesy te starano się ukazać na tle zasadniczych przemian życia społeczno-politycznego i gospodarczego woj. koszalińskiego. Analizie poddano rozwój organizacyjny, materialny, kadrowy, a także działalność statutową szkół. Wyodrębniono i naświetlono przeobrażenia strukturalne systemu edukacji po 1989 r. oraz rolę, jakie samorząd lokalny Szczecinka i prowadzone przez niego szkolnictwo spełniały w tworzeniu nowego systemu edukacji na tym terenie.

7. PIOTROWSKA Monika: Nędzarze i filantropi. Problem ubóstwa w polskiej opinii publicznej w latach 1815-1863. - Wrocław : Uniwersytet Wrocławski. Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Teresa Maria Kulak

Praca stanowi analizę polskiej opinii publicznej trzech zaborów, problematyki nędzy i żebractwa, od zakończenia wojen napoleońskich i powstania po kongresie wiedeńskim nowego układu polityczno-terytorialnego na ziemiach polskich, do wybuchu powstania styczniowego. Przedstawiono przejawy nędzy w społecznym pejzażu, diagnozę ubóstwa w Europie i na ziemiach polskich w I połowie XIX wieku. Omówiono ideowe i społeczne uwarunkowaniach opieki publicznej i działalności filantropijnej w pierwszej połowie XIX wieku. Zaprezentowano przyjaciół ludzkości i filantropi oraz działalność dobroczynną w opinii publicznej w I połowie XIX wieku. Ostatni dotyczy kierunków filantropii.

POŁAWSKI P.: Retoryka kwestii społecznej. Konstruowanie i instytucjonalizacja ubóstwa w Polsce w perspektywie historycznej = *poz. 181.*

8. RATAJCZAK Krzysztof: Edukacja kobiet w kręgu dynastii piastowskiej w średniowieczu. - Poznań : Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Studiów Edukacyjnych, 2002.

Promotor: dr hab. Dorota Żołądź-Strzelczyk

Praca ma charakter multidyscyplinarny. Materiał obejmuje okres od połowy X do początków XVI w. Przedstawia m. in. problematykę kobiet w społeczeństwie średniowiecznym, w kręgu dynastycznym i dworskim w Polsce doby piastowskiej oraz rolę klasztorów żeńskich w edukacji kobiet.

9. SKOWRON Radosław: Przemiany struktury zawodowej mieszkańców Świdnicy w latach 1884-1938 w świetle ksiąg metrykalnych. - Wrocław : Uniwersytet Wrocławski. Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych, 2002.

Promotor: dr hab. Elżbieta Kościk

Praca z zakresu historii gospodarczej i społecznej. Omówiono rozwój demograficzny, gospodarczy i urbanistyczny Świdnicy. Przedstawiono przemiany w strukturze zawodowej (horyzontalnej) i w strukturze społeczno-zawodowej (wertykalnej) Świdnicy. Jako podstawa posłużyły autorowi księgi adresowe miasta Świdnicy z lat 1884, 1914 i 1938.

10. SOBEL Grzegorz: Deutsche Arbeitsfront. Organizacja robotnicza w Trzeciej Rzeszy w latach 1933-1939. - Wrocław : Uniwersytet Wrocławski. Wydział Nauk Historyczny i Pedagogicznych, 2002.

Promotor: prof. zw. dr hab. Wojciech Wrzesiński

Praca przedstawia moment założenia organizacji, jej dzieje i cele. Omówiono: rolę związków zawodowych w programie politycznym NSDAP w latach walki o władzę 1920-1933; związki zawodowe w dobie rewolucji narodowosocjalistycznej; NSBO, a kwestie narodowosocjalistycznych związków zawodowych w pierwszych miesiącach rewolucji narodowosocjalistycznej. Przedstawiono: pozycję prawną Deutsche Arbeitsfront, jej charakter, zadania, kompetencje, ustawę o porządku pracy narodowej; wspólnotę zakładowa oraz NS-Gemeinschaft „Kraft durch Freude".

11. SZTABA Kazimierz: Polska oświata pozaszkolna w II Rzeczypospolitej (1918-1939). - Kielce : Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego. Instytut Humanistyczny, 2002.

Promotor: dr hab. Teresa Wróblewska

Analiza, synteza i ocena funkcjonowania oświaty pozaszkolnej w II Rzeczypospolitej. Pierwsza część pracy zawiera opis podstawowych tendencji rozwojowych oświaty pozaszkolnej i jej główne kierunki działań. Druga część rozprawy stanowi charakterystykę podstawowych form oświaty pozaszkolnej funkcjonującej w okresie międzywojennym, na kursach dla dorosłych, przedpoborowych, uniwersytetach powszechnych. Część trzecia przybliża inne pola działalności oświatowo-kulturalnej, a mianowicie funkcjonowanie teatru ludowego, świetlic, wycieczek, kolonii, obozów, kursów dla

dorosłych i inne. Pracę kończą uwagi o rezultatach działalności organizacyjnej i oświatowej w podnoszeniu kwalifikacji społeczeństwa polskiego okresu międzywojennego.

*12. SUCHMIEL Jadwiga Teresa: Działalność naukowa kobiet w Uniwersytecie we Lwowie do roku 1939. - Kraków : Akademia Pedagogiczna im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Wydział Humanistyczny, 2001.

TOMASZEWSKA L.: Edukacja kobiet w Polsce - stan współczesny, znaczenie i perspektywy rozwoju na przykładzie Płocka = *poz. 126.*

M. in. problemy edukacyjne kobiet w Polsce na przestrzeni dziejów oświaty.

13. UBERMAN Marta: Kształcenie nauczycieli rysunku (wychowania plastycznego, plastyki) dla szkół podstawowych w Polsce w latach 1944-1989. Warszawa : Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Wydział Rewalidacji i Resocjalizacji, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Karol Poznański

Przedmiotem pracy jest próba ukazania przemian, jakie dokonały się w systemie kształcenia nauczycieli przedmiotów rysunek (wychowanie plastyczne, plastyka) na tle ogólnych przeobrażeń oświatowych i społeczno-ustrojowych w najnowszych dziejach Polski - do momentu transformacji ustrojowej.

14. WALENT Witold Maciej: Kształtowanie się struktur organizacyjnych opieki zdrowotnej w Zgierzu w latach 1945-1973. - Łódź : Akademia Medyczna w Łodzi. Katedra Historii Medycyny i Farmacji, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Jerzy Supady

Przedmiotem pracy były dzieje kształtowania się struktur opieki zdrowotnej w Zgierzu w latach 1945-1973 z uwzględnieniem przesłanek gospodarczo-społecznych, politycznych i środowiskowych. Praca objęła okres transformacji reaktywowanych po wojnie struktur opieki zdrowotnej na model scentralizowanej, państwowej służby zdrowia. W omawianym okresie nastąpiły istotne zmiany demograficzne, gospodarcze i społeczne, co pociągało za sobą konieczność rozbudowy istniejących lub tworzenia nowych struktur organizacyjnych opieki zdrowotnej w Zgierzu.

15. WIECZOREK Gertruda: Rozwój i przemiany zawodoznawstwa, orientacji i poradnictwa zawodowego w latach 1945-1999. - Katowice : Uniwersytet Śląski w Katowicach. Wydział Nauk Społecznych, 2002.

Promotor: dr hab. Piotr Paweł Barczyk

Celem pracy było: przedstawienie rozwoju i przemian zawodoznawstwa w Polsce, a w szczególności zmian w charakterystykach kwalifikacji stanowiących podstawę dla orientacji zawodowej, poradnictwa zawodowego i edukacji zawodowej; zmian zachodzących w treściach i charakterze pracy pod wpływem różnych czynników; zmian w społecznej strukturze zawodów. Ukazano również wpływ cywilizacji technicznej i przemian społeczno-gospodarczych na rozwój kształcenia zawodowego oraz przedstawiono szczególną rolę poradnictwa zawodowego w okresie restrukturyzacji gospodarki polskiej.

II. ORGANIZACJA PRACY I ZARZĄDZANIE. POSTĘP TECHNICZNY

1. Problemy ogólne

*16. BEDNAREK Mariusz: Ciągłe doskonalenie systemów zarządzania podstawowym narzędziem wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw. - Warszawa : Instytut Organizacji i Zarządzania w Przemyśle „Orgmasz", 2002.

17. BIEŃKOWSKA Agnieszka: Kształtowanie rozwiązań kontrolingu jakości w przedsiębiorstwie przemysłowym. - Wrocław : Politechnika Wrocławska. Wydział Informatyki i Zarządzania, 2002.

Promotor : dr hab. Zygmunt Kral

Celem pracy było opracowanie nowych lub udoskonalenie istniejących rozwiązań kontrolingu jakości w przedsiębiorstwie przemysłowym. Przedstawiono teoretyczne podstawy kontrolingu. Przybliżono zagadnienie zarządzania jakością i na jego tle koncepcję kontrolingu jakości. Zaprezentowano rozwiązania wdrożeniowe kontrolingu jakości we Wrocławskich Zakładach Zielarskich „Herbapol" S.A. Pracę kończą wnioski i uwagi dotyczące możliwości kontynuacji prac w tym temacie.

18. CIECHAN-Kujawa Marlena: Rachunek kosztów jakości w zarządzaniu przedsiębiorstwem. - Toruń : Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Sławomir Sojak

Celem pracy jest diagnoza powszechności stosowania rachunku kosztów jakości w polskich przedsiębiorstwach, zidentyfikowanie celów, barier oraz zakres jego wdrożenia, a także ustalenie stopnia wykorzystania tego narzędzia w zarządzaniu. W pracy zaprezentowano wyniki badań empirycznych przeprowadzonych wśród przedsiębiorstw posiadających certyfikaty serii ISO 9000.

19. CZERSKA Joanna Maria: Koncepcja Lean Management w podnoszeniu efektywności ekonomicznej produkcji. - Gdańsk: Politechnika Gdańska. Wydział Zarządzania i Ekonomii, 2002.

Promotor: dr hab. Olgierd Downarowicz

Celem rozprawy była konstrukcja i weryfikacja uogólnionego schematu usprawniania przedsiębiorstwa zgodnie z koncepcją Lean oraz ocena efektywności ekonomicznej zmian Lean w polskich przedsiębiorstwach, w których badano efektywność zastosowania opracowanego modelu postępowania. Schemat przygotowano w oparciu o badania literaturowe, raporty przedsiębiorstw zagranicznych z wdrożeń Lean oraz wyniki badań amerykańskich i brytyjskich ośrodków naukowych. Weryfikacji schematu dokonano nw trzech wybranych przedsiębiorstwach o różnych typach produkcji. W przedsiębiorstwach tych zbadano pojedyncze procesy wytwórcze, zaprojektowano zmiany w oparciu o wytyczne schematu i przy pomocy symulacji komputerowej dokonano oceny efektów zmian. Wykazano, że wdrażanie koncepcji Lean zgodnie z opracowanym schematem jest efektywne ekonomicznie. Stwierdzono, że wielkość efektu jest uzależniona od typu procesu produkcyjnego, natomiast sam efekt ekonomiczny jest zawsze dodatni. Wykazano także, że możliwe jest opracowanie jednolitego programu wdrożenia koncepcji Lean dla odmiennych typów produkcji.

20. DRAŻYK Jacek: Zarządzanie przez jakość w zakładzie pracy w świetle teorii i praktyki. - Katowice : Uniwersytet Śląski w Katowicach. Wydział Nauk Społecznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Władysław Jacher

Rozprawa - napisana na podstawie wybranych zakładów: firmy ALPINUS S.A., Gliwickiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego S.A. i Zakładu Opieki Zdrowotnej w Świętochłowicach - jest pracą teoretyczno-empiryczną. W części teoretycznej zdefiniowano składniki TQM, a w części empirycznej zanalizowano wyniki badań.

21. EJDYS Joanna: Zintegrowana ocena efektywności systemu zarządzania środowiskowego. - Kraków : Akademia Ekonomiczna w Krakowie. Wydział Ekonomii, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Bazyli Poskrobko

Zintegrowana ocena efektywności systemu zarządzania środowiskowego łączy ocenę stopnia realizacji celów środowiskowych, założonych w momencie wdrażania systemu, z oceną wyników ekonomicznych generowanych przez system wraz ze spo-

łeczną oceną systemu zarządzania środowiskowego. W zależności od potrzeb zintegrowania, ocena efektywności systemu zarządzania środowiskowego może być przeprowadzona w dowolnym punkcie jego funkcjonowania, ale najlepszym momentem na jej przeprowadzenie przez przedsiębiorstwo lub jednostki zewnętrzne, jest okres zbliżającej się recertyfikacji, czyli okres trzyletniego funkcjonowania systemu.

22. HAFFER Rafał: Systemy zarządzania jakością w budowaniu przewag konkurencyjnych polskich przedsiębiorstw. - Toruń : Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Marek Jacek Stankiewicz

Celem pracy było zaproponowanie procedury budowy skutecznego systemu kompleksowego zarządzania jakością dla polskich przedsiębiorstw poprzez wskazanie kolejności, sposobów oraz możliwości rozwijania pożądanych jego cech (tworzących go zasobów). W zakresie możliwości wskazano wewnętrzne i zewnętrzne warunki stymulujące i hamujące skuteczny rozwój systemów zarządzania jakością w polskich przedsiębiorstwach. Podjęto także próbę uporządkowania i oceny zagadnień dotyczących istoty przewagi konkurencyjnej, zmierzając w szczególności do syntezy dokonań szkoły pozycyjnej i zasobowej.

*23. JABŁOŃSKI Jan Andrzej: Zarządzanie środowiskowe jako warunek ekologizacji przedsiębiorstwa. Próba modelu teoretycznego. - Wrocław : Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego we Wrocławiu. Wydział Gospodarki Narodowej, 2002.

Celem pracy jest uzasadnienie tezy traktującej zarządzanie środowiskiem jako warunek konieczny procesu ekologizacji oraz skonstruowanie modelu mechanizmu decydującego o zmianach jego udziału w procesie funkcjonowania przedsiębiorstwa.

24. JASIK Józef: Wpływ zarządzania informacją na proces doskonalenia zarządzania przedsiębiorstwem. - Lublin : Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej. Wydział Ekonomiczny, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Elżbieta Skrzypek

Celem pracy było przedstawienie różnych aspektów zarządzania informacją ze szczególnym uwzględnieniem roli pracowników i ich umiejętności porozumiewania się w procesie doskonalenia zarządzania przedsiębiorstwem. W pracy postawiono pytania problemowe: 1) w jaki sposób skutecznie przekazać informację precyzującą zadania do wykonania, aby była właściwie odebrana przez pracownika? 2) jak motywować ludzi tworzących przedsiębiorstwo do ustawicznego uczenia się i podnoszenia swych kwalifikacji? 3) jaki klimat powinien panować w przedsiębiorstwie dla zaistnienia efektu synergii? W przeprowadzonych badaniach pokazano wpływ systemu zarządzania jakością na proces zarządzania zasobami informacyjnymi oraz oceniono zaangażowanie

pracowników w system zarządzania informacją. Celem aplikacyjnym pracy było wskazanie podejmowanych, w ramach systemu zarządzania jakością, działań w celu usprawnienia wymiany informacji, wiedzy, umiejętności i doświadczeń między członkami organizacji. Rezultatem przeprowadzonych badań jest model doskonalenia zarządzania przedsiębiorstwem, przy użyciu dostępnych w firmie zasobów informacji i wiedzy.

KOŁODZIEJCZAK M. K.: Rola współczesnych koncepcji i metod zarządzania w restrukturyzacji przedsiębiorstw = *poz. 53.*

25. MACINKIEWICZ Henryk: Zarządzanie przedsiębiorstwem w sytuacji kryzysowej. - Sopot : Uniwersytet Gdański. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Joanna Senyszyn

Celem pracy jest opracowanie koncepcji zarządzania przedsiębiorstwem w sytuacji kryzysowej. Podstawowymi jej elementami są propozycja wzorca zarządzania w sytuacji kryzysowej oraz metoda pomiaru efektywności przeprowadzonych działań naprawczych. Problemem badawczym jest rozeznanie zależności pomiędzy wzorcem zarządzania w sytuacji kryzysowej a potencjałem i pozycją konkurencyjną przedsiębiorstwa.

26. MIKOSIK Piotr Gerard: Problemy i warunki zarządzania przez wizję. - Łódź : Uniwersytet Łódzki. Wydział Zarządzania, 2002

Promotor: prof. dr hab. Czesław Krzysztof Sikorski

Celem pracy było opracowanie modelu wyjaśniającego metodę i warunki powodzenia zarządzania przez wizję przyszłości. Rozdział 1 wyjaśnia czym jest wizja przyszłości. Charakteryzuje naturę człowieka, następnie wyjaśnia definicję wizji, kończy się procesem jej budowy. Rozdział 2 określa warunki niezbędne do powodzenia realizacji zarządzania przez wizję. Koncentruje się na odpowiednim doborze strategii, struktury organizacyjnej, ludzi, kultury, systemów informowania. Rozdział 3 wyjaśnia rolę przywództwa. Wskazuje na niezbędność przywództwa nastawionego na ludzi, oddającego im znaczną autonomię w podejmowaniu decyzji. Dużą uwagę przywiązuje do substytutu przywództwa, czyli zarządzania bez jakiejkolwiek hierarchii. Rozdział 4 zajmuje się motywacją, przedstawia trzy koncepcje najbardziej przydatne dla techniki zarządzania przez wizję. Jest to teoria potrzeb Maslowa, teoria oczekiwań i teoria pozytywnych wzmocnień Skinnera. Rozdział 5 określa rolę kultury organizacyjnej. Wyjaśnia funkcję i rolę kultury w organizacjach. Z punktu widzenia pracy najważniejsza jest część dotycząca rozważań na temat wymiarów indywidualizm - kolektywizm w organizacjach. Rozdział 6 przedstawia praktyczne przypadki i odnosi realia biznesu do opisanej teorii. Na jednym przypadku przedstawia proces budowy wizji, na dwóch pozostałych - proces tworzenia i zarządzania organizacjami elastycznymi o silnie indywidualistycznej kulturze. Efektem pracy

jest skonstruowanie modelu wyjaśniającego warunki powodzenia zarządzania przez wizję.

27. MILECKI Artur: Luka informacyjna w zarządzaniu przedsiębiorstwami polskimi. - Poznań : Akademia Ekonomiczna w Poznaniu. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Jadwiga Majchrzak

Głównym celem pracy była próba odpowiedzi na pytanie - czy i jak znacząca jest różnica między zapotrzebowaniem kadry kierowniczej na informacje a informacjami dostępnymi w przedsiębiorstwach polskich, innymi słowy czy występuje i jak rozległa jest luka informacyjna. W związku z przyjętym celem ustalono następujące ramy badań: 1) „zakres rzeczowy" kadra kierownicza wyższego szczebla; 2) zakres przedmiotowy: luka informacyjna w przedsiębiorstwach; 3) zakres czasowy: badania ankietowe I-IV 1999, analiza przypadku IX-X 2001; 4) zakres przestrzenny: przedsiębiorstwa produkcyjne, handlowe i usługowe działające w Polsce, w szczególności w zachodniej części kraju.

SOŁTYS A. A.: Homo Organisatoricus jako efekt systemu internalizacji roli organizacyjnej = *poz. 132.*

Głównym celem pracy było m. in. zbudowanie modelu wyznaczników kształtujących rolę organizacyjną jednostki.

STANKIEWICZ D.: Kulturowe aspekty zarządzania szkołą = *poz. 133.*

28. STYPUŁKOWSKI Jacek: Ekonomiczna wartość dodana jako narzędzie zarządzania zakładem produkcyjnym w Polsce. - Warszawa : Szkoła Główna Handlowa. Kolegium Zarządzania i Finansów, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Krzysztof Marecki

Celem pracy była analiza i ocena ekonomicznej wartości dodanej jako narzędzia wspomagającego zarządzanie zakładami produkcyjnymi w Polsce. W pracy postawiono i udowodniono tezę, że wprowadzenie i stosowanie ekonomicznej wartości dodanej jest metodą zarządzania zakładami produkcyjnymi w Polsce, pozwalającą zwiększyć stopę zysku z zainwestowanego kapitału, a także zwiększyć wartość przedsiębiorstwa. Przedstawiono możliwe obszary zastosowań ekonomicznej wartości dodanej, w tym konstruowanie planów motywacyjnych oraz wyznaczanie celów, w zależności od pozycji danego oddziału w strukturze zakładu. Następnie przedstawiono możliwość praktycznej aplikacji ekonomicznej wartości dodanej do zarządzania zakładem, głównie przez analizę wybranych działań lub aspektów działalności przedsiębiorstwa i dokonywanych zmian zachodzących wskutek wprowadzenia zarządzania skoncentrowanego na tworzeniu wartości. W przeprowadzonych analizach pokazano też wady stosowania niektórych mierników efektywności operacyjnej. Na tym tle przedstawiono obecnie funkcjonujący system oceny menedżerów z uwzględnieniem ośrodków odpowiedzialności i zaproponowano w nim zmiany koncentrujące się na rozszerzeniu odpowiedzialności w celu usprawnienia procesów w zakładzie.

29. WIŚNIEWSKI Zbigniew: Wdrażanie zarządzania jakością w przedsiębiorstwie produkcyjnym - uwarunkowania i bariery. - Łódź : Politechnika Łódzka. Wydział Organizacji i Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Jerzy Bolesław Lewandowski

Cel pracy to opracowanie metody oceny przedsiębiorstwa w aspekcie możliwości wdrożenia zintegrowanego zarządzania przez jakość. Opracowanie zawiera: 1) analizę poziomu wiedzy i świadomości w firmach wdrażających zarządzanie przez jakość; 2) klasyfikację barier i uwarunkowań wdrażania zintegrowanych systemów zarządzania; 3) nowe metody przygotowania wdrożenia TQM; 4) systemowe spojrzenie na aspekty doskonalenia procesów i organizacji; 5) systematykę narzędzi usprawniających wdrażanie TQM; 6) propozycję metody usprawniania doboru metod i technik przy wdrażaniu MAD; 7) analizę dynamiki wdrażania zmian w organizacji. Rozwiązania nowatorskie: - propozycja narzędzia diagnozy organizacji pod kątem gotowości firmy do wdrożenia zarządzania przez jakość. Narzędzie umożliwia precyzyjne wykrycie obszarów, w których występują problemy lub mogą wkrótce wystąpić problemy w związku z nieprzystosowaniem do wymogów jakości; - metody MAD (macierz adaptacyjna) umożliwiająca w sposób deterministyczny i optymalny dobrać narzędzia i techniki wspomagajace wdrażanie zmian i doskonalenie procesów; - opracowanie podstaw teoretycznych funkcjonowania zespołów doradczych, których zadaniem jest wpływ na poziom wyznaczonych celów.

30. ZUCHEWICZ Joanna: Rachunek kosztów działań w zarządzaniu przedsiębiorstwem. - Jelenia Góra : Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego we Wrocławiu. Wydział Gospodarki Regionalnej i Turystyki, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Edward Nowak

W pracy poruszono problematykę wykorzystania rachunku kosztów działań w zarządzaniu strategicznym i operacyjnym, na podstawie badań empirycznych przeprowadzonych w dwóch przedsiębiorstwach na terenie naszego kraju. Przedstawione są etapy prac wdrożeniowych systemu ABC, problemy związane z zastosowaniem tego modelu w praktyce oraz korzyści wynikające z decyzji podjętych na podstawie informacji i danych dostarczonych przez rachunek kosztów działań.

31. ŻMUDZIN Tomasz: Możliwości poprawy organizacji pracy przy wykorzystaniu systemu zarządzania jej przepływem. - Warszawa : Szkoła Główna Handlowa. Kolegium Analiz Ekonomicznych, 2002.

Promotor : prof. dr hab. Jan Goliński

Rozprawa poświęcona jest organizacji pracy w warunkach dostępności systemów zarządzania jej przepływem (systemów workflow), zakresu możliwego wykorzystania workflow, możliwych efektów zastosowania systemu oraz wpływu jego wykorzystania na osiągane efekty. W pracy zaproponowano nowy, adaptacyjny schemat funkcjonowania systemu zarządzania przepływem pracy. Główne cele pracy to: 1) określenie zakresu poprawy organizacji pracy możliwej do osiągnięcia przy wykorzystaniu systemu zarządzania jej przepływem; 2) wskazanie sposobu wykorzystania systemu pozwalającego na osiągnięcie maksymalnych korzyści; 3) wskazanie alternatywnego sposobu funkcjonowania systemu, pozwalającego na uniknięcie niedostatków workflow przy zachowaniu większości jego zalet.

Informatyka wspomagająca procesy zarządzania (poz. 69, 71, 74, 78, 82, 87).

2. Organizacja i zarządzanie w poszczególnych przedsiębiorstwach

32. BACHMAN Dorota: Reengineering w polskich przedsiębiorstwach (na przykładzie branży budowlanej). - Warszawa : Szkoła Główna Handlowa. Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, 2002.

Promotor: dr hab. Barbara Dobiegała-Korona

W wyniku przeprowadzonych studiów, analiz i własnych badań empirycznych stwierdzono, że istnieją realne przesłanki zastosowania metody zarządzania procesowego w polskich małych i średnich przedsiębiorstwach. Potwierdziły to wyniki uzyskane dla 377 podmiotów branży budowlanej. Badania umożliwiły sklasyfikowanie głównych szans i możliwości wdrożenia reengineeringu w małych i średnich przedsiębiorstwach. Atutem praktycznym pracy jest także ujawnienie obszarów problemowych dla wdrażania zarządzania procesowego w małych i średnich przedsiębiorstwach. Omówiono bariery, które mogą wpłynąć na ograniczenie zastosowania metody lub wręcz uniemożliwić jej wykorzystanie. Przeprowadzony wywód i uzyskane wyniki potwierdzają że menedżerowie są świadomi konieczności zmian i starają się lub zamierzają je wdrażać w swoich firmach. W polskich przedsiębiorstwach efekty ich działań są na razie znikome. Wynika to często z braku wiedzy, konsekwencji w działaniu oraz błędnie przyjętych założeń.

33. BARTOSEWICZ Julianna: Efektywność systemu zarządzania gospodarką transportową odpadami w zakładach przemysłowych. - Gdańsk : Politechnika Gdańska. Wydział Zarządzania i Ekonomii, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Ludmiła Zawadzka

Celem pracy było opracowanie efektywnego pod względem ekonomicznym i ekologicznym systemu zarządzania gospodarką transportową odpadami.

*34. BATOR Tadeusz: Modele zarządzania placówkami oświatowymi w programach PHARE-TERM i Nowa Szkoła. Implikacje dla reformy systemu edukacji. - Warszawa : Instytut Badań Edukacyjnych, 2002.

Celem pracy było opracowanie modeli zarządzania placówkami oświatowymi z wykorzystaniem dorobku programów edukacyjnych: zagranicznego - PHARE - TERM, polskiego - Nowa Szkoła. Efektem badań i analiz jest: przedstawienie aktualnego systemu zarządzania w wybranych krajach Unii Europejskiej oraz w Polsce, a także opracowanie modeli zarządzania polskimi placówkami oświatowymi z wykorzystaniem doświadczeń krajów Unii Europejskiej.

35. CHEŁCHOWSKI Janusz Stanisław: Zarządzanie projektem inwestycyjnym finansowanym przez budżet państwa. - Olsztyn : Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Maria Teresa Łaguna

Przedmiotem pracy było zbadanie, analiza i ocena funkcjonujących systemów zarządzania projektem inwestycyjnym, (budowlanym) finansowanym przez budżet państwa. Podstawowym celem badań było poznanie istoty procesu zarządzania inwestycjami budowlanymi finansowanymi z budżetu państwa, ocena systemu zarządzania etapem przedinwestycyjnym i etapem realizacji projektu inwestycyjno-budowlanego finansowanego z budżetu państwa oraz opracowanie usprawnień procesu zarządzania. Badania przeprowadzono na bazie trzech szpitalnych projektów inwestycyjnych realizowanych przez MSWiA w Olsztynie, Białymstoku i Warszawie. Proponowany proces zarządzania projektem inwestycyjnym przedstawiono w czterech płaszczyznach: struktury organizacyjnej, procesu realizacji, analizy efektywności i przepisów prawa.

36. GRZELCZAK Agnieszka Urszula: Metodologia wprowadzania pracy w grupach jako nowej formy organizacji produkcji w przemyśle budowy maszyn. - Poznań : Politechnika Poznańska. Wydział Budowy Maszyn i Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Leszek Pacholski

Praca stanowi próbę syntezy stanu wiedzy w zakresie wprowadzania pracy w grupach jako nowej formy organizacji produkcji w przemyśle budowy maszyn i osiąganego przez to efektu synergii. Podstawę rozważań stanowi analiza teorii problemu w zakresie naukowego ujęcia pracy w grupach, uporządkowania pojęć i cech charakterystycznych grupy, pracy w grupach oraz sporządzenia klasyfikacji form organizacji produkcji. Na tej podstawie opracowano koncepcję metodologiczną procesu wprowadzania pracy w grupach w przedsiębiorstwie budowy maszyn w oparciu o syntezę

metod wprowadzania nowej formy organizacji pracy w obszarze produkcji oraz zweryfikowano zaprezentowaną metodę na konkretnych przykładach rozwiązań stosowanych w przemyśle budowy maszyn.

37. JARYCH Jerzy: Problemy zarządzania miejską komunikacją zbiorową. - Wrocław : Politechnika Wrocławska. Wydział Informatyki i Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Jacek Wiesław Mercik

Praca przybliża podstawowe kategorie problemów dotykających organy zarządzające transportem zbiorowym oraz przewoźników. Opisuje narzędzia poprawy funkcjonowania transportu. Definiuje też warianty jego organizacji, monopolistyczny i rynkowy. Przeprowadza analizę stanu prawnego, wpływającego na możliwość funkcjonowania i rozwoju transportu. Na przykładzie Wrocławia obrazuje konkretne rozwiązania organizacyjne, sprzyjające racjonalnemu planowaniu rozwoju systemu transportowego. Porównuje wielkości nakładów przeznaczonych na transport miejski w obu wariantach zarządzania. Przedstawia wnioski odnośnie perspektyw rozwoju transportu miejskiego i konkretyzuje działania, które powinny pozwolić sprostać oczekiwaniom społecznym. Przedmiotem pracy jest miejska komunikacja zbiorowa traktowana jako zjawisko gospodarcze. Rozprawa prezentuje oryginalne uogólnienia w zakresie podstawowych problemów zarządzania tym transportem. Formułuje wnioski i spostrzeżenia uzależnione od modelu zarządzania transportem zbiorowym w danym mieście oraz od wielkości miasta.

38. KEMPA Ewa: Zarządzanie logistyczne procesami dystrybucji w przemyśle spożywczym. - Częstochowa : Politechnika Częstochowska. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: dr hab. Lidia Sobolak

Celem pracy było dokonanie analizy aktualnego zastosowania zarządzania logistycznego procesami dystrybucji w przedsiębiorstwach przemysłu spożywczego oraz opracowanie metody pozwalającej na obniżenie kosztów dystrybucji. Wykorzystując metody analizy transportowej rynku, uwzględniono decyzje transportowe podejmowane w procesach dystrybucji w tych przedsiębiorstwach. Decyzje te uwzględniają wybór tras transportowych i czas ich trwania oraz wykorzystanie powierzchni przewozowej. Ponadto, wykorzystując metodę analityczno-punktową dokonano oceny stopnia wykorzystania kanałów dystrybucji dla wybranych wyrobów. Sformułowane wnioski potwierdzają potrzebę wykorzystania zarządzania logistycznego procesami dystrybucji w przemyśl spożywczym.

39. KASZUBOWSKI Jerzy: System analizy finansowej w zarządzaniu szkołą wyższą. - Sopot: Uniwersytet Gdański. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Lech Bednarski

Celem pracy było ukazanie możliwości wykorzystania systemu analizy finansowej w procesie zarządzania szkołą wyższą, szczególnie państwową. Opracowanie jest głównie pracą metodologiczną, wzbogaconą elementami badań empirycznych dotyczącymi Uniwersytetu Gdańskiego za lata 1995-1999. Praca przedstawia dotychczasowe zastosowania analizy finansowej w polskich szkołach wyższych i rodzaje dokonywanych analiz. W pracy określono rolę i zadania analizy finansowej w zarządzaniu gospodarką finansową uczelni. Dokonano także wyboru wskaźników, które mogą być wykorzystane podczas zarządzania szkołą wyższą. Z jednej strony, zaadaptowano mierniki wykorzystywane przez analizę finansową do oceny podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, a z drugiej, zaprezentowano mierniki specyficzne wyłącznie dla szkół wyższych. Do oryginalnych rozwiązań należy m.in. analiza wskaźników w układzie piramidalnym przystosowanym do specyfiki uczelni. Skonstruowany został także oryginalny sposób ustalania kosztu kształcenia jednego studenta, w oparciu o koszty przypadające na grupę studencką. Na podstawie zaproponowanego systemu analizy finansowej oceniono możliwości jego wykorzystania do zarządzania uczelnią. Przedstawiono propozycje działań umożliwiających lepsze zastosowanie w przyszłości analizy finansowej do zarządzania szkołą wyższą.

40. LOSKA Andrzej: Bazy danych we wspomaganiu zarządzania eksploatacją maszyn i urządzeń. - Gliwice : Politechnika Śląska. Wydział Mechaniczny Technologiczny, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Jan Piotr Kaźmierczak

Głównym celem pracy było opracowanie sposobu wykorzystania informacji eksploatacyjnej w postaci zorganizowanych zbiorów danych do wspomagania działań w obszarze zarządzania eksploatacją i utrzymaniem ruchu systemów technicznych oraz związanych z nimi procesów decyzyjnych. W pracy: 1) przedstawiono zagadnienia dotyczące wybranych aspektów wynikających z klasycznej teorii eksploatacji. Przytoczone podstawowe definicje, określenia i opisy zostały ukierunkowane na sposób organizacji informacji dla potrzeb eksploatowanych systemów technicznych; 2) przedstawiono zagadnienia związane z zarządzaniem utrzymaniem ruchu systemów technicznych; 3) omówiono zbiór potrzeb i możliwości wspomagania zarządzania, w odniesieniu do zidentyfikowanego przedmiotu badań - organizacji utrzymania ruchu; 4) przedstawiono opis sposobu wspomagania zarządzania procesami eksploatacyjnymi; 5) przedstawiono założenia i cechy systemu wspomagającego opartego na sposobie wspomagania; 6) przedstawiono sposób weryfikacji proponowanych w pracy rozwiązań, której celem była ocena przydatności opracowanego systemu wspomagającego w rzeczywistym środowisku pracy (określonym przedsiębiorstwie przemysłowym).

41. NOWAK Agnieszka Krystyna: Wykorzystanie narzędzi controllingowych do oceny sfer działalności, produktów i klientów banku. - Warszawa : Szkoła Główna Handlowa. Kolegium Zarządzania i Finansów, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Barbara Gruszka

Celem pracy było przedstawienie controllingu jako metody zarządzania bankiem i możliwości wykorzystania narzędzi controllingowych do oceny efektywności

w trzech wyodrębnionych wymiarach, tzn.: sfer działalności banku, produktów i jego klientów oraz banku jako całości. Teza pracy: narzędzia controllingowe mogą być stosowane przez polskie banki, jeżeli zostaną spełnione określone warunki umożliwiające ich sprawne funkcjonowanie. Ich implementacja w polskich bankach niewątpliwie napotyka na liczne bariery natury technicznej, organizacyjnej i psychologicznej. Jednak po ich przezwyciężeniu, controlling może stać się systemem wspomagającym kadrę zarządzającą banku w podejmowaniu racjonalnych decyzji. W rozdziale 1 została zaprezentowana warstwa definicyjna związana z przedmiotem rozprawy, geneza controllingu, podstawowe jego rodzaje oraz zostały sformułowane warunki, które muszą być spełnione, aby system controllingu mógł w banku prawidłowo funkcjonować. Rozdział 2 został poświęcony roli planowania w procesie zarządzania bankiem. W rozdziale 3 zaprezentowano narzędzia controllingowe, które mogą być wykorzystywane do oceny efektywności w trzech wymiarach oraz do kompleksowej analizy kondycji banku. Rozdział 4 pokazuje możliwości implementacji controllingu i jego narzędzi na przykładzie wybranego banku komercyjnego, funkcjonującego w polskim systemie bankowym.

42. NOWAK Krzysztof Jan: Organizacja i efektywność produkcji nasiennej w gospodarstwach rolniczych. - Warszawa : Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego. Wydział Ekonomiczno-Rolniczy, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Bogdan Klepacki

W pracy podjęto problematykę organizacji i efektywności produkcji nasiennej w gospodarstwach rolniczych. Przedstawiono znaczenie postępu biologicznego w rolnictwie i rozwój nasiennictwa w Polsce. Badania przeprowadzono w latach 1995-1997 w 98 gospodarstwach zajmujących się produkcją nasienną pszenicy ozimej i traw.

43. NOWIK Bartosz Roch: Zarządzanie i rozwój turystyki płetwonurkowej w Polsce z perspektywy organizacji i zarządzania czasem wolnym. - Warszawa Szkoła Główna Handlowa. Kolegium Zarządzania i Finansów, 2002.

Promotor: prof. zw. dr hab. Marian Strużycki

Przedstawiono różnorodne aspekty turystyki płetwonurkowej, począwszy od płetwonurkowania turystycznego, przez rehabilitację osób niepełnosprawnych, prace podwodne i jej rolę w realizacji potrzeb państwa w wymiarze ogólnospołecznym. Opisano międzynarodowe systemy zarządzania turystyką płetwonurkową. Następnie - na podstawie badań własnych - dokonano charakterystyki krajowego rynku turystyki płetwonurkowej i przedstawiono przesłanki rozwoju. Zaprezentowano też koncepcje biznes planu, marketingu i zarządzania dla różnych modeli baz płetwonurkowych. Na zakończenie przedstawiono perspektywy rozwoju turystyki płetwonurkowej w świetle badań własnych.

44. OLKIEWICZ Marcin: Uwarunkowania systemu zarządzania jakością w usługach hotelarskich. - Sopot : Uniwersytet Gdański. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Joanna Senyszyn

Praca stanowi rozwinięcie tezy o konieczności wdrażania w hotelarstwie systemu zarządzania jakością jako warunku dostosowania poziomu usług noclegowych i komplementarnych do potrzeb klientów, co z kolei determinuje utrzymanie się i rozwój hoteli na konkurencyjnym rynku. Naczelnym celem badań była analiza wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań wdrożenia systemu zarządzania jakością w usługach hotelarskich na przykładzie hoteli „Orbis" S.A. W dysertacji zastosowano następujące metody badawcze: krytyczną analizę literatury polskiej i zagranicznej, wnioskowanie logiczne, dedukcję, indukcję, ankietę.

45. OZIMEK Romuald Eugeniusz: Organizacja i efektywność ekonomiczna integrowanej produkcji sadowniczej. - Warszawa : Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego. Wydział Ekonomiczno-Rolniczy, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Andrzej Marcin Bernacki

Przeanalizowano warunki prowadzenia produkcji integrowanej w sadownictwie w oparciu o empiryczny materiał badawczy, pochodzący z 41 gospodarstw sadowniczych działających w ramach Ośrodka Integrowanej Produkcji Owoców w Wisowej. Celem pracy jest ocena organizacji i ekonomiki gospodarstw sadowniczych, analiza ponoszonych kosztów oraz wartość uzyskiwanej produkcji.

46. PIECEWICZ Halina: Normowanie pracy pielęgniarek a zapotrzebowanie na opiekę pielęgniarską w lecznictwie stacjonarnym na Białorusi, na przykładzie wybranych szpitali wojewódzkich. - Lublin : Akademia Medyczna im. prof. Feliksa Skubiszewskigo w Lublinie. Wydział Lekarski z Oddziałem Anglojęzycznym i Oddziałem Stomatologicznym, 2002.

Promotor: dr hab. Irena Karwat

Celem badań było ustalenie kierunków zmian w normowaniu i organizacji pracy pielęgniarek w lecznictwie stacjonarnym, jako podstawy zmniejszenia różnicy między oczekiwaną (zapotrzebowaniem na opiekę pielęgniarską) a rzeczywiście świadczoną opieką pielęgniarską. Średnie wartości czasu nominalnego i dyspozycyjnego pracy pielęgniarek badanych w szpitalach wojewódzkich wyniosła 111,1 minut czasu nominalnego i 91,8 minut czasu dyspozycyjnego w odniesieniu do jednego pacjenta w ciągu doby. W badanej zbiorowości najniższym nominalnym i dyspozycyjnym czasem pracy dysponowano na oddziałach zabiegowych: traumatologii i ortopedii (90,3 i 73,3 odpowiednio), a największym - na oddziałach nie zabiegowych: hematologii (150,7 i 126, 7 odpowiednio). Przeprowadzone badania własne wskazują, że problem organizacyjny w białoruskim lecznictwie stacjonarnym polega na tym, iż realnie świadczona opieka pielęgniarska nie sięga poziomu możliwego do realizacji. Struktura czasu pracy pielęgniarek charakteryzuje się także cechami niepożądanymi.

47. PIOTROWSKI Zbigniew: Zmiany w strukturze organizacyjnej a efektywność działania banku komercyjnego (na przykładzie PKO BP S.A. regionu

Główna Biblioteka Prawna w Warszawie

podlaskiego). - Lublin : Katolicki Uniwersytet Lubelski. Wydział Nauk Społecznych, 2002.

Promotor: dr hab. Tomasz Gruszecki

Celem pracy była chęć wskazania nowego kierunku w badaniach nad efektywnością działania banku komercyjnego. Nowość polega na uwypukleniu istnienia efektywności końcowej, rozumianej jako suma efektywności finansowej i organizacyjnej. Kategoria efektywności końcowej może mieć nie tylko walor teoretyczny (wyjaśniający), ale także operacyjny. Występujące w temacie pracy kategorie struktury organizacyjnej, efektywności oraz strategii stanowią podstawowe narzędzia określające przedmiot badań. Rozprawa jest próbą znalezienia związków między strukturą organizacyjną a efektywnością działania banku komercyjnego, na przykładzie banku PKO BP S.A. W jej trakcie zweryfikowana została podstawowa hipoteza badawcza zakładająca, że banki, poszukujące sposobów na zwiększenie efektywności finansowej, dążą do maksymalizacji efektywności organizacyjnej.

48. PLEBAŃCZYK Katarzyna: Wizerunek teatru w aspekcie zarządzania kulturą na przykładzie teatrów krakowskich w latach 1989-1999. - Kraków : Uniwersytet Jagielloński. Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Emil Orzechowski

Praca podejmuje problematykę identyfikacji i oceny wizerunku teatru w aspekcie zarządzania kulturą w latach 1989-1999. Przyjętą metodą badawczą jest analiza porównawcza, przeprowadzona przy zastosowaniu terminologii charakterystycznej dla różnych dziedzin nauki, w zakresie elementów kształtujących tożsamość teatrów oraz próba oceny współczesnego wizerunku badanych instytucji. Za tło rozważań posłużyła analiza zmian systemu zarządzania kulturą w Polsce, analiza prawnych i ekonomicznych warunków funkcjonowania badanych teatrów oraz ich historycznego wizerunku.

49. PUCHALSKI Józef: Techniki zarządzania w podstawowej jednostce organizacyjnej wojska. - Wrocław : Politechnika Wrocławska. Wydział Informatyki i Zarządzania, 2002.

Promotor: dr hab. Marian Hopej

Akceptując przemiany dokonujące się w Wojsku Polskim, wielu dowódców batalionów zdaje sobie sprawę, że dokonujące się zmiany wymagają wykorzystania technik zarządzania w zarządzaniu podstawową jednostką organizacyjną wojska. Przyjęto hipotezę, że w batalionach możliwe jest stosowanie technik zarządzania opisanych w nauce o organizacji i zarządzaniu. Założono, że wybór technik zarządzania jest w głównej mierze zależny od uwarunkowań sytuacyjnych funkcjonowania batalionów. W świetle powyższego założenia zasadniczym problemem badawczym stało się określenie przesłanek wyboru technik zarządzania w podstawowej jednostce organizacyjnej wojska. Dokonano analizy wybranych technik zarządzania w kontekście możliwości ich stosowania w organizacji. Opracowano kontinuum technik zarządzania. Wyróżniono i zdefiniowano jedenaście zmiennych, opracowując w ten sposób model stosowania technik zarządzania. Określono, jakie techniki zarządzania mogą stosować dowódcy batalionów.

50. RODAWSKI Bartłomiej: Strategiczne zarządzanie zintegrowanymi łańcuchami dostaw. - Wrocław : Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego we Wrocławiu. Wydział Gospodarki Regionalnej i Turystyki, 2002.

Promotor: dr hab. Jarosław Witkowski

Przedmiotem pracy było przedstawienie zagadnień obejmujących proces strategicznego zarządzania łańcuchem dostaw. W części teoretycznej wyjaśniono istotę zintegrowanego łańcucha dostaw oraz określono miejsce zarządzania łańcuchem dostaw w strategii przedsiębiorstwa. W dalszej kolejności zestawiono technologie teleinformatyczne wspierające systemy informacyjne łańcuchów dostaw. Scharakteryzowano również podstawowe zasady współpracy oraz sposoby zarządzania relacjami w ramach łańcuchów dostaw. W części praktycznej przedstawiono tendencje zarządzania łańcuchami dostaw w Japonii, Europie zachodniej i USA. Następnie zaprezentowano wyniki badań oraz analizę stanu zaawansowania polskich firm w zakresie implementacji strategii łańcuchów dostaw.

STANKIEWICZ D.: Kulturowe aspekty zarządzania szkołą = *poz. 133.*

WALENT W. M.: Kształtowanie się struktur organizacyjnych opieki zdrowotnej w Zgierzu w latach 1945-1973 = *poz. 14.*

Restrukturyzacja przedsiębiorstw

51. DWORAK Edyta Anna: Polityka restrukturyzacji przemysłu. Problemy teorii i praktyki. - Łódź : Uniwersytet Łódzki. Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, 2002.

Promotor: dr hab. Stanisław Mikosik

Przedmiotem pracy jest analiza teoretycznych i praktycznych aspektów restrukturyzacji przemysłu, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków ewolucji tej polityki i charakterystyki zmian rzeczowej struktury przemysłu w polskiej gospodarce. Rozdział 1 poświęcony jest prezentacji podstawowych pojęć z zakresu polityki restrukturyzacji przemysłu, stanowiących punkt wyjścia do dalszych rozwiązań. Przedstawiono także charakterystykę czynników determinujących zmiany struktury produkcji i celów polityki restrukturyzacji przemysłu. W rozdziale 2 przedstawiono podstawowe koncepcje polityki restrukturyzacji przemysłu (jednolita polityka makroekonomiczna, polityka liberalna i selektywna) oraz zasady i instrumenty tej polityki stosowane w Unii Euro-

pejskiej. Tematyka rozdziału 3 koncentruje się wokół polityki restrukturyzacji przemysłu realizowanej w wybranych krajach Unii Europejskiej w drugiej połowie minionego stulecia. Omówiono przykłady polityki restrukturyzacji przemysłu prowadzonej w Wielkiej Brytanii, Niemczech i Francji. Przedmiotem rozważań w rozdziale 4 jest analiza polityki restrukturyzacji przemysłu realizowanej w Polsce w latach 90. i egzemplifikacja statyczna zmian strukturalnych, jakie nastąpiły w przemyśle w okresie 1992-1999. W rozdziale 5 głównym wątkiem analizy jest ocena sektorowych programów restrukturyzacji wybranych przemysłów (tzw. sektorów problemowych) w latach 90. Rozdział ten stanowi próbę odpowiedzi na pytanie - czy realizowana w tej dekadzie reforma górnictwa węgla kamiennego, hutnictwa żelaza i stali oraz przemysłu stoczniowego przyczyniła się do rozwiązywania głównych problemów omawianych sektorów i jakie były mankamenty wprowadzanych zmian.

52. JARKA Sławomir Piotr: Efekty restrukturyzacji państwowych przedsiębiorstw rolniczych w latach dziewięćdziesiątych. - Warszawa : Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego. Wydział Ekonomiczno-Rolniczy, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Wojciech Kazimierz Ziętara

Restrukturyzacja przedsiębiorstw rolniczych w latach 90. objęła swoim zasięgiem państwowy sektor rolny i miała charakter naprawczy. Dotyczyło to zwłaszcza tych jednostek, które utraciły płynność finansową i zdolność kredytową. Wystąpiły wyraźne różnice jakościowe w sposobie restrukturyzacji przedsiębiorstw dzierżawionych i państwowych. Największą efektywność i zdolność do restrukturyzacji wykazały przedsiębiorstwa dzierżawione, w których przeprowadzono prywatyzację zarządzania. Z przeprowadzonej analizy taksonomicznego wskaźnika restrukturyzacji oraz tworzących go wskaźników cząstkowych wynika, że najwyższe wartości z trzech spośród czterech badanych obszarów uzyskały przedsiębiorstwa dzierżawione. Tym samym pozytywnie została zweryfikowana hipoteza zakładająca, że radykalne zmiany w obszarze produkcji, finansowym, zasobów majątkowych i zatrudnienia prowadzą do poprawy funkcjonowania przedsiębiorstw. Potwierdzona została hipoteza, wskazująca że głęboka restrukturyzacja, wymagająca dużego wysiłku koncepcyjnego i organizacyjnego, wpływa na lepsze wyniki przedsiębiorstw. Odwrotnie jest w przypadku restrukturyzacji płytkiej, która na ogół przynosi efekty krótkookresowego (jeśli w ogóle) i może być jedynie traktowana jako wstęp do głębszych zmian.

53. KOŁODZIEJCZAK Małgorzata Krystyna: Rola współczesnych koncepcji i metod zarządzania w restrukturyzacji przedsiębiorstw. - Łódź : Uniwersytet Łódzki. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Marcin Bielski

Głównym celem pracy było określenie wpływu jaki współczesne koncepcje i metody zarządzania: reengineering, Total Quality Management, outsourcing i benchmarking wywarły na procesy restrukturyzacyjne polskich przedsiębiorstw. Rozdział 1 obejmuje rozważania na temat zmian, porusza problematykę restrukturyzacji przedsiębiorstw w kontekście jej istoty, cech, rodzajów. W rozdziale 2 zaprezentowano wybrane,

współczesne koncepcje i metody zarządzania z uwzględnieniem metodyk wprowadzania. Szczególną uwagę zwrócono na zmiany jakie powstają w stosujących je przedsiębiorstwach. W rozdziale 3 dokonano próby syntetycznego ujęcia czynników zmuszających przedsiębiorstwa do wprowadzania zmian o charakterze restrukturyzacji. Rozdział 4 ma charakter empiryczny, a zawarte w nim treści są wynikiem przeprowadzonych badań własnych. Zawiera on opisy przypadków czterech polskich przedsiębiorstw i działań restrukturyzacyjnych przez nie podejmowanych. Zasadniczą część tego rozdziału stanowi analiza ukierunkowana na rozpoznanie wpływu jaki współczesne koncepcje i metody zarządzania wywarły na restrukturyzację badanych przedsiębiorstw.

*54. MALARA Zbigniew: Restrukturyzacja organizacyjna przedsiębiorstwa. - Warszawa : Instytut Organizacji i Zarządzania w Przemyśle „Orgmasz", 2002.

W pracy podjęto próbę identyfikacji i oceny mechanizmów tworzenia i implementacji rozwiązań w obrębie systemów zarządzania restrukturyzowanych przedsiębiorstw, sprawnych w turbulentnym otoczeniu i zapewniających zarówno stabilizację wewnętrzną organizacji, jak i równowagę pomiędzy przedsiębiorstwem a otoczeniem w strategicznym horyzoncie czasowym. Model przebiegu procesów restrukturyzacji organizacyjnej oraz schemat działań racjonalnych postępowania organizatorskiego opracowano na podstawie wyników badań empirycznych wykonanych w przedsiębiorstwach na Dolnym Śląsku. Do zestawienia i opisu procedur i kroków metodycznych oraz ich interpretacji wykorzystano wnioski z badań oraz teorię i praktykę opisaną w literaturze przedmiotu.

55. PACHURA Piotr: Zintegrowane zarządzanie procesem restrukturyzacji regionu przemysłowego w perspektywie wykorzystania funduszy strukturalnych. - Częstochowa : Politechnika Częstochowska. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Maria Nowicka-Skowron

Praca dotyczy badań w zakresie zarządzania procesem rekonwersji i kształtowania rozwoju regionów w perspektywie członkostwa w UE. Prace badawcze bazują na analizie procesów występujących w regionach polskich i francuskich, szczególnie w województwie Śląskim oraz regionie Lotaryngii i Nord-Pas-de-Calais. W badaniach przyjęto oryginalny model opisujący proces rekonwersji i rozwoju regionu jako procesów: rewitalizacji środowiska; reindustrializacji; rewaloryzacji społecznej. Zintegrowanie ze sobą tych procesów stanowić będzie o skuteczności restrukturyzacji. Analiza procesów restrukturyzacji regionu przemysłowego prowadząca do wypracowania optymalnego modelu zarządzania w perspektywie członkostwa i wykorzystania funduszy strukturalnych UE oraz doświadczenia francuskie w tym zakresie, stanowią podstawowy - cel naukowy pracy.

56. STRONCZEK Anna: Czynniki warunkujące przemiany strukturalne w rolnictwie Pomorza Zachodniego. - Warszawa : Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego. Wydział Ekonomiczno-Rolniczy, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Antoni Mickiewicz

Zasadniczym celem pracy była ocena przebiegu transformacji i modernizacji w rolnictwie polskim oraz określenie możliwości zwiększenia jego adaptacyjności, rozważenie potrzeby i zdolności skutecznego reagowania na zmieniający się rynek pracy w związku z integracją europejską. Drugim celem pracy była ocena przekształceń i modernizacji rolnictwa polskiego dokonywana poprzez analizę zmian w strukturze agrarnej, która stanowi syntetyczny wskaźnik tych przemian. Ważną kwestią było poznanie czy zmiany mają charakter ewolucyjny, czy też bardziej radykalny, których źródła tkwią w czynniku demograficznym. Terenem badań było Pomorze Zachodnie, a więc region o dominacji rolnictwa wielkoobszarowego, podlegającego restrukturyzacji, a jednocześnie stwarzającego ogromne szanse poprawy struktury obszarowej dla dużej rzeszy gospodarstw indywidualnych. Do pracy materiał badawczy zebrano w oparciu o dwa rodzaje źródeł. Po pierwsze były to dane pochodzące z GUS, a więc roczniki statystyczne, Powszechny Spis Rolny z 1996 roku oraz inne materiały wydane przez GUS. Po drugie były to dane pochodzące z przeprowadzonych badań terenowych w latach 1995 i 1998. W 1995 roku badaniami objęto 1148 gospodarstw z trzech byłych województw Pomorza Zachodniego: szczecińskiego, koszalińskiego i słupskiego, a w 1998 roku badaniami objęto 1261 gospodarstw.

57. STRONCZEK Anna: Metoda oceny efektywności restrukturyzowanego przedsiębiorstwa. - Kraków : Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Wiktor Krawczyk

Celem głównym pracy było opracowanie metody, która byłaby w warunkach polskich skutecznym narzędziem pomiaru efektywności restrukturyzowanego przedsiębiorstwa. Za punkt wyjścia rozważań obrano założenie, zgodnie z którym restrukturyzacja wyzwala ukryty w przedsiębiorstwie potencjał zmian, który właściwie stymulowany i kierowany prowadzi do optymalizacji jego wartości. Opracowana metoda jest dwuetapowa: etap I - odnosi się do poziomu przedsiębiorstwa jako całości. Etap II - opisuje efektywność poszczególnych działań realizowanych w jednostce. Proponowana metoda skonstruowana została w oparciu o koncepcję Ekonomicznej Wartości Dodanej tzw. EVA^{TM} (ang. Economic Value Added) i zawiera próbę dekompozycji wskaźnika, w taki sposób, aby cały system oceny jednostki zorientowany był na cel jednostki gospodarczej jakim jest kreowanie wartości dla właścicieli, a równocześnie był adekwatny do polskich wymagań instytucjonalno-prawnych (transpozycja wielkości determinujących metodę).

*58. TKOCZ Maria Teresa: Restrukturyzacja przemysłu regionu tradycyjnego. - Katowice : Uniwersytet Śląski w Katowicach. Wydział Nauki o Ziemi, 2002.

59. ZAKRZEWSKA-Bielawska Agnieszka: Cechy i skutki restrukturyzacji organizacyjnej i kadrowej na przykładzie dużych przedsiębiorstw. - Łódź : Uniwersytet Łódzki. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: dr hab. Stefan Lachiewicz

Podstawowym celem pracy jest analiza specyficznych cech restrukturyzacji w sferze organizacji i zatrudnienia w dużych przedsiębiorstwach oraz określenie skutków do jakich ona prowadzi w układzie wewnątrzorganizacyjnym i makrogospodarczym. Praca ma charakter empiryczno-teoretyczny i została przygotowana w oparciu o trzy elementy: studia literaturowe, analizę statystyczną oraz badania ankietowe. W rozdziale 1 zaprezentowano genezę, przyczyny oraz uwarunkowania procesu restrukturyzacji przedsiębiorstwa. Na tym tle przedstawiono procedurę przygotowania i wdrożenia tego procesu w firmie. W rozdziale 2 omówiono rodzaje restrukturyzacji przedsiębiorstwa. Rozdział 3 prezentuje charakterystykę dużego przedsiębiorstwa, a także wybranych sektorów gospodarki z punktu widzenia procesu restrukturyzacji. Rozdział 4 zawiera wyniki badań własnych, przeprowadzonych w polskich dużych przedsiębiorstwach.

3. Kadra kierownicza

60. DYLĄG Anna: Indywidualne i organizacyjne uwarunkowania efektywności w zarządzaniu u menadżerów średniego szczebla kierowniczego - model SYMLOG. - Kraków : Uniwersytet Jagielloński. Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Tadeusz Marek

Praca ma charakter empiryczny i dotyczy zastosowania psychospołecznego modelu SYMLOG w dyscyplinie zarządzania. Główne pytania badawcze koncentrują się na możliwościach analizy, produkcji i stymulacji efektywności jednostek, grup pracowniczych i organizacji za pomocą metodologii SYMLOG. Ważnym fragmentem pracy jest część poświęcona opisowi i prezentacji wyników kulturowej adaptacji modelu Roberta Balesa, SYMLOG. Praca jest bogato ilustrowana i zawiera komplet wyników analiz statystycznych. Wnioskiem ogólnym z badań przedstawionych w rozprawie jest konkluzja o wielkiej użyteczności psychospołecznych, czy też interdyscyplinarnych modeli w dziedzinie zarządzania.

FEDER B. J.: Postawy twórcze i odtwórcze menedżerów i pedagogów = *poz. 136.*

61. KUPCZYK Teresa: Czynniki sukcesu polskich menedżerów. - Wrocław : Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego we Wrocławiu. Wydział Zarządzania i Informatyki, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Tadeusz Listwan

Tematyka pracy dotyczy czynników sukcesu kadry kierowniczej oraz modelu kwalifikacyjnego polskiego menedżera, adekwatnego do współczesnej sytuacji. Zakres przedmiotowy pracy stanowiły te determinanty sukcesu, które są bezpośrednio związane z osobą menedżera, tj. wiedza, umiejętności i cechy psychologiczne. W rozprawie zaprezentowano dotychczasowe doświadczenia i aktualny stan wiedzy na badany temat

w oparciu o literaturę przedmiotu oraz wyniki badań przeprowadzonych na populacji 149 menedżerów, z szeroko pojętego rynku inteligentnych instalacji budynkowych. Treść pracy obejmuje trzy bloki tematyczne: teoretyczny, empiryczny i analityczno-postulatywny. Przedstawiono kierunki i dynamikę zmian w polskiej i światowej gospodarce oraz zmiany w zarządzaniu i sytuacji kadry kierowniczej. Opisano nowe wymagania i role stawiane menedżerom w warunkach obecnie dokonujących się zmian oraz wyodrębniono czynniki sukcesu oraz sprecyzowano model kwalifikacyjny współczesnego menedżera, działającego w latach 1998-2000.

MILECKI A.: Luka informacyjna w zarządzaniu przedsiębiorstwami polskimi = *poz.* 62.

M. in. kadra kierownicza wyższego szczebla.

62. PLUTA Anna: Uwarunkowania sprawności pracy kierowniczej w procesie zarządzania przedsiębiorstwem w warunkach transformacji gospodarki polskiej. - Poznań : Akademia Ekonomiczna w Poznaniu. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: dr hab. Kazimierz Krzakiewicz

Celem pracy jest identyfikacja czynników determinujących sprawność pracy kierowniczej w procesie zarządzania przedsiębiorstwem. Powyższy cel został uzupełniony o cele szczegółowe: ocenę sprawności pracy kierowniczej, ocenę czynników oddziałujących na sprawność pracy kierowniczej, określenie podstawowych kierunków działań pozwalających na racjonalizację pracy kierowniczej. Zakres podmiotowy stanowiła sprawność pracy kierowniczej i czynniki ją wyznaczające. Z punktu widzenia zakresu podmiotowego badaniami objęto kierowników najwyższego szczebla zarządzania i średniego. Podmiotem badań była również grupa podwładnych. Badania empiryczne przeprowadzono w przedsiębiorstwach woj. zachodniopomorskiego w latach 2000-2001.

STYPUŁKOWSKI J.: Ekonomiczna wartość dodana jako narzędzie zarządzania zakładem produkcyjnym w Polsce = *poz. 82.*

M. in. obecnie funkcjonujący system oceny menedżerów.

4. Polityka kadrowa

63. LEWICKA Dagmara: System ocen pracowniczych i jego wdrażanie na przykładzie wybranej firmy. - Kraków : Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Lidia Zbiegień-Maciąg

Praca dotyczy tworzenia i wdrażania efektywnych systemów ocen pracowniczych jako narzędzia wspomagającego zarządzanie zasobami ludzkimi. W pracy dokonano przeglądu literatury polskiej i anglojęzycznej dotyczącej ocen pracowniczych w celu uchwycenia aktualnych tendencji w ocenianiu oraz rozwoju koncepcji oceniania na gruncie nauk o zarządzaniu. W pracy dokonano także empirycznej weryfikacji założeń koncepcyjnych i wdrożeniowych niezbędnych dla skutecznej realizacji projektu oceniania oraz określono kluczowe aspekty dla wprowadzania systemów wieloźródłowych. Zaproponowano także zmiany w systemie ocen pracowniczych badanej firmy zgodne z jego potrzebami, strategią i kulturą.

64. NOWAKOWSKI Krzysztof: Zarządzanie personelem w telewizji publicznej. Dylematy instytucjonalizacji. - Warszawa : Uniwersytet Warszawski. Wydział Filozofii i Socjologii, 2002.

Promotor: dr hab. Wiesława Kozek

Przedmiotem pracy jest analiza roli i znaczenia kapitału ludzkiego w kontekście paradygmatu zarządzania zasobami ludzkimi, stanowiącego podstawę teoretyczno-empirycznych badań zrealizowanych w Telewizji Polskiej S.A. Celem pracy była charakterystyka utylitarystycznych reguł gospodarowania aktywami ludzkimi w kontekście procesów instytucjonalizacji praktyki działań menedżerskich. Powyższe podejście do spraw zarządzania zasobami ludzkimi zostało zaprezentowane przede wszystkim w odniesieniu do specyfiki Telewizji Polskiej S.A., a także w kontekście uwarunkowań kierowania firmami polskimi innych branż. Opis TVP S.A. uwzględnia elementy będące „nośnikami" treści symbolicznych, normatywnych i regulacyjnych, mających istotne znaczenie dla gospodarowania aktywami ludzkimi. Badania zrealizowane w latach 1997-1998 prezentują różnorodność stosowanych przez menedżerów TVP S.A. metod, od kierowania kadrami do zarządzania zasobami ludzkimi.

65. PUCZKOWSKI Benedykt Wiesław: Determinanty zarządzania kadrami w usługach. - Olsztyn : Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: dr hab. Roman Przybyszewski

Celem pracy było określenie niezbędnych warunków utrzymania wysokiego stopnia motywacji pracowników zatrudnionych hotelach woj. warmińsko-mazurskiego, oraz zbadanie stopnia skuteczności oddziaływania poszczególnych determinantów zarządzania na wykorzystanie potencjału pracy u usługach hotelarskich. Natomiast celem aplikacyjnym było wskazanie najistotniejszych rezerw tkwiących w potencjale ludzkim hoteli warmińsko-mazurskich, oraz sposobów ich efektywnego wykorzystania. Zakres pracy obejmuje studia literatury w zakresie przedmiotu badań a w swej części empirycznej - studia ankiet oceny zadowolenia załogi, ankiet oceny zadowolenia gości, dokumentacji kadrowej oraz księgowo-finansowej. Źródłem materiałów empirycznych były badania ankietowe kadry w 16 wybranych trzygwiazdkowych hotelach woj. warmińsko-mazurskiego w okresie czasowym 2000-2001. Jako narzędzia badawcze wykorzystano program komputerowy „Załoga" (nowoczesne narzędzie identyfikujące czyn-

niki motywacyjne i demotywujące zespoły pracownicze) oraz ankiety przeprowadzone wśród gości hoteli dotyczące oceny jakości pracy personelu.

66. ROSTKOWSKI Tomasz: Zintegrowana ocena pracy w systemie zarządzania zasobem ludzkim. - Warszawa : Szkoła Główna Handlowa. Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, 2002.

Promotor: dr hab. Marta Juchnowicz

Podstawowe cele dysertacji to: 1) wskazanie różnorodności możliwych podejść do zasobów ludzkich firm oraz wynikających z nich możliwości wyboru konkretnych metodologii wartościowania pracy i oceny okresowej pracownika; 2) analiza metodologii oceny pracy; 3) stworzenie modelu zintegrowanego systemu oceny pracy w ramach zarządzania zasobami ludzkimi, będącymi elementem strategii firmy. Przedstawiono problemy zarządzania strategicznego z punktu widzenia zarządzania zasobami ludzkimi. oraz systemy oceny pracy tj. wartościowanie stanowisk i systemy ocen okresowych. Omówiono koncepcję budowy systemów zarządzania opartych na kompetencjach („competency-based systems"). Zaprezentowano także analizę możliwości wyboru metodologii wartościowania stanowiska i oceny okresowej pracowników w zależności od strategii ogólnej firmy.

SOŁTYSIK A.: Systemy informatyczne z bazą wiedzy w procesach doboru pracowników = *poz. 83.*

67. SZELĄGOWSKA-Rudzka Katarzyna Izabella: Model projakościowej polityki personalnej w bankach. - Sopot : Uniwersytet Gdański. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Małgorzata Maria Czerska

W ramach pracy: zbudowano model projakościowej polityki personalnej w bankach dla pracowników bezpośredniej obsługi, szczebla kierowniczego i zaplecza; zidentyfikowano poziom jakości usług bankowych w bankach X, Y, Z (nie spełniają one oczekiwań klientów); zidentyfikowano charakter polityki personalnej realizowanej w badanych bankach. Stwierdzono, że aktualnie realizowana w bankach polityka personalna nie ma w pełni projakościowego charakteru, tkwią w niej jeszcze rezerwy możliwe do wykorzystania w kształtowaniu jakości usług bankowych.

ZAKRZEWSKA-Bielawska A.: Cechy i skutki restrukturyzacji organizacyjnej i kadrowej na przykładzie dużych przedsiębiorstw = *poz. 59.*

M. in. analiza specyficznych cech restrukturyzacji w sferze zatrudnienia w dużych przedsiębiorstwach.

5. Postęp naukowo-techniczny. Informatyka w zarządzaniu

68. BRELIK Agnieszka: Strategia doradztwa w procesie modernizacji rolnictwa w warunkach integracji z Unią Europejską. - Warszawa : Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Antoni Mickiewicz

Praca została poświęcona doradztwu, które wychodzi w swoich działaniach daleko poza powszechnie i tradycyjnie rozumiany ich zakres. Wyniki badań nad strategią doradztwa w procesie modernizacji rolnictwa w warunkach integracji z Unią Europejską pozwoliły określić rodzaje, funkcje i zadania doradztwa jakie spełniają oczekiwania rolników i zaspokajają ich potrzeby. Głównym celem badań było określenie roli oraz racjonalnych kierunków rozwoju doradztwa rolniczego w procesie rozwoju obszarów wiejskich. Do szczegółowych celów badań zaliczono: określenie sylwetki osobowej rolników, próbę oceny efektywności ekonomicznej gospodarstw rolnych, ustalenie potrzeb i oczekiwań rodzin rolniczych w stosunku do służb doradczych, ocenę skuteczności dotychczasowych form i metod doradztwa rolniczego oraz przebieg procesu kształtowania się problemów doradczych, jego uwarunkowań i miejsca w SWR. Przedmiotem badań była grupa gospodarstw rodzinnych z byłego województwa koszalińskiego. Badania miały charakter empiryczny, ich podstawą były wywiady według kwestionariusza badań. Badania przeprowadzono w 1999 roku w celowo wybranych 350 gospodarstwach.

69. FILIPCZYK Barbara: Zastosowanie metod analizy tekstu w procesie tworzenia baz wiedzy inteligentnych systemów informatycznych zarządzania. - Katowice : Akademia Ekonomiczna im. Karola Adamieckiego w Katowicach. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: dr hab. Jerzy Gołuchowski

Przedmiotem badań było komputerowe wspomaganie procesu tworzenia baz wiedzy inteligentnych systemów informatycznych zarządzania za pomocą lingwistycznych metod analizy tekstu. Rozważania nad pozyskiwaniem wiedzy z dokumentów tekstowych ograniczono w rozprawie do języka biznesu. Ograniczenie to pozwala traktować język biznesu jako kontrolowany język naturalny. Dzięki temu może on być precyzyjnie i efektywnie przetwarzany w systemie pozyskiwania wiedzy z dokumentów tekstowych.

70. GIZDRA Rafał: Metodyka przygotowania organizacyjno-ekonomicznego przedsiębiorstwa do wdrożenia zintegrowanego systemu informatycznego. - Szczecin : Uniwersytet Szczeciński. Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Wojciech Bąkowski

Celem pracy było ustalenie modelu wdrożenia zintegrowanego systemu informatycznego w przedsiębiorstwie. Podstawowa teza badawcza: wdrażanie kompleksowych rozwiązań informatycznych jest skuteczne, gdy przedsiębiorstwo nieustannie doskonali poziom swojej organizacji, natomiast jakość procesu wdrożenia wpływa na dalszy wzrost zorganizowania przedsiębiorstwa. W pracy określono wymagania jakim powinno sprostać przedsiębiorstwo pod względem organizacyjnym aby sprawnie wdrożyć ZSI, określono jak dalece systemy informatyczne wpływają na jakość zarządzania, opracowano model procesu wdrożenia systemu informatycznego z określeniem zasad podziału zadań procesu wdrożeniowego i skutków jakie niesie określony podział kompetencji i zadań.

71. HANKIEWICZ Krzysztof: Metodyka projektowania ergonomicznego oprogramowania komputerowego do wspomagania procesów zarządzania w przedsiębiorstwie. - Poznań : Politechnika Poznańska. Wydział Budowy Maszyn i Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Edwin Stanisław Tytyk

Rozprawa poświęcona jest zagadnieniom projektowania oprogramowania komputerowego do wspomagania procesów zarządzania w przedsiębiorstwie budowy maszyn. Celem rozprawy jest opracowanie takiej metodyki postępowania w procesie projektowania, która pozwoliłaby uzyskać oprogramowanie zgodne z wymogami stawianymi przez ergonomię. Obok cech ergonomicznych rozprawa ma też wskazywać cechy funkcjonalne i użytkowe, jakie powinno posiadać projektowane oprogramowanie. Podstawą przygotowania rozprawy były przeprowadzone studia literatury oraz badania zrealizowane w wybranych przedsiębiorstwach przemysłu budowy maszyn. Wybrane do badań przedsiębiorstwa wykorzystywały oprogramowanie o różnym stopniu złożoności. W badaniach zastosowano metodę „case study" (studium przypadku). W rozprawie przedstawiono metodykę projektowania oprogramowania oraz określono zbiór czynników wpływających na cechy ergonomiczne oprogramowania służącego do wspomagania procesów zarządzania w przedsiębiorstwie budowy maszyn.

72. KAMIŃSKI Andrzej: Metody integracji systemów informatycznych przedsiębiorstw. - Warszawa : Szkoła Główna Handlowa. Kolegium Analiz Ekonomicznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Jan Goliński

Celem rozprawy jest analiza powiązań integracyjnych między możliwościami technologicznej adaptacji pakietu klasy ERP do specyfiki i potrzeb danego przedsiębiorstwa, a koniecznością dokonania zmian restrukturyzacyjnych. Zamierzonym efektem techniczno-ekonomicznym jest: redukcja czasu i kosztów wdrożenia, minimalizacja ryzyka przedsięwzięcia, a także elastyczność rozwiązania końcowego, rozumiana jako gwarancja dalszego rozwoju systemu. W dysertacji przedstawiono model integracji systemów - ewolucja metodyki i technologii budowy, wdrażania i integracji systemów (od fizycznej integracji systemów, poprzez integrację aplikacji, aż do wykorzystania technologii informatycznej w procesie podejmowania decyzji strategicznych).

73. KAMIŃSKI Robert: Spójność kultury organizacyjnej a innowacyjność przedsiębiorstwa. - Wrocław : Politechnika Wrocławska. Wydział Informatyki i Zarządzania, 2002.

Promotor: dr hab. Marian Hopej

Podstawowym problemem badawczym jest analiza wpływu spójności kultury organizacyjnej na innowacyjność przedsiębiorstwa. Wybór tematu wynika zarówno ze znaczenia podsystemu społecznego organizacji dla jej funkcjonowania, jak i warunków działania współczesnych przedsiębiorstw (ciągła konieczność generowania i wdrażania innowacji). W pracy zidentyfikowano kulturę organizacyjną, opisano parametry innowacyjności, zdefiniowano spójność kultury organizacyjnej oraz sformułowano i zweryfikowano hipotezy badawcze na podstawie badań empirycznych przeprowadzonych w Polsce i Niemczech. Wykazano, że przedsiębiorstwa bardziej innowacyjne cechują się niższą spójnością kultury niż przedsiębiorstwa mniej innowacyjne.

74. LUDWISZEWSKI Bohdan: Metoda doboru i wdrażania systemów informatycznych zarządzania w małych i średnich przedsiębiorstwach. - Warszawa : Instytut Organizacji i Zarządzania w Przemyśle „Orgmasz", 2002.

Promotor: prof. dr hab. Edwin Stanisław Tytyk

Celem pracy było opracowanie metody umożliwiającej usystematyzowanie procesu doboru systemu informatycznego wspomagającego zarządzanie firmy oraz usprawnienie techniki jego wdrażania. Podkreślono wpływ jakości użytkowej systemów na procesy ich doboru i wdrażania. Obszar zainteresowania obejmował małe i średnie przedsiębiorstwa produkcyjne branży mechanicznej i spożywczej, a także małe firmy handlowe. Praca obejmowała swym zakresem systemy informatyczne wspomagające zarządzanie (wspomaganie prac komórek finansowo-księgowych, płacowo-kadrowych oraz analiz i planowania).

75. MICHALAK Jacek: Wielokryterialne modelowanie wyposażenia technicznego gospodarstw rodzinnych. - Wrocław : Akademia Rolnicza we Wrocławiu. Wydział Rolniczy, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Jan Banasiak

Celem pracy było opracowanie metodyki wielokryterialnego modelowania wyposażenia technicznego gospodarstw rodzinnych różnej wielkości ze szczególnym uwzględnieniem skali produkcji i zespołowej formy użytkowania maszyn.

76. MOROZ Mirosław: E-biznes jako czynnik kształtujący konkurencyjność małych i średnich przedsiębiorstw. - Wrocław : Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego we Wrocławiu. Wydział Gospodarki Narodowej, 2002.

Promotor: dr hab. Grażyna Osbert-Pociecha

Celem pracy jest przeanalizowanie możliwości wykorzystania mediów elektronicznych takich jak internet pod kątem ich przydatności w podnoszeniu konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw. E-biznes, czyli sposób funkcjonowania przedsiębiorstwa polegający na wymianie wartości (informacji, produktów, e-pieniędzy) z wykorzystaniem mediów elektronicznych takich jak internet, intranet, extranet, sieci EDI, jest szczególnie interesujący dla firm z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Małe i średnie firmy oprócz uniwersalnych zalet polegających m.in. na zmniejszeniu kosztów funkcjonowania, restrukturyzacji więzi łączących kontrahentów, skróceniu cyklu zbierania i przetwarzania informacji gospodarczej, mogą uzyskać dodatkowe korzyści związane z obniżką kosztów transakcyjnych czy wejściem w układy sieciowe. Oprócz rozważań o charakterze teoretycznym praca przedstawia wyniki badań 64 małych i średnich przedsiębiorstw poruszających zagadnienia związane z wykorzystaniem rozwiązań biznesowych. Dodatkowo przedstawiono ramowy schemat wdrażania i stosowania e-biznesu w małych i średnich przedsiębiorstwach, jak również model dyfuzji e-biznesu.

*77. MOSZKOWICZ Krystyna: Procesy innowacyjne w polskim przemyśle. - Wrocław : Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego we Wrocławiu. Wydział Gospodarki Narodowej, 2001.

Przedmiotem badań są procesy innowacyjne w polskim przemyśle w okresie transformacji. W pracy wskazano związek między strategią - przedsiębiorczością i innowacyjnością, zarówno na poziomie makro-, jak i mikroekonomicznym.

78. NOREK Tomasz Andrzej: Problemy wspomagania decyzji finansowych w oparciu o systemy informatyczne. - Szczecin : Uniwersytet Szczeciński. Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Leon Dorozik

Celem rozprawy było stworzenie koncepcji analitycznego modelu systemu zarządzania płynnością finansową dla małych i średnich przedsiębiorstw i przeprowadzenie empirycznej weryfikacji poprawności jego działania. W pracy wykazano cel i istotę zarządzania płynnością finansową przedsiębiorstwa oraz zidentyfikowano ograniczenie występujące w procesie podejmowania decyzji w tym obszarze. Przedstawiono możliwości informatycznego wspomagania procesu kształtowania płynności finansowej oraz scharakteryzowano warstwy tworzonego modelu. Dokonano porównania proponowanego rozwiązania z innymi systemami wspomagającymi podejmowanie decyzji finansowych, umiejscowiono model w systemie informacyjnym przedsiębiorstwa oraz zdefiniowano cechy typologiczne. Za pomocą metodyki obiektowej wykonano analizę

i projekt modelu. Przedstawione rozwiązanie zostało fizycznie zaimplementowane i poddane empirycznej weryfikacji. W zakończeniu rozprawy przedstawiono pragmatyczne wnioski badawcze.

79. PASSELLA Ewa: Rola innowacji ze szczególnym uwzględnieniem postępu technologicznego w rozwoju regionów. - Wrocław : Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego we Wrocławiu. Wydział Gospodarki Narodowej, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Mirosława Klamut

Rozprawa dotyczy roli innowacji w rozwoju regionów. Badania te można zaklasyfikować do badań nad konkurencyjnością regionów oraz możliwości wspierania rozwoju lokalnego i regionalnego. W pracy o skuteczności polityki regionalnej wnioskuje się na podstawie wiedzy na temat procesów rozwoju, wdrażania oraz transferu technologii i innowacji. Ze względu na występujące na świecie zjawiska dotyczące dualnego rozwoju społeczno-gospodarczego wysunięta została teza, iż procesy innowacyjne różnicują ten rozwój i dlatego niezbędna jest świadoma i ukierunkowana polityka władz na szczeblu centralnym i regionalnym. Nowe trendy uwidocznione są w zmianie paradygmatu rozwoju, która polega na tym, że w przeważającej mierze działalność rynkowa ewoluuje z układów hierarchicznych w stronę układów aliansowych. Układy te funkcjonują w oparciu o szeroko rozumianą współpracę i partnerstwo, których wynikiem jest wzrost efektywności. Od momentu przejścia gospodarek do GOW, głównym celem działania jest ciągła zmiana jakości kapitału intelektualnego.

80. PEKOWSKA Wioletta: Użyteczność języka UML w modelowaniu procesów kadrowych. - Sopot : Uniwersytet Gdański. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Stanisław Wrycza

Celem pracy jest zbadanie i ocena użyteczności języka UML związanego ze specyfikacją, dokumentacją i modelowaniem procesów kadrowych. Rozdział 1 wyjaśnia przyczyny powstania, reguły i znaczenie podejścia obiektowego. Podkreśla istotną rolę, jaką obecnie odgrywa rozwój tego podejścia w budowie oprogramowania. Wskazuje na rosnące wciąż zainteresowanie metodologią obiektową i coraz szerszy zasięg jej stosowania. Analizuje i systematyzuje techniki modelowania dostępne w metodzie UML. Rozdział 2 jest weryfikacją założeń teorii dotyczącej prawnego zarządzania zasobami ludzkimi z systemami kadrowymi trzech, wybranych do badania, jednostek organizacyjnych. Zawarte w rozdziale elementy teorii oraz wyniki przeprowadzonych badań w przedsiębiorstwach, umożliwiają sformułowanie procesów, będących przedmiotem modelowania w empirycznej części pracy. Rozdział 3 dotyczy zagadnień modelowania procesów biznesowych. Celem 4 rozdziału jest szczegółowa specyfikacja procesów kadrowych badanych przedsiębiorstw. Każdy z opisanych procesów uzupełniony jest diagramem relacji jego

uczestników, pozwalającym określić zadania poszczególnych komórek organizacyjnych oraz wzajemne relacje zachodzące pomiędzy procesami. 5 rozdział, zawiera modele procesów wykonane przy użyciu języka UML oraz wnioski z przeprowadzonego badania.

81. ROCZKOWSKA-Chmaj Stanisława: Analiza wpływu wybranych czynników na efektywność postępu technicznego w rolnictwie. - Kraków : Akademia Rolnicza im. Hugo Kołłątaja w Krakowie. Wydział Techniki i Energetyki Rolnictwa, 2002.

Promotor: dr hab. Jerzy Dąbkowski

Dla 144 gospodarstw z 4 gmin Polski południowej, tj. Milówka, Miechów, Wojnicz, Kazimierza Wielkiego badano wpływ różnych zmiennych na wskaźniki postępu technicznego. Badane obiekty podzielono na 2 grupy ze względu na wielkość wskaźnika postępu technicznego i na dwie grupy ze względu na wartość wskaźnika efektywności postępu technicznego.

82. SKROBAN Katarzyna: Parametryczna ocena jakości systemów informatycznych zarządzania przedsiębiorstwem. - Warszawa : Politechnika Warszawska. Wydział Inżynierii Produkcji, 2002.

Promotor: dr hab. Tadeusz Krupa

Celem pracy było zbudowanie modelu oceny systemu informatycznego do zarządzania przedsiębiorstwem, opracowanie parametrycznej metody oceny systemu informatycznego, weryfikacja modelu i metody. Praca została ograniczona do oceny standartowych systemów informatycznych, wspomagających zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami. Omówiono: analizę metod zapewniania jakości w procesie projektowania, wdrażania i eksploatacji systemów informatycznych; analizę systemów informatycznych, wspomagających zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami; cechy jakościowe systemów informatycznych, stosowanych w zarządzaniu przedsiębiorstwem; model oceny systemu informatycznego; parametryczną metodę oceny systemu informatycznego wspomagającego proces zarządzania przedsiębiorstwem, weryfikację opracowanej metody w przedsiębiorstwach.

83. SOŁTYSIK Andrzej: Systemy informatyczne z bazą wiedzy w procesach doboru pracowników. - Katowice : Akademia Ekonomiczna im. Karola Adamieckiego w Katowicach. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Janusz Strużyna

We współczesnym zarządzaniu zasobami ludzkimi coraz większą rolę odgrywają systemy informatyczne wykorzystujące sztuczną inteligencję, multimedia, sieci komputerowe i hurtownie danych. Podstawą powodzenia systemów informatycznych wspomagających procesy doboru pracowników w przedsiębiorstwie, staje się zgromadzenie

wiedzy ekspertów dziedzinowych i zapisanie jej w postaci baz wiedzy. Zgromadzona i przetworzona według zadanych reguł wiedza pozwala na odtworzenie przez system procesu rozumowania eksperta oraz na uzyskanie wyjaśnień wyrażonych w języku naturalnym lub zbliżonym do naturalnego, dotyczących przebiegu procesu rozumowania i proponowanej przez system decyzji. System informatyczny daje możliwość porównania podejmowanych decyzji z jednoczesnym uwzględnieniem różnych wariantów decyzyjnych. Zaimplementowane w systemie mechanizmy uczące się pozwalają na jego samodoskonalenie oraz na doskonalenie systemów informatycznych wspomagających pozostałe funkcje zarządzania przedsiębiorstwem.

*84. SZEPTYCKI Aleksander: Efektywność postępu technicznego w technologiach towarowej produkcji ziemniaków. - Kraków : Akademia Rolnicza im. Hugo Kołłątaja w Krakowie. Wydział Techniki i Energetyki Rolnictwa, 2002.

85. SZYMCZAK Wojciech Grzegorz: Innowacyjność polskich małych i średnich przedsiębiorstw produkcyjnych w okresie transformacji. Stan, uwarunkowania i podstawowe bariery innowacyjności. - Toruń : Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, 2002.

Promotor: dr hab. Wojciech Popławski

Celem pracy była identyfikacja stanu innowacyjności produktowej i procesowej polskich małych i średnich przedsiębiorstw produkcyjnych, MSP oraz ustalenie liczby i charakterystyki wprowadzonych przez nie rozwiązań. Analiza otrzymanych wyników w relacji do wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań działania przedsiębiorstw jest podstawą do odpowiedzi na pytanie, jakie są główne czynniki wpływające na działalność innowacyjną w różnych grupach przedsiębiorstw należących do sektora MSP. Praca skupia się w szczególności na analizie czynników organizacyjnych (rola właściciela przedsiębiorstwa i miejsca działalności innowacyjnej w strukturze organizacyjnej), czynników rynkowych (rodzaj rynku, pozycja rynkowa oraz współpraca z podmiotami zewnętrznymi), a także czynników finansowych (kondycja finansowa, dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania). Autor próbuje również zidentyfikować charakterystyczne dla małych i średnich przedsiębiorstw okresu transformacji typy zachowań innowacyjnych.

86. ŚWIADEK Arkadiusz: Ekonomiczne uwarunkowania kształtowania innowacyjności przedsiębiorstw. - Szczecin : Uniwersytet Szczeciński. Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Władysław Janasz

Zasadniczym celem rozprawy była próba analizy wpływu ekonomicznych uwarunkowań na kształtowanie innowacyjności przedsiębiorstw. W miarę możliwości oraz przy zachowaniu odpowiedniej racjonalności w pozyskiwaniu danych określony został

kierunek oraz siła ekonomicznych makro- i mikroczynników decydujących o poziomie innowacyjności przedsiębiorstw. Przedmiotem rozważań w pracy była również analiza trafności koncepcji polityki wspomagającej innowacyjność przedsiębiorstw i gospodarki w kontekście dokonujących się procesów integracyjnych z Unią Europejską. Na podstawie przestudiowanej literatury oraz własnych przemyśleń przyjęto hipotezę badawczą w następującym brzmieniu: identyfikacja oddziaływania uwarunkowań ekonomicznych, stymulujących bądź destymulujących, pozwala na określenie zmian zachodzących w obszarach innowacyjności przedsiębiorstw i stanowi podstawę oceny innowacyjności produktowej (technologicznej), pożądanych cech struktury innowacyjnej. Ocena innowacyjności stanowi przesłankę do określenia rozwoju, kierunków zmian i strategicznych programów innowacyjności. Badanie przeprowadzono na dziewięciu dużych przedsiębiorstwach przemysłowych w regionie zachodniopomorskim w latach 1996-2000.

87. WOLNIAK Radosław: Komputerowe wspomaganie metod zarządzania jakością w przedsiębiorstwach. - Kraków : Uniwersytet Jagielloński. Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej, 2002.

Promotor: dr hab. Eugeniusz Krzemień

Praca składa się z dwóch części: W części teoretycznej omówiono, na podstawi literatury, historię zagadnień badanych w pracy, zaprezentowano definicje występujących w niej pojęć i przedstawiono problematykę metod i narzędzi zarządzania jakością i ich komputeryzacji przy szczególnym zwróceniu uwagi na metody OFD i FMEA. Celem pracy była: 1) ocena stanu zaawansowania krajowych przedsiębiorstw we wdrażaniu zakresu ich wykorzystania; 2) określenie czynników stanowiących siły przeciwdziałające wdrażaniu komputeryzacji zarządzania jakością; 3) prognoza perspektyw rozwojowych komputeryzacji zarządzania jakością na przestrzeni najbliższej dekady; 4) sporządzenie teoretycznej koncepcji komputerowego systemu zarządzania jakością na podstawie prognozowanych potrzeb krajowych organizacji.

88. WOŹNIAK Anna: Kanały przepływu informacji i ich skuteczność w procesie innowacyjno-decyzyjnym rolników. - Warszawa : Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego. Wydział Ekonomiczno-Rolniczy, 2002.

Promotor: dr hab. Izabella Sikorska-Wolak

Cel poznawczy badań: zidentyfikowanie potrzeb rolników w zakresie informacji w zmieniających się warunkach społeczno-gospodarczych, zdiagnozowanie i ocena współcześnie funkcjonujących kanałów przepływu informacji oraz przekazywanych treści, rozpoznanie rzeczywistych funkcji i określenia skuteczności poszczególnych kanałów w różnych fazach procesu innowacyjno-decyzyjnego podejmowanego przez badanych rolników, w różnych dziedzinach rolniczego gospodarowania i dla różnych kategorii rolników. Cel użytkowy badań: wskazanie rodzajów informacji najbardziej poszukiwanych oraz kanałów przepływu informacji najbardziej skutecznych i cenionych przez rolników. Realizacja tych celów ma prowadzić do poprawienia jakości usług informacyjnych.

III. ZATRUDNIENIE. PROBLEMY KSZTAŁCENIA KADR

1. Rynek pracy

89. BADACH Elżbieta: Statystyczna charakterystyka rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem bezrobocia na obszarach wiejskich województwa małopolskiego. - Kraków : Akademia Rolnicza im. Hugo Kołłątaja w Krakowie. Wydział Rolniczo-Ekonomiczny, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Karol Kukuła

Celem przeprowadzonych badań było wyspecyfikowanie cech typowych dla rynku pracy Małopolski. Praca zawiera charakterystykę populacji bezrobotnych zamieszkałych na tym obszarze według cech demograficzno-społecznych takich jak: wiek, płeć, wykształcenie, czas pozostawania bez pracy. Przedstawiono analizę dynamiki poziomu rejestrowanego bezrobocia na lokalnych (powiatowych) rynkach pracy województwa małopolskiego w latach 1995-2000 oraz prognozy tej zmiennej na okres VI 2001 - VI 2002. Prognozę opracowano na podstawie modelowania trendu zjawiska, z wykorzystaniem wielomianów drugiego stopnia. Charakterystyka rynku pracy Małopolski wzbogacona została o przestrzenną analizę nadmiernego zatrudnienia w rolnictwie czyli tzw. bezrobocia ukrytego oraz jego porównanie z poziomem bezrobocia jawnego na obszarach wiejskich. Ponadto poddano analizie lokalne rynki pracy województwa małopolskiego, wykorzystując modele potencjału i ciążenia stosowane w demografii. W pracy zawarto także szeroki przegląd badań nad rynkiem pracy przeprowadzonych w latach między- i powojennych.

90. DUSZCZYK Maciej: Swobodny przepływ pracowników w związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. - Warszawa : Uniwersytet Warszawski. Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych, 2002.

Promotor: dr hab. Małgorzata Szylko-Skoczny

Celem rozprawy jest przedstawienie swobodnego przepływu pracowników oraz procesu negocjacyjnego, w tym kluczowym dla integracji Polski z Unią Europejską dziale. Pierwsze obserwacje, wyniki analiz ekonomicznych i demograficznych prognozujących potencjał migracyjny oraz doświadczenia państw, które wcześniej stały się członkiem UE pozwoliły sformułować hipotezę badawczą, że obawa przed destrukcją unijnego rynku pracy w przypadku dopuszczenia obywateli polskich do korzystania z prawa do swobodnego przepływu pracowników, po przyjęciu naszego kraju do Unii Europejskiej nie jest uzasadnione merytorycznie. O postawie negocjatorów wspólnotowych zadecydowały nie przewidywane rzeczywiste koszty i korzyści wynikające z integracji, lecz stan świadomości i obawy społeczne, zwłaszcza obywateli Austrii i Niemiec. Jednocześnie zasadniczy wpływ na polskie stanowisko negocjacyjne miała większość polskiej opinii publicznej, sprzeciwiająca się długotrwałym okresom przej-

ściowym. Podstawowymi narzędziami badawczymi, przy pomocy których podjęto próbę udowodnienia postawionej hipotezy były: analiza literatury przedmiotu, wtórna analiza wyników badań empirycznych, statystyk, aktów prawnych i dokumentów, wywiady z ekspertami oraz urzędnikami odpowiedzialnymi za negocjacje akcesyjne.

DYMEK H.: Średnie szkolnictwo zawodowe w województwie płockim w latach 1975-1995 a zapotrzebowanie na kadrę kwalifikowaną = *poz. 109.*

M. in. zapotrzebowanie na absolwentów szkół zawodowych.

91. FIGURSKA Irena: Przestrzenne aspekty rynku pracy. - Toruń : Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Zenon Andrzej Wiśniewski

Celem pracy była analiza przestrzennych aspektów rynku pracy na przykładzie Pomorza Środkowego (do którego zaliczono dawne województwa słupskie i koszalińskie), ze szczególnym uwzględnieniem delimitacji lokalnych rynków pracy i uwarunkowań rozwoju regionu. Ponadto podjęto próbę oceny i porównania zmian w funkcjonowaniu lokalnych i regionalnych rynków pracy w latach 1989-1998 oraz wskazania działań, które powinny przyczynić się do poprawy sytuacji na tych rynkach. Uznano, iż w obliczu dynamicznie zachodzących zmian uwarunkowań społeczno-politycznych i zmieniających się warunków działania podmiotów gospodarczych istnieje zapotrzebowanie na bliższe rozpoznanie trudnej sytuacji na rynku pracy tego obszaru. Badania przeprowadzone w skali regionalnej i lokalnej pozwalają bowiem lepiej poznać i zrozumieć rzeczywistość, umożliwiając tym samym odpowiednie jej kształtowanie poprzez podejmowanie trafnych decyzji tak gospodarczych jak i politycznych.

92. GAJDOS Artur Klaudiusz: Systemy informacji i prognozowania rynku pracy. - Łódź : Uniwersytet Łódzki. Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, 2002.

Promotor: dr hab. Bogdan Suchecki

Praca jest próbą odpowiedzi na pytanie: jakie są możliwości budowy systemu informacyjno-prognostycznego dla rynku pracy w Polsce? Celem pracy było określenie założeń i próba budowy prototypowej wersji Systemu Informacji i Prognozowania Rynku Pracy w Polsce. Realizacja celu głównego wiąże się z określeniem i realizacją celów szczegółowych. Są to: ocena możliwości adaptacji istniejących modeli ekonometrycznych do prognozowania popytu na pracę, budowa modeli i wykonanie prognoz oraz skonstruowanie wstępnej wersji systemu informacyjnego. Przedstawione w pracy przykłady modelowania i prognozowania rynku pracy pokazują możliwości jakie dają współczesna teoria i narzędzia analityczne. Ujęcie prognozowania w system informacyjny jest w Polsce nowym rozwiązaniem łączącym dane, narzędzia analityczne i prezentacyjne. W części empirycznej pracy zaproponowano kwartalny, sektorowy model zatrudnienia i wynagrodzeń z uwzględnieniem modelowania stopy bezrobocia i stopy wolnych miejsc pracy.

GĄSIOROWSKI K. G.: Rola placówki kształcenia dorosłych w procesie rekonwersji zawodowej = *poz. 111.*

M. in. rekonwersja zawodowa w zakresie zmieniających się wymagań rynku pracy.

93. JANICZAK Krzysztof: Rola polityki przemysłowej w przekształceniach systemowych rynku pracy w Polsce. - Kraków : Akademia Ekonomiczna w Krakowie. Wydział Ekonomii, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Stanisław Miklaszewski

Celem pracy, która ma charakter rozprawy teoretyczno-empirycznej, była identyfikacja związków zachodzących między polityką przemysłową państwa i jej kształtem a sytuacją na rynku pracy w warunkach dokonującej się transformacji społeczno-gospodarczej w Polsce. Podjęte w pracy zagadnienia dotyczą zarówno teoretycznych aspektów polityki przemysłowej, jej roli i wpływu na kształtowanie się rynku, jak również znaczenia państwa i jego udziału w procesach zachodzących na rynku w ogóle, w tym na rynku pracy. Przeprowadzono analizę regresji badania tworzenia PKB per capita oraz kształtowania się stopy bezrobocia w Polsce oraz w Niemczech oraz Grecji.

KACZMAREK T.: Zatrudnienie osób niepełnosprawnych w świetle obowiązujących przepisów orzeczeń lekarskich oraz opinii wybranych grup społecznych = *poz. 165.*

M. in. możliwość zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

94. KRUSZEWSKI Robert: Ruchy migracyjne ludności w wybranych modelach wzrostu gospodarczego. - Warszawa : Szkoła Głóna Handlowa. Kolegium Analiz Ekonomicznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Honorata Karolina Sosnowska

Praca mieści się w obszarze ekonomii matematycznej. Celem pracy jest ukazanie wpływu zjawisk migracyjnych ludności na proces wzrostu gospodarczego a dokładniej - na proces akumulacji kapitału fizycznego i ludzkiego, przypadającego na jednostkę efektywnej pracy. Przy pomocy modeli matematycznych badany jest proces wzrostu gospodarczego w abstrakcyjnej gospodarce.

95. MANDUK Jerzy: Wpływ preferencji podatkowych i niepodatkowych na działalność zakładów pracy chronionej. - Szczecin : Uniwersytet Szczeciński. Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Aurelia Bielawska

Celem pracy była ocena skuteczności preferencji podatkowych i niepodatkowych występujących w systemie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych i opraco-

wanie modelu wspierającego zatrudnienie tych osób w zakładach pracy chronionej i na otwartym rynku pracy. Podstawowa teza badawcza została sformułowana następująco: w warunkach gospodarki rynkowej zatrudnienie osób niepełnosprawnych powinno być promowane w celu wyrównania ich szans pracy z możliwościami pracy pozostałych osób. W pracy dokonano analizy działalności i skuteczności preferencji wybranych przypadków - zakładów pracy chronionej o różnej formie organizacyjno-prawnej za pomocą opracowanej dla potrzeb badań formuły matematycznej skuteczności preferencji i oceniono skuteczność wspierania zatrudnienia osób niepełnosprawnych w poddanych analizie zakładach. Przeprowadzone badania pozwoliły na przedstawienie wniosków - propozycji zmian modelowych mających na celu wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy i przejście od systemu segregacji do systemu integracji, przy jednoczesnym obniżeniu kosztów funkcjonowania systemu rehabilitacji zawodowej jako całości.

96. PILCH Piotr: Zagospodarowanie przestrzeni organizacyjnej. Psychologowie i socjologowie w nowych profesjach. - Warszawa : Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Krystyna Bolesta-Kukułka

Tematyka pracy koncentruje się na procesie powstawania nowych profesji: doradców personalnych i badaczy marketingowych.

97. PODOGRODZKA Małgorzata: Rynek pracy a proces zawierania małżeństw i płodność w ujęciu przestrzennym w Polsce w latach 1990-1998. - Warszawa : Szkoła Główna Handlowa. Kolegium Analiz Ekonomicznych, 2002.

Promotor: dr hab. Irena Kotowska

Praca obejmuje analizę płodności oraz zawierania małżeństw w ujęciu przestrzennym oraz powiązania obu procesów demograficznych ze zmianami na rynku pracy, także ujętymi terytorialnie. Zasadniczym celem pracy było dostarczenie informacji o zróżnicowaniu przestrzennym przemian płodności i procesu formowania małżeństw oraz ustaleniu, czy można je wiązać ze zmianami na regionalnych rynkach pracy. Część pierwsza dotyczy zagadnień przestrzennego zróżnicowania rynku pracy w Polsce, które wiążą się z podziałem województw na grupy jednorodne z punktu widzenia sytuacji na rynku pracy. W drugiej części analizowano procesy płodności i zawierania małżeństw w ujęciu przestrzennym oraz w powiązaniu z sytuacją na rynku pracy rozpatrywaną od strony bezrobocia.

98. RYNIO Dorota: Rozwój społeczno-gospodarczy Dolnego Śląska w latach 1990-2000. - Wrocław : Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego we Wrocławiu. Wydział Gospodarki Narodowej, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Jan Borowiec

Dokonano kompleksowej analizy teoretyczno-empirycznej dotychczasowego poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego Dolnego Śląska oraz wskazano perspektywy i kierunki rozwoju tego obszaru. Badany okres obejmował lata 1990-2000. Analiza procesów rozwojowych pomogła wskazać kierunki zmian, jakie następowały w przestrzeni społeczno-gospodarczej regionu oraz zanalizować czynniki powodujące te przekształcenia. Analiza została uzupełniona badaniem problemów związanych z ewolucją sytuacji na regionalnym rynku pracy, narastającym bezrobociem oraz oznaczeniem poziomu życia w regionie. Przeprowadzono analizę porównawczą strategii rozwoju wybranych województw z wdrażaną Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego i z planem zagospodarowania przestrzennego województwa.

99. SKÓRSKA Anna: Rynek pracy młodzieży Polski i Unii Europejskiej. - Katowice : Akademia Ekonomiczna im. Karola Adamieckiego w Katowicach. Wydział Ekonomii, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Dorota Kotlorz

Rozprawa poświęcona jest sytuacji młodzieży na rynku pracy w Polsce i Unii Europejskiej w latach 90., a w szczególności problemowi bezrobocia, jego skutków oraz sposobów przeciwdziałania. Zasadniczym celem pracy była identyfikacja głównych dylematów polskiego rynku pracy młodzieży w przededniu integracji z Unią Europejską. Przedstawienie uwarunkowań sytuacji młodzieży na polskim i unijnym rynku pracy, w tym uwarunkowań gospodarczych, edukacyjnych, demograficznych oraz integracyjnych, stanowi wprowadzenie do analizy populacji młodych ludzi w wieku 15-24 lat, zgodnie z podziałem na aktywnych oraz biernych zawodowo. Rezultatem diagnozy jest zbiór problemów, odzwierciedlający aktualne funkcjonowanie rynku pracy młodzieży. W pracy porównano skalę i natężenie bezrobocia na unijnym i polskim rynku pracy oraz relacje zachodzące pomiędzy poszczególnymi czynnikami wpływającymi na rozmiary tego zjawiska. Uzupełnieniem problemów wynikających z diagnozy stanu i struktury bezrobocia młodzieży są problemy prognostyczne w postaci: prognoz demograficznych oraz przewidywania zmian na polskim i eu-ropejskim rynku pracy w aspekcie integracji Polski ze strukturami UE. Istotne znaczenie w strukturze pracy odgrywa charakterystyka modeli walki z bezrobociem (prozatrudnieniowej polityki gospodarczej państwa oraz polityki rynku pracy) oraz wskazanie kierunków deregulacji europejskiego rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości wykorzystania elastycznych form zatrudnienia i organizacji pracy wśród młodzieży.

TRACZ D.: Przeobrażenia systemu pomocy społecznej a nowe zadania i role zawodowe pracowników socjalnych = *poz. 182.*

M. in. była wieloaspektowa charakterystyka grupy zawodowej pracowników socjalnych.

2. Bezrobocie i jego zwalczanie

100. GAWROŃSKA-Nowak Bogna: Regionalne zróżnicowanie bezrobocia w Polsce w latach dziewięćdziesiątych. - Łódź : Uniwersytet Łódzki. Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Eugeniusz Kwiatkowski

Celem rozprawy była próba określenia czynników determinujących bezrobocie regionalne w Polsce w latach 90. Zaprezentowano wybrane metody badawcze i teorie istotnie wspierające analizę bezrobocia regionalnego. Ukazano zróżnicowanie regionalne bezrobocia w Polsce w latach 90. Zidentyfikowano regiony z najlepszą i najgorszą sytuacją na rynku pracy. Dokonano klasyfikacji regionalnych rynków pracy w Polsce. Scharakteryzowano polskie bezrobocie w krajach Unii Europejskiej oraz dokonano przeglądu polskiej polityki regionalnej z punktu widzenia uwzględnienia problemu bezrobocia.

101. GLAZA Danuta Amelia: Pożyczki z Funduszu Pracy jako aktywna forma ograniczania bezrobocia. - Olsztyn : Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie. Wydział Zarządzania i Administracji, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Dymitr Kaliszewicz

Praca stanowi studium z zakresu problematyki bezrobocia rozpatrywanego zarówno w kategoriach ekonomicznych, jak i społecznych w okresie transformacji w Polsce. Celem dysertacji była ocena roli jaką spełniły pożyczki z Funduszu Pracy w tworzeniu nowych miejsc pracy. Jako cel szczegółowy przyjęto rozeznanie przyczyn i uwarunkowań podejmowania decyzji o uruchamianiu własnych przedsięwzięć. Przebadano szereg czynników wpływających na powodzenie inicjatyw, jak też zagrażających prowadzeniu działalności gospodarczej. Określono w jakim stopniu pożyczki z Funduszu Pracy przyczyniły się do wyjścia z bezrobocia i usytuowania się osób bezrobotnych w sferze czynnych zawodowo. Badaniami objęto osoby bezrobotne, które otrzymały pożyczkę na rozpoczęcie działalności gospodarczej i zakłady pracy, które dzięki pożyczce powiększyły zatrudnienie, w latach 1990-1998 r. Badania zrealizowano poprzez kwestionariusz-ankietę na terenie działania dwóch urzędów pracy o relatywnie najwyższym bezrobociu (Ostróda, Pisz). Uzupełniono je analizą danych dotyczących kształtowania się omawianego problemu w skali kraju.

102. KAMIŃSKI Ryszard: Wiejskie organizacje wspierania przedsiębiorczości jako czynnik lokalnego rozwoju ekonomicznego. - Kraków : Uniwersytet Jagielloński. Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej, 2002.

Promotor: dr hab. Grażyna Prawelska-Skrzypek

KASPRZAK E.: Indywidualno-środowiskowe dopasowanie młodych bezrobotnych do rynku pracy = *poz. 128.*

KORNACKA-Skwara E.: Psychologiczna analiza systemów rodzinnych mężczyzn bezrobotnych = *poz. 129.*

103. KOZA Andrzej: Państwowe fundusze celowe jako instrument ograniczania bezrobocia i jego skutków w Polsce. - Jelenia Góra : Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego we Wrocławiu. Wydział Gospodarki Regionalnej i Turystyki, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Grażyna Borys

Praca dotyczy problematyki przeciwdziałania bezrobociu i zastosowania do tego celu instrumentów finansowych w postaci wydatków niektórych państwowych funduszy celowych, tj. Funduszy Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

*104. MALARSKA Anna Krystyna: Bezrobocie w Polsce w ujęciu regionalnym. Studium statystyczne. - Łódź : Uniwersytet Łódzki. Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, 2002.

Praca prezentuje wyniki empirycznych badań nierównowagi na polskim rynku pracy w aspekcie przestrzennym i czasowym. Ujęcie to wnosi nową jakość w rozpoznawanie i opis prawidłowości kształtowania się bezrobocia i wolnych miejsc pracy na regionalnych rynkach pracy z wykorzystaniem statystycznych i ekonometrycznych narzędzi modelowania tych zjawisk oraz ich charakterystyk w czasie. Celem badań jest: 1) statystyczny opis zjawiska bezrobocia i wolnych miejsc pracy w układzie przestrzennym (regionalnym); 2) prezentacja i interpretacja wyników badań dynamiki bezrobocia i wolnych miejsc pracy na regionalnych rynkach pracy z wykorzystaniem metod statystycznych, metod wielowymiarowej analizy porównawczej i narzędzi modelowania ekonometrycznego; 3) propozycję własnych rozwiązań w zakresie ocen mechanizmu funkcjonowania lokalnych rynków pracy i sposobów pomiaru efektywności programów przeciwdziałania bezrobociu. Problematyce tej podporządkowane są następujące cele cząstkowe: - diagnoza stanu i struktury osób bezrobotnych i wakatów (wolnych miejsc pracy) w czasie i przestrzeni; - identyfikacja czynników terytorialnego zróżnicowania zjawiska bezrobocia i wakatów; - dekompozycja bezrobocia i wolnych miejsc pracy w wymiarze regionalnym; - konstrukcja narzędzi rozpoznawania i sterowania mechanizmem funkcjonowania regionalnych rynków pracy; - propozycje własne metod oceny efektywności funkcjonowania lokalnych rynków pracy; - konstrukcja własnych mierników oceny skuteczności programów aktywnych form zwalczania bezrobocia.

105. NIEWĘGŁOWSKI Marek: Bezrobocie na obszarach wiejskich regionu siedleckiego i możliwości jego ograniczania. - Siedlce : Akademia Podlaska. Wydział Rolniczy, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Stanisław Jan Fereniec

Celem pracy było określenie stanu bezrobocia na obszarach wiejskich regionu siedleckiego oraz możliwość łagodzenia i ograniczenia jego negatywnych skutków społeczno-ekonomicznych. Praca ma charakter poznawczo-analityczny. Na podstawie uzyskanych wyników wykazano, że w indywidualnych gospodarstwach rolnych obok osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy występują także znaczne ilości osób stanowiących nadwyżki siły roboczej. Wskazano możliwości ograniczenia bezrobocia na obszarach wiejskich.

106. PUZIO-Wacławik Bogusława: Skracanie i uelastycznianie czasu pracy jako instrumenty ograniczania bezrobocia na przykładzie Francji. - Kraków : Akademia Ekonomiczna w Krakowie. Wydział Ekonomii, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Zofia Dach

Praca ma na celu: naświetlenie problematyki współczesnego bezrobocia w krajach Unii Europejskiej, porównanie tego zjawiska z rynkiem amerykańskim i japońskim; przegląd dotychczasowych programów walki z bezrobociem połączony z oceną ich skuteczności; zanalizowanie I etapu francuskiego programu skracania czasu pracy, jako metody ograniczającej bezrobocie, a także wyciągnięcie wniosków dla wykorzystania tego zjawiska w Polsce. Osią merytoryczną pracy jest redukcja i uelastycznienie czasu pracy we Francji, jako kraju, który zdecydował się na najbardziej radykalne zmiany w tym zakresie. Analiza francuskiej reformy skracającej czas pracy do 35 godzin w tygodniu odbywa się pod kątem jej skuteczności, jako instrumentu mającego na celu ograniczenie bezrobocia.

107. ROZKRUT Monika: Statystyczna analiza rozwoju małych firm usługowych w województwie szczecińskim w latach 1990-1998. - Szczecin : Uniwersytet Szczeciński. Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Józef Hozer

Celem pracy jest analiza rynku małych firm usługowych na terenie byłego województwa szczecińskiego w latach 1990-1998, zbadanie tempa ich rozwoju i ukazanie ich wpływu na rozwój gospodarczy regionu. Zbadano strukturę małych firm usługowych w poszczególnych gminach województwa szczecińskiego (z podziałem według sekcji EKD) i ukazano powiązania istniejące między rynkiem usług a rynkiem pracy. Zmiany dokonujące się w Polskiej gospodarce przyczyniają się do zaangażowania w sferę usług osób bezrobotnych. W pracy przybliżono czynniki sprzyjające absorpcji osób bezrobotnych przez sektor małych firm usługowych oraz wskazano rodzaje usług, które posiadają największy potencjał absorbowania bezrobotnych. W celu porównań

i oceny rozwoju usług w województwie szczecińskim, zbadano również strukturę zatrudnienia według sektorów na przestrzeni kilkunastu lat w wybranych krajach wysoko rozwiniętych, w Polsce i w analizowanym województwie.

3. Kształcenie i doskonalenie kadr. Poradnictwo zawodowe

BATOR T.: Modele zarządzania placówkami oświatowymi w programach PHARE-TERM i Nowa Szkoła. Implikacje dla reformy systemu edukacji = *poz. 34.*

BĘDŹMIROWSKI J.: Kształcenie kadry zawodowej dla Polskiej Marynarki Wojennej w latach 1946-1989 = *poz. 1.*

108. BLAK-Kaleta Anna: Jakość kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych w okresie transformacji. - Lublin : Akademia Medyczna im. prof. Feliksa Skubiszewskiego w Lublinie. Wydział Lekarski z Oddziałem Anglojęzycznym i Oddziałem Stomatologicznym, 2002.

Promotor: dr hab. Irena Wrońska

Celem pracy było sprawdzenie, czy organizatorzy kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych podejmują działania na rzecz jakości kształcenia oraz jaki jest charakter tych działań. Badanie przeprowadzono za pomocą kwestionariusza ankiety odrębnie przygotowanego dla każdej z sześciu badanych grup. Badaniem objęto łącznie 833 osoby (234 uczestników, 188 absolwentów, 77 organizatorów kształcenia, 75 kierowników kursów, 142 wykładowców, 117 opiekunów stażu) na terenie całego kraju. Badanie pilotażowe przeprowadzono we wrześniu 2001 r., a badanie właściwe w okresie 15 październik - 20 grudzień 2001 w 79 jednostkach prowadzących kształcenie podyplomowe pielęgniarek i położnych.

DACKO-Pikiewicz Z.: Preferencje edukacyjne młodzieży klas maturalnych szkół ponadpodstawowych na przykładzie miasta Dąbrowa Górnicza = *poz. 127.*

109. DYMEK Henryk: Średnie szkolnictwo zawodowe w województwie płockim w latach 1975-1995 a zapotrzebowanie na kadrę kwalifikowaną. - Gdańsk : Uniwersytet Gdański. Wydział Nauk Społecznych, 2002.

Promotor: prof. zw. dr hab. Lech Mokrzecki

Celem pracy była analiza rozwoju szkolnictwa zawodowego na terenie byłego województwa płockiego, ustalenie jego głównych zadań w poszczególnych okresach i występujących w tej dziedzinie różnic, powiązań z zakładami pracy o znaczeniu ogólnonarodowym i regionalnym oraz dokonujących się przekształceń uwarunkowanych zapotrzebowaniem na kadry kwalifikowane w badanym okresie. Celem dociekań było też określenie stopnia zgodności między przygotowaniem i zatrudnianiem absolwentów w latach 1975-1995, a nawet do ostatniej reformy administracyjnej obowiązującej od 1 stycznia 1999 r. W pracy nakreślono współczesne tendencje dominujące w kształceniu zawodowym w Polsce oraz scharakteryzowano szkolnictwo zawodowe w wybranych państwach Europy. Skupiono się także na rozwoju szkolnictwa w okresie międzywojennym (1918-1939) oraz po II Wojnie Światowej, zanalizowano organizację szkolnictwa w woj. płockim w latach 1975-1995 oraz zmian po tym okresie. Zaproponowano nową chronologię przemian szkolnictwa zawodowego na tle charakterystyki gospodarczej byłego woj. płockiego. Skoncentrowano się na zatrudnionej kadrze nauczycielskiej, systemie jej kształcenia i doskonalenia, ustalono stopień zainteresowania młodzieży kształceniem na poziomie średnim. Scharakteryzowano rezultaty badań nad losami absolwentów istniejących wszystkich szkół zawodowych oraz zaporzebowanie na nich przez zakłady pracy oraz zachodzącymi w tej dziedzinie zmianami po 1990 r.

110. FORMELLA Marlena: Kształcenie zawodowe uczniów a ich fizyczna aktywność rekreacyjna w czasie wolnym na przykładzie szkół turystycznych. - Gdańsk : Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku. Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Andrzej Pawłucki

Praca stanowi studium empiryczne z dziedziny kultury fizycznej, analizujące związki przyczynowe pomiędzy jakością kształcenia zawodowego uczniów i studentów w szkołach i uczelniach ze specjalizacją turystyczną, a jakością ich aktywności rekreacyjnej w czasie wolnym. Celem pracy jest zbadanie wpływu kształcenia zawodowego na aktywność rekreacyjną uczniów szkół turystycznych. Diagnoza aktywności rekreacyjnej uczniów i analiza czynników na nią wpływających pozwoliła na określenie roli szkoły w kształtowaniu nawyków i ich rozwijanie. Wyniki badań okazały się pomocne w twórczej refleksji nad tym problemem i wskazały kierunek działań doskonalących funkcjonujący obecnie system kształtowania kompetencji zawodowych, tak by absolwenci szkół turystycznych, podejmując się stojących przed nimi różnych zadań zawodowych, byli bardziej kompetentni jako kreatywni pracownicy. Teren badań obejmował 23 szkoły, średnie i wyższe o profilu turystycznym, z byłych województw: gdańskiego - 10, nowosądeckiego - 4, olsztyńskiego - 4, poznańskiego - 5. Badania ankietowe wśród uczniów zostały przeprowadzone w okresie luty-czerwiec 1998 roku. Nauczycieli przedmiotów kierunkowych objęto badaniami w semestrze letnim roku akademickiego 2000/2001.

111. GĄSIOROWSKI Krzysztof Grzegorz: Rola placówki kształcenia dorosłych w procesie rekonwersji zawodowej. - Warszawa : Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego. Wydział Ekonomiczno-Rolniczy, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Marian Podstawka

Praca ma charakter diagnostyczno analityczny. Podjęte badania dotyczące procesów rekonwersji zawodowej w zakresie zmieniających się wymagań rynku pracy miały dwa cele: cel poznawczy - sprowadzający się do poznania i oceny dotychczas funkcjonującego systemu kształcenia dorosłych w sytuacji zmieniającego się rynku pracy w powiązaniu z procesami rekonwersji zawodowej w warunkach polskich, cel utylitarny - polegający na opracowaniu systemowych rozwiązań prowadzących do usprawnienia działań związanych z rekonwersją zawodową. Badaniami objęto 5558-osobową grupę pracowników uczestniczących w procesach rekonwersji zawodowej. Z badanej grupy wybrano losowo próbę 840 osób, (15,12% ogółu absolwentów kursów).

112. GŁOWACKA Mariola: Doskonalenie zawodowe pielęgniarek i położnych w województwie płockim na tle kraju w latach 1996-1998. - Bydgoszcz : Akademia Medyczna im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy. Wydział Lekarski z Oddziałem Fizjoterapii i Oddziałem Biotechnologii, 2002.

Promotor: dr hab. Andrzej Dziedziczko

Przedmiotem pracy było przedstawienie procesu doskonalenia zawodowego pielęgniarek i położnych regionu płockiego na tle kraju. Praca miała również na celu ukazanie priorytetowych motywów podejmowania trudu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, dostępności szkoleń w zależności od różnych czynników demograficznych, oczekiwań pielęgniarek i położnych wobec szkoleń i ich praktycznych skutków. W pracy posłużono się metodą sondażu diagnostycznego. Jako technikę badawczą wykorzystano ankietę. Badania ankietowe przeprowadzono w trzech etapach. W pierwszym zebrano korespondencyjnie informacje o ilości, dynamice i kierunku kształcenia podyplomowego w poszczególnych województwach w latach 1996-98. Dane uzyskano z 9 ośrodków kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych w Polsce w tym z ośrodka płockiego. W drugim etapie przeprowadzono ankietę wśród 900 uczestników kończących szkolenia, w każdym ośrodku po 100 losowo wybranych pielęgniarek i położnych. W trzecim, przeprowadzono ankietę wśród 800 absolwentów szkoleń w regionie płockim. Sformułowano problemy badawcze i hipotezy. Przeprowadzono analizę wyników i sformułowano wnioski.

113. GRYGIEREK Magdalena: Potrzeby edukacyjne nauczycieli wobec zmiany społeczno-kulturowej. - Warszawa : Uniwersytet Warszawski. Wydział Pedagogiczny, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Henryka Kwiatkowska

Celem pracy było zbadanie potrzeb edukacyjnych nauczycieli generowanych dokonującymi się zmianami społecznymi i kulturowymi współczesnego świata. Podstawowe

pytanie badawcze dotyczyło funkcjonalności kompetencji nauczycielskich wobec zadań, jakie człowiek musi spełniać we współczesnym świecie. Rozpoznanie potrzeb edukacyjnych nauczycieli wymagało oglądu badanego problemu z dwóch perspektyw: perspektywy rozwoju współczesnej rzeczywistości oraz wymogów zawodowych profesji nauczycielskiej. Poszukiwania teoretyczne zmierzały do określenia zachodzących zmian rzeczywistości i wynikających z nich implikacji pedagogicznych oraz prześledzenia zmian myślenia o nauczycielu, ze szczególnym uwzględnieniem tych kategorii, które inspirowane są zmianą kontekstu edukacji. Badania empiryczne (jakościowe i ilościowe) miały na celu rozpoznanie kompetencji nauczycielskich pod kątem gotowości nauczyciela do pracy zgodnej z wymaganiami rzeczywistości. Konfrontacja wiedzy na temat preferowanych współcześnie sposobów działania nauczycielskiego oraz nowych idei pojawiających się w myśli pedagogicznej z wynikami badania diagnozującego sposób myślenia i działania nauczycielskiego pozwoliła stwierdzić stopień rozbieżności, co ujawniło pojawienie się potrzeb edukacyjnych.

114. JAGOSZEWSKA Iwona: Kształcenie a adaptacja społeczno-zawodowa młodzieży głuchej w Norwegii. - Wrocław : Uniwersytet Wrocławski. Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Mieczysław Jerzy Adamczyk

Celem pracy jest zbadanie jak realizowane jest kształcenie i przygotowanie do adaptacji społeczno-zawodowej młodzieży głuchej w Norwegii, oraz jakimi specyficznymi cechami się ono odznacza. Związane z nimi zagadnienia rozpatrywane są w ujęciu komparatywnym, sytuują się zazwyczaj na styku polityki oświatowej, socjologii, pedagogiki społecznej i psychologii. Norwegię traktowano jako przedstawiciela krajów skandynawskich, w pracy często odwoływano się do porównań z nimi. Przedstawiono system edukacji Norwegii ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia głuchych i ich startem zawodowym oraz wysoką efektywność ich kształcenia. Zastanawiano się nad tamtejszymi metodami i programem nauczania. Za ważne uznano specyficzne wyrosłe na tamtejszej tradycji rozwiązania, a także doświadczenia, które są mniej znane poza Skandynawią.

115. JUNCEWICZ Arkadiusz: Szkolenie operacyjno-taktyczne dowództwa brygady zmechanizowanej. - Warszawa : Akademia Obrony Narodowej. Wydział Wojsk Lądowych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Zbigniew Ściborek

116. KOWALIK Grażyna Anna: System kształcenia pielęgniarek w Polsce na tle wytycznych Unii Europejskiej. - Warszawa : Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Wydział Rewalidacji i Resocjalizacji, 2002.

Promotor: dr hab. Włodzimierz Goriszowski

Dysertacja obejmuje kształcenie pielęgniarek od etapu bezpośredniej adaptacji po próbę zarysowania systemowego kształcenia, w tym kształcenie na poziomie wyższym

włącznie. Przyjęty okres stu lat pozwolił ukazać panoramę problemów związanych z organizacją kształcenia na różnych poziomach. Analizie poddano zakres i zasięg kształcenia, przywołując odpowiednio zarządzenia resortowe i międzyresortowe, wypisy z dostępnych dokumentów. Szczególnie w drugiej połowie XX wieku dynamicznie rozwijały się szkoły pielęgniarskie, często zmieniono ich organizację i programy kształcenia. Na uwagę zasługuje ta część dysertacji, która zawiera systemy kształcenia pielęgniarek w krajach Unii Europejskiej i wskazuje na wynikające stąd konsekwencje w upowszechnianiu doświadczeń i doskonaleniu polskiego systemu.

117. KULCZYCKI Marek: Praktyki podchorążych w systemie przygotowania profesjonalnego kandydatów na oficerów Wojska Polskiego. - Warszawa : Akademia Obrony Narodowej. Wydział Wojsk Lądowych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Bogdan Szulc

118. KURIATA Jan: Kompetencja interkulturowa w kształceniu nauczycieli języków obcych na przykładzie języka francuskiego. - Poznań : Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Neofilologii, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Weronika Wilczyńska

Rozprawa zawiera analizę stanu kształcenia kompetencji kulturowej nauczycieli języków obcych oraz propozycje wzbogacenia form jej kształcenia.

119. MAJ Adam: Szkolnictwo katolickie w Polsce w latach 1989-2001 w świetle założeń reformy systemu edukacji narodowej. - Lublin : Katolicki Uniwersytet Lubelski. Wydział Nauk Społecznych, 2002.

Promotor: dr hab. Krystyna Chałas

Rozwój szkolnictwa katolickiego w Polsce w latach 1989-2001 przypada na okres zmian reformatorskich w systemie edukacji narodowej. Stąd główny problem pracy dotyczy obrazu pedagogicznego, prawnego, statystycznego szkolnictwa katolickiego w III RP w aspekcie założeń reformy oświatowej. Rozprawa ma charakter teoretyczno-empiryczny, w której zastosowano metodę analizy dokumentów, sondażu z własną ankietą oraz studium przypadku. Wyniki badań teoretycznych wskazują na dwupodmiotowość szkoły katolickiej jako instytucji kościelnej, regulowanej przez nauczanie, prawodawstwo i nadzór Kościoła oraz autentycznej szkoły, funkcjonującej według norm polskiego prawa oświatowego. Jako instytucja oświatowa szkoła katolicka zobligowana jest do realizacji założeń reformy wdrażanej od 1999 r. Obraz szkolnictwa w III RP prezentują wyniki badań empirycznych. W latach 1989-2001 nastąpił dynamiczny wzrost liczby szkół katolickich z 24 (1989 r.) do 350 (2001 r.). Ankietowane szkoły (202), podejmując działalność wynikającą z istoty szkoły katolickiej, realizują założenia reformy systemu edukacji, czego szczególnym obrazem jest działalność Katolickiego Liceum w Radomiu (studium przypadku). Podjęte badania przyczyniają się do nakreślenia strategii rozwoju szkoły katolickiej oraz jej pedagogii w zakresie teoretycznym i praktycznym.

120. MIŁOSZ Henryk: Analiza kosztów kształcenia w wyższych szkołach zawodowych. - Gdańsk : Politechnika Gdańska. Wydział Zarządzania i Ekonomii, 2002.

Promotor: dr hab. Franciszek Bławat

Celem pracy jest przedstawienie koncepcji analizy kosztów kształcenia, stworzenie uniwersalnego modelu matematycznego, umożliwiającego sprawne analizowanie tychże kosztów w szkołach wyższych, przeprowadzenie analizy porównawczej kosztów kształcenia w 16 państwowych wyższych szkołach zawodowych. Praca składa się z pięciu rozdziałów: 1) przedstawia teoretyczne podstawy analizy kosztów kształcenia; 2) omawia struktury kosztów procesu dydaktycznego; 3) opisuje metody badań kosztów kształcenia, w tym nośniki kosztów zasobów, nośniki kosztów działań, obiekt kosztów oraz model matematyczny kosztów kształcenia; 4) zawiera analizy kosztów kształcenia w różnych przekrojach; 5) zawiera analizę współczynników kosztochłonności specjalności i jakości kadry oraz przedstawia propozycję nowego algorytmu podziału dotacji dydaktycznej.

121. OGONOWSKA Agnieszka: Problematyka edukacji medialnej w kontekście rozwoju społeczeństw demokracji komunikacyjnej. - Kraków : Uniwersytet Jagielloński. Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Wiesław Godzic

Rozprawa ma charakter interdyscyplinarny - wykorzystuje dorobek takich dziedzin wiedzy, jak: pedagogika, kulturoznawstwo, socjologia wiedzy, politologia. Praca zawiera autorski program nauczania edukacji medialnej - kurs przeznaczony jest dla studentów kierunków humanistycznych i społecznych.

122. OLECH Jan: Szkolenie taktyczno-ogniowe przeciwlotniczych pododdziałów, oddziałów i związków taktycznych państw NATO w Ośrodku Szkolenia Poligonowego Wojsk Obrony Przeciwlotniczej Ustka. - Warszawa : Akademia Obrony Narodowej. Wydział Lotnictwa i Obrony Powietrznej, 2002.

Promotor: dr hab. Jan Kobierski

123. ORKWISZEWSKA Agnieszka: Działalność edukacyjna katolickich uniwersytetów ludowych w świetle nauczania społecznego Kościoła. - Lublin : Katolicki Uniwersytet Lubelski. Wydział Nauk Społecznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Zofia Matulka

Katolickie uniwersytety ludowe to placówki kształcenia pozaszkolnego na wsi. Odrodziły się w Polsce z inicjatywy Duszpasterstwa Rolników po 1989 r. Celem rozprawy była analiza działalności katolickich uniwersytetów ludowych w świetle

nauczania społecznego Kościoła. Problemy badawcze dotyczą sposobów i efektów kształcenia w uniwersytetach oraz realizacji założeń nauki społecznej Kościoła. Badania empiryczne prowadzono w 11 uniwersytetach. Zastosowano następujące metody: sondaż diagnostyczny: ankieta i wywiad; obserwacja uczestnicząca: analiza dokumentów. Katolickie uniwersytety ludowe poprzez formację religijno-moralną, kształcenie społeczne i zawodowe realizują zasady nauki społecznej Kościoła: sprawiedliwości społecznej, godności pracy rolnika, ochrony środowiska naturalnego, pomocniczości, solidarności i dobra wspólnego. Proces kształcenia dokonuje się zgodnie z zasadami dydaktycznymi doboru treści i metod nauczania. Praca może mieć znaczenie dla rozwoju andragogiki oraz dla doskonalenia działalności edukacyjnej katolickich uniwersytetów ludowych.

PAWELSKI L.: Rozwój szkolnictwa w Szczecinku w latach 1945-1995 = *poz. 6.*

*124. RUTKOWSKA Elżbieta: Miejsce kultury fizycznej w przygotowaniu i pracy zawodowej kadr medycznych w Polsce. - Warszawa : Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Wydział Wychowania Fizycznego, 2002.

Praca jest monografią problemów kultury fizycznej w kształceniu polskich kadr medycznych w wymiarze: historycznym, diagnostycznym, komparatywnym i aplikacyjnym. Badania przeprowadzone zostały w oparciu o analizę dokumentów i tekstów źródłowych, sondaży diagnostycznych, analizę budżetu czasu, test wiedzy oraz sprawdzian „zielonej recepty", Łącznie badaniom tego typu poddano 2753 osoby (uczennice szkół pielęgniarskich, studentów Akademii Medycznych pierwszego i ostatniego roku studiów, pielęgniarki dyplomowane i członków rady wydziału lekarskiego). Analizowano stopień i zakres wykorzystania kinezyterapii w programach leczenia 600 pacjentów lubelskich placówek służby zdrowia. Uzyskane wyniki badań ujawniają niewielki udział różnych form aktywności ruchowej w codziennym stylu życia oraz w praktyce zawodowej obecnych i przyszłych kadr medycznych. Wskazują też na konieczność wzmocnienia działań wychowawczych w obszarze kultury fizycznej oraz uzupełnienia dydaktyki zawodowej w szkołach medycznych o wybrane zagadnienia i umiejętności w tym zakresie.

125. SCHWEERS Ludwig Matthias: Rola sprzedawcy w procesie komunikacji przedsiębiorstwa z klientem (ze szczególnym uwzględnieniem szkolenia sprzedawców jako jednej z determinant aktywizacji sprzedaży). - Łódź : Uniwersytet Łódzki Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Bogdan Gregor

Celem niniejszej pracy jest udowodnienie, że zmiany w procesie kupowania można dowolnie ukształtować poprzez odpowiedni trening sprzedawców. Podstawę stanowi

zawsze sytuacja osobistej sprzedaży w formie sprzedaży wizytowej. Często przebieg procesu kupowania uzasadniony jest wyłącznie racjonalnymi argumentami. Jednak środki psychologiczne odgrywają istotną rolę dla endogenicznych zachowań klienta. Wywieranie wpływu jest istotą każdej komunikacji. Nasuwa się pytanie, jak silny jest wpływ komunikacji. Hipotezą pracy jest nie tylko podwyższenie ostatecznego prawdopodobieństwa, lecz także osiągnięcie konkretnych dodatkowych efektów sprzedaży wyższych w stosunku do grupy nie poddanej szkoleniu. Materiałami źródłowymi pracy jest cała aktualna literatura z zakresu psychologii ekonomii.

126. TOMASZEWSKA Liliana: Edukacja kobiet w Polsce - stan współczesny, znaczenie i perspektywy rozwoju na przykładzie Płocka. - Toruń : Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Wydział Humanistyczny, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Eugenia Anna Wesołowska.

Do głównych celów tej pracy należą: 1) ukazanie problemów edukacyjnych kobiet w Polsce na przestrzeni dziejów oświaty; 2) wyodrębnienie czynników wpływających na stan wykształcenia kobiet; 3) ukazanie znaczenia i perspektyw rozwoju edukacji kobiet w Polsce. Praca dotyczy problemu edukacji w Polsce w aspekcie historycznym i współmiernym. Kontekst współmierny został zbudowany metodą sondażu diagnostycznego. W badaniach wzięły udział 2473 kobiety kształcące się poprzez różnorodne formy edukacyjne dla dorosłych na terenie Płocka. Badania wskazują na szczególne problemy kształcenia kobiet bezrobotnych. Barierami w dostępie do edukacji dla tych osób są problemy materialne, zwiększające się wymagania na rynku pracy, niewiele jest ofert szkoleniowych dla kobiet z niskim poziomem wykształcenia. Wśród czynników wpływających na podejmowanie decyzji, edukacyjnych są: środowisko rodzinne, powody materialne, wartości autoteliczne.

UBERMAN M.: Kształcenie nauczycieli rysunku - wychowania plastycznego, plastyki - dla szkół podstawowych w Polsce w latach 1944-1989 = *poz. 13.*

WIECZOREK G.: Rozwój i przemiany zawodoznawstwa, orientacji i poradnictwa zawodowego w latach 1945-1999 = *poz. 15.*

IV. SOCJOLOGIA I PSYCHOLOGIA PRACY

1. Problemy ogólne

127. DACKO-Pikiewicz Zdzisława: Preferencje edukacyjne młodzieży klas maturalnych szkół ponadpodstawowych na przykładzie miasta Dąbrowa Górnicza. - Katowice : Uniwersytet Śląski w Katowicach. Wydział Nauk Społecznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Jacek Wódz

Praca dotyczy preferencji edukacyjnych młodzieży Dąbrowy Górniczej jako miasta regionu, w którym dokonują się procesy restrukturyzacji. Celem badań było poznanie preferencji edukacyjnych maturzystów. Przez preferencje edukacyjne rozumie się wybierane formy i kierunki kształcenia, perspektywy kształcenia ustawicznego w kontekście uwarunkowań, zarówno indywidualnych, jak i związanych z restrukturyzacją regionu. W badaniach poddano weryfikacji wpływ na preferencje edukacyjne młodzieży takich czynników jak: wykształcenie rodziców badanych osób, miejsce zatrudnienia rodziców, zamożności rodzin badanych, pochodzenie regionalne oraz miejsce zamieszkania, płeć, religijności, zainteresowania oraz liczba rodzeństwa. W trakcie badań przebadano ogółem 608 uczniów z 64 klas 12 szkół różnych typów. Stwierdzono silny wpływ poziomu wykształcenia i zamożności rodziców na preferencje edukacyjne.

JAGOSZEWSKA I.: Kształcenie a adaptacja społeczno-zawodowa młodzieży głuchej w Norwegii = *poz.* 114.

JASIK J.: Wpływ zarządzania informacją na proces doskonalenia zarządzania przedsiębiorstwem = *poz. 24.*

M. in. różne aspekty zarządzania informacją ze szczególnym uwzględnieniem roli pracowników i ich umiejętności porozumiewania się w procesie doskonalenia zarządzania przedsiębiorstwem.

KAMIŃSKI R.: Spójność kultury organizacyjnej a innowacyjność przedsiębiorstwa = *poz. 73.*

128. KASPRZAK Elżbieta: Indywidualno-środowiskowe dopasowanie młodych bezrobotnych do rynku pracy. - Poznań : Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Nauk Społecznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Augustyn Bańka

Celem pracy było wyodrębnienie czynników indywidualnych i środowiskowych wpływających na osiąganie sukcesu zawodowego rozumianego jako podjęcie i utrzymanie zatrudnienia przez 12 miesięcy. Zgodnie z modelem indywidualno-środowiskowego dopasowania (ang. person-environment fit) osoba jest idealnie dopasowana gdy osiąga zgodność w wymiarze subiektywnym, cechuje się dokładnością samooceny oraz dobrym kontaktem z rzeczywistością. Podłużnymi badaniami objęto 417 bezrobotnych, z których 157 osiągnęło sukces a 235 porażkę. Analiza wariancji różnic między średnimi wskazuje, że bezrobotni, którzy osiągnęli sukces cechują się: niższym neurotyzmem i nietypowością oraz wyższą ekstrawersją i sumiennością, subiektywną szansą sukcesu, subiektywnym zaangażowaniem, dokładnością zaangażowania lepszym dopasowaniem subiektywnym. Drugim celem badawczym było stwierdzenie czy są do siebie podobne osoby osiągające sukces oraz osoby ponoszące porażkę. Analiza skupień wskazuje na trzy profile osobowości w każdej grupie. Wśród bezrobotnych z sukcesem wyróżnić można przystosowanych, nowatorów i pesymistów. Wśród bezrobotnych z porażką: biernych, nadpobudliwych oraz niedopasowanych.

129. KORNACKA-Skwara Elżbieta: Psychologiczna analiza systemów rodzinnych mężczyzn bezrobotnych. - Lublin : Katolicki Uniwersytet Lubelski. Wydział Nauk Społecznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Maria Braun-Gałkowska

Celem badań była analiza rodzin mężczyzn długotrwale bezrobotnych w teorii systemowej. Hipoteza główna pracy brzmiała: rodziny z ojcem bezrobotnym różnią się funkcjonowaniem od rodzin, w których ojciec pracuje. Zmienna zależna to funkcjonowanie systemu rodzinnego, a zmienna niezależna to bezrobocie długotrwałe ojca rodziny. Główne pytanie dotyczyło funkcjonowania rodziny ojców bezrobotnych. Porównano dwie grupy rodzin, gdzie badane były po 3 osoby: ojciec, matka i dziecko: 1) rodziny z ojcem bezrobotnym, matka pracuje; 2) rodziny, w których oboje rodzice pracują. Zastosowane metody to: Skala FACES III, Skala Komunikowania się Rodziców z Dorastającymi Dziećmi, Inwentarz FILE, Skala F-COPIES, Quality of Life Scale oraz TRR i autorska Rozmowa kierowana. Hipoteza badawcza potwierdziła się. Rodziny bezrobotnych to systemy o adaptacyjności chaotycznej, z zakłóceniami w komunikowaniu się i zaburzonymi relacjami rodzinnymi; są niezadowolone z życia, przeciążone stresorami i nie radzące sobie; są też (analiza skupień) ojcowie i rodziny bezrobotnych radzące sobie z bezrobociem. Powstała autorska koncepcja „wrzeciona" do interpretacji źle adaptujących się systemów rodzinnych narażonych na działanie długotrwałego stresora. Wyniki można zastosować do konstrukcji programów z zakresu polityki społecznej, wsparcia i pomocy psychologicznej, terapii osób i rodzin doświadczających długotrwałego stresu.

130. KOZŁOWSKI Waldemar: Struktura zadań w procesie motywowania pracowników. - Sopot : Uniwersytet Gdański. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: dr hab. Stefan Tokarski

131. KRANNICH Marek: Zaufanie interpersonalne a orientacje kulturowe przedsiębiorstw. - Zabrze : Politechnika Śląska. Wydział Organizacji i Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Jan Stachowicz

Praca obejmuje badanie zjawisk organizacyjnych nazywanych niesystemowymi, tj. takimi, które nie są objęte parametryzacją, a które mogą w dużym stopniu kształtować relacje międzyludzkie w przedsiębiorstwie, a przez to przyczyniać się do tworzenia stabilnych, proceduralnie zdefiniowanych efektywnych procesów w organizacjach. Celem głównym pracy było określenie wpływu zaufania interpersonalnego na orientacje kulturowe przedsiębiorstw. Jako tezę główną pracy przyjęto następujące założenie: „zaufanie, kształtowane w relacjach hierarchicznych, wpływa na kulturę organizacyjną przedsiębiorstwa odzwierciedloną przez cztery podstawowe orientacje kulturowe: na władzę, na ludzi, na zadania, na role". Branże (grupy przedsiębiorstw) poddane badaniom to: elektroenergetyka, przedsiębiorstwa metalurgiczne, górnictwo węgla kamiennego, organizacje wykorzystujące w swej działalności przede wszystkim wiedzę. W badaniach wykorzystano kwestionariusze własne do badania zaufania interpersonalnego oraz kwestionariusze Harrisona-Handy'ego do badania postrzeganych orientacji kulturowych. Badania zostały przeprowadzone na trzech szczeblach hierarchicznych w organizacjach: kierownictwa najwyższego szczebla, kierownictwa średniego szczebla, podwładnych. Badania przeprowadzono w latach 2001-2002 na grupie łącznej 346 respondentów w 20 organizacjach.

KRAWCZYK-Adamus P. I.: Obciążenie fizyczne i psychiczne w pracy pielęgniarek jako czynnik ryzyka zaburzeń ich stanu zdrowia = *poz. 160.*

KURIATA J.: Kompetencja interkulturowa w kształceniu nauczycieli języków obcych na przykładzie języka francuskiego = *poz. 118.*

MIKOSIK P. G.: Problemy i warunki zarządzania przez wizję = *poz. 26.*

M. in. funkcja i rolę kultury w organizacjach.

PUCZKOWSKI B. W.: Determinanty zarządzania kadrami w usługach = *poz. 65.*

M. in. określenie niezbędnych warunków utrzymania wysokiego stopnia motywacji pracowników zatrudnionych w hotelach woj. warmińsko-mazurskiego.

132. SOŁTYS Anna Alicja: Homo Organisatoricus jako efekt systemu internalizacji roli organizacyjnej. - Łódź : Uniwersytet Łódzki. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Czesław Krzysztof Sikorski

Głównym celem pracy było zbudowanie modelu wyznaczników kształtujących rolę organizacyjną jednostki, budowa modelu procesu kształtowania roli organizacyjnej oraz określenie warunków identyfikacji z rolą organizacyjną na poziomie struktury tożsamości. Uwzględniono dorobek z zakresu teorii ról społecznych, ról organizacyjnych, warunków kształtowania roli organizacyjnej w różnych koncepcjach organizacji. Zaprezentowano wielowymiarowość oczekiwań wobec roli organizacyjnej i trudności wynikające z nieprzystosowania wzajemnych oczekiwań. Dodatkowo przedstawiono funkcję personalną jako instrument kształtowania systemu ról rzeczywistych w organizacji. Pracę kończą rozważania na temat związków i warunków (rozwiązań organizacyjnych) w procesie pełnienia ról, ich wpływu na kształtowanie poczucia podmiotowości i identyfikacji z rolą. Tezą wiodącą jest założenie, że im bardziej rola organizacyjna pełniona jest zgodnie z oczekiwaniami jednostki, tym większa satysfakcja z pełnionej roli, a wyższy poziom satysfakcji jest warunkiem identyfikacji pozytywnej z rolą organizacyjną. Pracę kończą badania mające charakter analizy przypadków nad uwarunkowaniami organizacyjnymi wpływającymi na identyfikację z rolą na poziomie struktury tożsamości.

133. STANKIEWICZ Dariusz: Kulturowe aspekty zarządzania szkołą. - Wrocław : Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego. Wydział Zarządzania i Informatyki, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Jan Skalik

Przedstawiono założenia metodologiczne badań empirycznych. Ukazano wybrane, teoretyczne zagadnienia dotyczące szkoły podstawowej, prezentując szkołę od strony: pojęcia i genezy, współczesnych celów działalności, przedstawiono szkolną strukturę organizacyjną oraz bliższe i dalsze otoczenie szkoły. Koncentrowano się na kulturze organizacyjnej w wymiarze ogólnoteoretycznym. Zaprezentowano analizę wyników badań empirycznych wybranych sfer kultury. Zaproponowano również autorski projekt planowej zmiany kulturowej w szkole. Omówiono związki pomiędzy kulturą organizacyjną szkoły a jakością jej działań. Ukazano sposoby budowania szkolnej kultury jakości. Określono model kultury organizacyjnej szkoły sprzyjającej jakości.

134. WAWRZEŃCZYK Monika: Możliwości zastosowania koncepcji uczącej się organizacji w przedsiębiorstwach polskich. - Lublin : Uniwersytet Marii Skłodowskiej-Curie. Wydział Ekonomiczny, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Czesław Krzysztof Sikorski

Celem pracy jest analiza i ocena możliwości oraz uwarunkowań wdrożenia koncepcji uczącej się organizacji w przedsiębiorstwach polskich. Celem poznawczym pracy jest określenie modelu kultury uczącej się organizacji oraz określenie i analiza uwarunkowań jego wdrożenia w przedsiębiorstwach polskich. Przedmiot badawczy rozprawy stanowią uwarunkowania organizacyjne sprzyjające kształtowaniu i utrwalaniu wzorców kultury uczącej się organizacji. Hipoteza pierwsza zawarta jest w stwierdzeniu, że ucząca się organizacja jest formą kultury organizacyjnej. Hipoteza druga przyjmuje, że wdrożenie koncepcji uczącej się organizacji zwiększa przewagę konkurencyjną przedsiębiorstwa i pozwala podnieść efektywność jego funkcjonowania. Hipoteza trzecia

wskazuje na istnienie czynników ograniczających aktualnie możliwość wdrożenia koncepcji uczącej się organizacji w przedsiębiorstwach polskich.

WOCHNIK D.: Poczucie braku bezpieczeństwa pracy jako problem społeczny na przykładzie badań przeprowadzonych w przemyśle drzewnym = *poz. 159.*

M. in. psychospołeczne uwarunkowania bezpieczeństwa pracy.

2. Socjologia zawodów i grup społecznych

135. CHMIELEWSKA Aleksandra: Model systemu motywacyjnego dla agentów ubezpieczeń na życie. - Sopot : Uniwersytet Gdański. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Małgorzata Maria Czerska

Celem głównym badań było opracowanie modelu systemu motywacji dla agentów ubezpieczeń na życie. Celami dodatkowymi były diagnoza, analiza i ocena aktualnie obowiązujących systemów motywacji dla agentów ubezpieczeń na życie w 3 badanych towarzystwach ubezpieczeniowych. Badania przeprowadzano od października 2000 do grudnia 2001 roku. Część teoretyczna pracy zawiera syntetyczne ujęcie, problematyki dotyczącej motywowania i kształtowania systemów motywacyjnych. Część empiryczna opisuje wyniki badań, przybliża specyfikę działalności towarzystw ubezpieczeń na życie, prezentuje rezultaty badań dotyczących funkcjonowania systemów motywacyjnych dla agentów ubezpieczeń na życie (charakterystykę badanych agentów, ogólną i kadrową strategię firm, analizą elementów motywacji materialnej i poza materialnej). Przestawiono syntetyczną ocenę 3 badanych systemów oraz propozycję modelu systemu motywacji dla agentów ubezpieczeń na życie.

DYLĄG A.: Indywidualne i organizacyjne uwarunkowania efektywności w zarządzaniu u menadżerów średniego szczebla kierowniczego - model SYMLOG = *poz. 60.*

M. in. opis i prezentacja wyników kulturowej adaptacji modelu Roberta Balesa, SYMLOG.

136. FEDER Bogusław Jerzy: Postawy twórcze i odtwórcze menedżerów i pedagogów. - Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Wydział Rewalidacji i Resocjalizacji, 2002.

Promotor: dr hab. Witold Dobrołowicz

Poznawczym celem pracy jest wzbogacenie wiadomości na temat specyfiki osobowości zawodowych menedżerów i nauczycieli. Kluczowym problemem badawczym jest udzielenie odpowiedzi na pytanie: jakie są różnice w wybranych aspektach osobowości zawodowych menedżerów i nauczycieli a w szczególności typy osobowości wg klasyfikacji amerykańskiej (Oldham, Morris), postawy twórcze i odtwórcze (wg St. Popka).

137. GRZEGORZEWSKA Maria Katarzyna: Stres organizacyjny w zawodzie nauczyciela w warunkach reformy polskiego systemu edukacyjnego. - Kraków : Uniwersytet Jagielloński. Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Tadeusz Marek

Praca miała na celu zobrazowanie m.in. zjawiska stresu zawodowego w warunkach zmian oraz wskazanie głównych źródeł stresu, modyfikatorów i następstw zjawiska stresu. Przedstawiono szczegółowy opis poszczególnych etapów adaptacji kulturowej najnowszych metod do badania zjawiska stresu. Uwzględniono trzy obszary analizy: 1) obszar organizacyjnych, demograficznych i osobowościowych uwarunkowań stresu; 2) obszar organizacyjnych i indywidualnych następstw stresu; 3) obszar wzajemnych zależności pomiędzy uwarunkowaniami a następstwami stresu zawodowego. Następnie, opierając się na utworzonym modelu stresu zawodowego, przeprowadzono badania. Na podstawie wyników przedstawiono wnioski oraz propozycję programu interwencyjno-prewencyjnego. Praca ma charakter interdyscyplinarny na pograniczu trzech dyscyplin psychologii stosowanej: psychologii stresu, psychologii organizacji oraz psychologii innowacji.

138. KASPRZAK Elżbieta: Znaczenie postaw środowisk lekarskich dla przebiegu reformy służby zdrowia. - Katowice : Uniwersytet Śląski w Katowicach. Wydział Nauk Społecznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Kazimiera Maria Wódz

Praca koncentruje się wokół kwestii dotyczących określenia: postawy środowisk lekarskich wobec wprowadzanych zmian systemowych w ochronie zdrowia, akceptacji nowych rozwiązań wynikających ze zmiany sposobu finansowania. Jedną z głównych ról w procesie wdrażanej reformy służby zdrowia odgrywają lekarze, działanie których uzależnione jest od uwarunkowań zewnętrznych oraz od ich własnej postawy w zakresie dokonywanych zmian. W oparciu o przeprowadzone badania sformułowano i uzasadniono tezę: lekarze uważają, że kasy chorych poprzez system kontraktów na świadczenia medyczne realizują główne założenia reformy ochrony zdrowia. Wyniki badań pozwoliły na sformułowanie wniosków praktycznych sprowadzających się do określenia czynników decydujących o powodzeniu procesu zmian systemowych w ochronie zdrowia.

139. KORCZYŃSKA Joanna: Temperamentalny czynnik ryzyka wypalenia zawodowego na przykładzie pracowników służby więziennej. - Katowice : Uniwersytet Śląski w Katowicach. Wydział Pedagogiki i Psychologii 2002.

Promotor: prof. zw. dr hab. Jan Strelau

Badania wskazują na istnienie rzadko analizowanych związków cech temperamentalnych jednostki z wypaleniem zawodowym będącym konsekwencją doświadczenia stresu w pracy. Obok cech temperamentalnych badania uwzględniają inne zmienne przyczyniające się do powstawania wypalenia: rodzaj oddziaływujących stresorów, umiejscowienie kontroli, styl radzenia sobie ze stresem i wsparcie społeczne. Dane zostały zebrane z badań kwestionariuszowych na reprezentatywnej grupie 672 pracowników Służby Więziennej, zatrudnionych na różnych stanowiskach pracy. Wypalenie zawodowe było mierzone przy pomocy MBI (Maslach Burnout Inventory), temperament przy pomocy FCZ-KT (Formalna Charakterystyka Zachowania - Kwestionariusz Temperamentu Zawadzkiego i Strelaua).

140. MICHALAK Joanna Maria: Poczucie odpowiedzialności zawodowej nauczycieli w kontekście pełnionej przez nich roli społecznej. - Łódź : Uniwersytet Łódzki. Wydział Nauk o Wychowaniu, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Bogusław Marian Śliwerski

Wiodącym celem podjętych badań było zgromadzenie danych empirycznych, pozwalających odpowiedzieć na pytanie dotyczące relacji zachodzących między poczuciem odpowiedzialności zawodowej nauczycieli a pełnieniem przez nich roli nauczyciela. Badania prowadziły do ukazania znaczenia heurystycznego pełnienia roli nauczyciela dla jego poczucia odpowiedzialności zawodowej, stanowiąc jednocześnie próbę określenia warunków sprzyjających kształtowaniu się tego poczucia. Tak postawiony cel badawczy wyznaczył konieczność: 1) sprecyzowania, systematyzacji i interpretacji następujących pojęć: odpowiedzialność, poczucie odpowiedzialności, odpowiedzialność zawodowa nauczyciela, poczucie odpowiedzialności zawodowej nauczyciela, rola społeczna, pełnienie roli nauczyciela, heurystyczne pełnienie roli nauczyciela oraz ich opis w świetle dostępnej literatury; 2) skonstruowania narzędzi badawczych, służących ocenie stanu poczucia odpowiedzialności zawodowej nauczycieli. Zasadniczym przedmiotem badań ilościowych w pracy był pomiar natężenia poczucia odpowiedzialności zawodowej nauczycieli i ocena pełnienia roli nauczyciela, zaś przedmiotem badań jakościowych była analiza cechy osobowościowej nauczycieli, jaką jest ich poczucie odpowiedzialności zawodowej w kontekście pełnionej roli społecznej.

*141. PINKAS Jarosław: Analiza satysfakcji zawodowej lekarzy rodzinnych w aspekcie kontraktów z Kasą Chorych. - Lublin : Akademia Medyczna im. prof. Feliksa Skubiszewskiegi w Lublinie. Wydział Lekarski z Oddziałem Anglojęzycznym i Oddziałem Stomatologicznym, 2002.

Narzędziem badawczym była ankieta, która została zbudowana w sposób umożliwiający poznanie warunków pracy lekarzy rodzinnych oraz czynników wpływających

na ocenę ich stopnia satysfakcji zawodowej. Zasadniczym celem badania była próba znalezienia odpowiedzi na pytanie, czy zawarcie kontraktu z MRKCh spowodowało zmiany w codziennej praktyce lekarza rodzinnego; jeśli tak, to jakie. Na podstawie przeprowadzonych badań i uzyskanych wyników można stwierdzić, że: większość respondentów odczuła pozytywne zmiany w ocenie statusu zawodowego po wprowadzeniu reformy ubezpieczeń zdrowotnych. Ankietowani lekarze rodzinni w większości odczuwają ponadprzeciętną satysfakcję zawodową z wykonywania zawodu.

142. RYŚ Ewa Elżbieta: Style życia nauczycieli w sytuacji zmiany społecznej. - Szczecin : Uniwersytet Szczeciński. Wydział Humanistyczny, 2002.

Promotor: dr hab. Stanisław Wawryniuk

Celem przeprowadzonych badań była diagnoza typologiczna stylów życia reprezentowanych przez nauczycieli w województwie zachodniopomorskim. Badani nauczyciele realizowali style życia: adaptacyjne (39,7%), sfrustrowane (21,5%), poszukujące (21,2%) i kreacyjne (17,6%). W wyniku analiz statystycznych ujawniono m.in.: 1) wysoką zależność statystyczną między poczuciem sensu życia a poczuciem wolności i między poczuciem sensu życia a postawą do śmierci; 2) powiązanie empatii z wartościami moralnymi; 3) skupienia wartości powstałe w wyniku zastosowania metody taksonomicznej ujawniły, że w opinii badanych nauczycieli występowało podobieństwo między wartościami: hedonistycznymi, witalnymi i estetycznymi oraz między wartościami: moralnymi, prawdy i świętymi; 4) bardzo wysoko cenioną przez badanych nauczycieli wartością była rodzina, jednak wystąpiły niespójności stanowisk w zakresie interpretowania rodziny przez respondentów.

143. STANISZEWSKA Joanna: Świadomość etyczna psychologa wykorzystującego testy psychologiczne. - Poznań : Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Nauk Społecznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Jerzy Marian Brzeziński

Praca obejmuje problematykę etycznego wykorzystywania testów psychologicznych przez psychologów. Przedmiotem zasadniczych rozważań uczyniono świadomość psychologa wykorzystującego testy psychologiczne (SEPWTP). W pracy przedstawiono aspekt logiczny SEPWTP. W ramach modelu idealizacyjnego wyszczególniono grupę przekonań dotyczących określonych właściwości psychologa, które wpływają na etyczne wykorzystywanie testów. Przekonania konstytuujące SEPWTP odnoszą się do standardów wyznaczających etyczne wykorzystanie metod testowych od strony poprawności i skuteczności testowania oraz od strony respektowania przez osoby wykorzystujące testy określonych wartości. Podstawą dla przekonań zawartych w modelu są dane dotyczące czynników wpływających na przebieg badania z udziałem człowieka oraz dane dotyczące mechanizmów odgrywających rolę w przebiegu interakcji między psychologiem a jego klientem. Celem badania przeprowadzonego w ramach pracy była ocena stopnia, w jakim jego uczestnicy dysponują przekonaniami zgodnymi z sądami ujętymi w ramach proponowanego modelu idealizacyjnego SEPWTP.

144. WŁODARCZYK Piotr: Psychospołeczne uwarunkowania aktywności fizycznej i innych zachowań zdrowotnych w wybranych grupach zawodowych. - Gdańsk : Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku. Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Andrzej Pawłucki

Przedmiotem pracy są psychospołeczne uwarunkowania podejmowania zachowań zdrowotnych. W obrębie owych zachowań wyszczególniono aktywność fizyczną, unikanie nałogów, odżywianie oraz zachowania higieniczno-medyczne podejmowane przez przedstawicieli różnych grup społecznych i zawodowych. Sprawdzono, w jaki sposób dyspozycje osobowościowe (poczucie koherencji, model przekonań zdrowotnych) oraz czynniki społeczne (pochodzenie społeczne i wykształcenie rodziców; płeć oraz posiadanie dzieci) wpływają na ilość i jakość podejmowanych zachowań zdrowotnych. Grupę badawczą stanowili nauczyciele wf gdańskich szkół podstawowych (N=69) i lekarze medycyny (N=112), a także studenci AWF czwartego roku studiów w roku akademickim 1996/1997 (N=55) oraz pierwszego roku studiów 1996/1997 (N=90), ponownie zbadani po czterech latach studiów w roku 1999/00 (N=43), w celu sprawdzenia czy i w jaki sposób na podejmowanie zachowań zdrowotnych wpływ wywierają studia w AWF i S. Wyniki powyższych grup zestawiono z wynikami osób nie związanych z profesjonalną ochroną i promocją zdrowia, czyli pracowników biurowych z wyższym wykształceniem (N=61) oraz studentów politechniki (N=71).

V. OCHRONA ZDROWIA I PRACY. BHP

*145. BORTKIEWICZ Alicja Teresa: Ocena regulacji neurowegetetywnej układu krążenia u osób zawodowo narażonych na wybrane, szkodliwe czynniki fizyczne (pola elektromagnetyczne) i chemiczne (dwusiarczek węgla). - Łódź : Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr med. Jerzego Nofera, 2002.

Celem badań było sprawdzenie hipotezy badawczej, że ekspozycja na pola elektromagnetyczne (PEM) o różnych częstotliwościach oraz zawodowe narażenie na dwusiarczek węgla powoduje zmiany w układzie krążenia, których podłożem są zaburzenia regulacji neurowegetatywnej. Badaniami objęto 524 mężczyzn (216 osób eksponowanych na PEM o częstotliwości 1 MHz, 160 MHz lub 50 Hz, 215 osób narażonych na CS_2 oraz 93 osoby nie eksponowane). W wyniku badania sformułowano następujące wnioski: 1) zaburzenia w układzie krążenia u osób eksponowanych na PEM o różnych częstotliwościach oraz na dwusiarczek węgla mają charakter czynnościowy, a ich podłożem są zaburzenia regulacji neurowegetatywnej; 2) zastosowanie analizy zmienności rytmu serca w połączeniu z analizą późnych potencjałów komorowych, długookresową rejestracją

EKG i ciśnienia tętniczego pozwala na ocenę trafności przyjętych normatywów higienicznych z punktu widzenia zabezpieczenia układu krążenia przed niekorzystnymi skutkami ekspozycji i umożliwia wyjaśnienie podłoża nieprawidłowości funkcjonowania układu krążenia u osób narażonych na szkodliwe czynniki środowiska pracy.

146. GEMBALSKA-Kwiecień Anna: Wpływ czynnika ludzkiego na wypadki przy pracy w hutnictwie. - Częstochowa : Politechnika Częstochowska. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: dr hab. Zygmunt Niczyporuk

Praca zajmuje się badaniami nad wpływem czynnika ludzkiego w zapobieganiu wypadkom przy pracy oraz znalezieniem skutecznych metod do osiągnięcia poprawy bezpieczeństwa. Przeprowadzone w 27 zakładach hutniczych badania mają na celu ocenę wpływu czynnika ludzkiego na wypadki przy pracy w hutnictwie. Badania empiryczne przeprowadzono metodą ankietową za pomocą specjalnie do tego celu skonstruowanego kwestionariusza ankietowego. Analiza wyników badań została przeprowadzona z wykorzystaniem narzędzi badań statystycznych do ustalenia wpływu badanych czynników i okoliczności na powstanie błędów przy pracy. Badaniom poddano 2200 pracowników, uzyskując 2070 ankiet spełniających wymogi przyjętej metodyki badawczej. Uzyskane wyniki badań potwierdziły przyjętą tezę, że niewłaściwe zachowanie pracownika w procesie pracy spowodowane jest po pierwsze niedociągnięciami w organizacji produkcji i zarządzaniu przedsiębiorstwem po wtóre sytuacją społeczną pracownika. W oparciu o uzyskany materiał badawczy, zaproponowano wymagania, którym powinny odpowiadać podejmowane w zakładach pracy działania warunkujące poprawę stanu bezpieczeństwa pracy w hutnictwie.

147. GÓRNY Adam: Metodyka eksploatacji i doskonalenia systemu zarządzania jakością warunków pracy w przedsiębiorstwie budowy maszyn. - Poznań : Politechnika Poznańska. Wydział Budowy Maszyn i Zarządzania, 2002.

Promotor: dr hab. Aleksandra Jasiak

Wskazano w rozprawie kierunki doskonalenia jakości warunków pracy, które wynikają z analizy wyników i wniosków z przeprowadzonego postępowania badawczego zmierzającego do udowodnienia postawionej hipotezy badawczej, wskazującej na istniejącą możliwość opracowania kompleksowej metodyki eksploatacji i doskonalenia systemu zarządzania warunkami pracy w przedsiębiorstwie budowy maszyn. Określone główne kierunki inżynierskich praktyk doskonalących zgodne są z przyjętym założeniem wskazującym na występowanie związku pomiędzy zakresem wprowadzonych zmian w wykorzystywanych technologiach oraz stosowanej mechanizacji i automatyzacji pracy, a uzyskiwanym bezpieczeństwem pracy. Działania doskonalące oparto o opracowane na podstawie zrealizowanych badań charakterystyki, opisujące funkcjonujące w przedsiębiorstwach modele systemów zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy, efekty eksploatacji tychże systemów, zidentyfikowane nieprawidłowości w ich funkcjonowaniu

oraz możliwe do wykorzystania, wynikające z analizy opracowań naukowych kierunki poprawy efektów wdrożenia systemów zarządzania bezpieczeństwem pracy. Opracowana metodyka pozwala na wielospaktową identyfikację istniejącego stanu bezpieczeństwa pracy i opracowanie na jej podstawie zbioru uniwersalnych działań doskonalących, mogących znaleźć zastosowanie w przedsiębiorstwach przemysłu budowy maszyn.

148. ISAŃSKA-Ćwiek Agnieszka: Energooszczędne odciągi miejscowe dla ochrony środowiska pracy. - Wrocław : Politechnika Wrocławska. Wydział Inżynierii Środowiska, 2002.

Promotor: prof. dr Gerard Jan Besler

Przedstawiono analizę rozwiązań odciągów miejscowych stosowanych dla ochrony środowiska pracy. Omówiono możliwości zwiększenia zasięgu oddziaływania i zmniejszenia strumienia powietrza usuwanego przez odciągi miejscowe w wyniki zastosowania dodatkowego nawiewu osłaniającego. W doświadczalnej części pracy przeprowadzono badania nad okapem z dodatkowym nawiewem.

149. KRAUSE Marcin: Określenie zróżnicowania ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa pracowników dołowych w kopalni węgla kamiennego. - Gliwice : Politechnika Śląska. Wydział Górnictwa i Geologii, 2002.

Promotor: dr hab. Stanisław Krzemień

Celem pracy było opracowanie matematycznego modelu badania ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa pracowników w obiektach podziemnych kopalni, który obejmuje oszacowanie prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzeń niebezpiecznych i wielkości potencjalnych skutków tych zdarzeń oraz przypuszczalnego zasięgu stref oddziaływanie tego ryzyka. Zasadniczym wynikiem pracy była propozycja procedury, nazwanej wielowymiarową metodą wskaźnikowej oceny ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa w kopalni, która opiera się na wynikach analizy statystycznej wypadków i badań ankietowych ryzyka oraz wykorzystaniu uogólnionej miary ryzyka w postaci zmiennej syntetycznej Strahla.

150. KRYMER Andrzej: Zmiany obturacyjne oskrzeli i czynniki ryzyka chorób obturacyjnych płuc u pracowników Zakładu Syntezy Epichlorohydryny. - Bydgoszcz : Akademia Medyczna im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy. Wydział Lekarski z Oddziałem Fizjoterapii i Oddziałem Biotechnologii, 2002.

Promotor: dr hab. Andrzej Dziedziczko

Celem badań było poznanie charakteru i rozpowszechnienia chorób obturacyjnych płuc i ich czynników ryzyka u pracowników Zakładu Syntezy Epichlorohydryny. Badania przeprowadzono u 160 osób stosując następujące metody diagnostyczne: kwestionariusz oddechowy, badanie przedmiotowe, badanie spirometryczne z krzywą przepływu objętości, próbę prowokacji wziewnej histaminą i badania laboratoryjne. Wyniki badań wykazały, że: u ponad 50% pracowników zatrudnionych przy produkcji

i przetwórstwie epichlorohydryny występowały cechy choroby obturacyjnej płuc, u większości pracowników manifestującej się zwężeniem drobnych oskrzeli. Z badań wynika, że u pracowników Zakładu Syntezy Epichlorohydryny zatrudnienie przy produkcji epichlorohydryny może być czynnikiem ryzyka chorób obturacyjnych płuc, a palenie tytoniu jest dodatkowym czynnikiem ryzyka.

151. LAUDAŃSKA-Krzemińska Ida: Determinanty działań prozdrowotnych w zakładzie pracy z wyróżnieniem miejsca aktywności fizycznej. - Poznań : Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu. Wydział Wychowania Fizycznego, 2002.

Promotor: dr hab. Andrzej Krawański

Celem pracy (w aspekcie poznawczym) nie jest pomiar i ocena poziomu aktywności fizycznej badanej grupy (odzwierciedla typowe standardy zachowań w tym względzie), lecz uchwycenie związków funkcjonalnych tego elementu zdrowia z całym zbiorem wyróżnionych zmiennych. Celem pracy w aspekcie aplikacyjnym jest określenie determinant warunkujących podjęcie bardziej skutecznych działań prozdrowotnych w zakładzie pracy oraz wyróżnienie zbioru założeń będących podstawą opracowania projektu promocji aktywności fizycznej pracowników omawianego zakładu pracy. Badaniami objęto pracowników Zakładów Włókien Chemicznych STILON Gorzów. Wykorzystano metodę sondażu diagnostycznego, analizę dokumentów, metodę dialogową, metody statystyczne (test chi-kwadrat, test dokładny Fishera, współczynnik korelacji rang Spearmana, wielowymiarową analizę korespondencji).

*152. MAZUREK Krzysztof: Ocena skuteczności programu promocji zdrowia i profilaktyki chorób układu krążenia personelu lotniczego Polskich Sił Powietrznych. - Warszawa : Instytut Medycyny Lotniczej, 2002.

153. MOCEK Piotr: Ocena ryzyka powstawania chorób zawodowych u pracowników zatrudnionych w wyrobiskach podziemnych kopalni węgla. - Gliwice : Politechnika Śląska. Górnictwa i Geologii, 2002.

Promotor: dr hab. Stanisław Krzemień

Celem pracy było opracowanie matematycznego modelu badania ryzyka powstawania chorób zawodowych wśród pracowników zatrudnionych w wyrobiskach podziemnych kopalni węgla, który na podstawie dokonanej identyfikacji czynników szkodliwych podziemnego środowiska pracy pozwoli na oszacowanie wielkości i zasięgu oddziaływania tego ryzyka. Zasadniczym wynikiem pracy było opracowanie procedury diagnostycznej, nazwanej metodą wskaźnikowej oceny ryzyka zdrowotnego w kopalni, która wykorzystując dostępne bazy danych o czynnikach szkodliwych, zatrudnieniu i czasie ekspozycji pozwoli na wyznaczenie wielkości i charakteru tego ryzyka.

154. OPARCZYK Grzegorz: Badania zanieczyszczeń atmosfery wewnętrznej w pomieszczeniach mieszkalnych i biurowych. - Gliwice : Politechnika Śląska. Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Jan Konieczyński

Praca podzielona została na dwie części: literaturową i pomiarową. W części literaturowej przedstawiono zagadnienia związane z jakością atmosfery wewnętrznej i podstawowymi czynnikami mającymi na nią wpływ: występowaniem źródeł emisji zanieczyszczeń w pomieszczeniach i usuwaniem zanieczyszczeń przez systemy wentylacyjne. Celem badań było rozpoznanie poziomu stężeń wybranych zanieczyszczeń w powietrzu pomieszczeń i powietrzu atmosferycznym w otoczeniu badanych obiektów, oraz ocena wydajności wentylacji w pomieszczeniach na podstawie uzyskanych wyników. W prezentowanej pracy, spośród dużej liczby substancji zanieczyszczających powietrze obecnych w pomieszczeniach, badaniami objęto cztery: dwutlenek azotu, tlenek węgla, formaldehyd i ozon. Badania prowadzono w obiektach mieszkalnych, biurowych i usługowych.

*155. PAŁCZYŃSKI Cezary Marek: Alergia natychmiastowa o podłożu zawodowym u pracowników służby zdrowia. - Łódź : Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr med. Jerzego Nofera, 2002.

Celem pracy była ocena rozpowszechniania i identyfikacja czynników ryzyka alergii natychmiastowej na lateks gumy naturalnej (LGN) u pielęgniarek i lekarzy specjalności zabiegowych w Polsce, ocena historii naturalnej tego uczulenia i ocena zmian morfologicznych i biochemicznych w popłuczynach nosowych występujących w następstwie prób prowokacyjnych układu oddechowego z najistotniejszymi alergenami zawodowymi środowiska pracy personelu medycznego. Badaniami objęto wybranych drogą doboru losowego 3750 pielęgniarek i 362 lekarzy (badanie rozpowszechnienia i czynników ryzyka); 58 chorych uczulonych na LGN (ocena historii naturalnej); 16 pielęgniarek uczulonych na LGN, 11 pracowników służby zdrowia uczulonych na aldehyd glutarowy, 6 pracowników służby zdrowia uczulonych na chloraminę T (ocena zmian obrazu cytologicznego i poziomu biomarkerów reakcji alergicznej). Uzyskane dane posłużyły do sformułowania i wdrożenia programu „Profilaktyka alergii zawodowej u pracowników służby zdrowia" (nr 15/IMP/2000) finansowanego przez Ministerstwo Zdrowia.

156. RAUCH Jan: Wpływ środowiska pracy w przemyśle cukierniczym na stan zdrowia jamy ustnej. - Zabrze : Śląska Akademia Medyczna w Katowicach. Wydział Lekarski i Oddział Stomatologiczny w Zabrzu, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Leszek Ilewicz

Badano wpływ zapylenia na stanowisku pracy w przemyśle cukierniczym na stan zdrowia jamy ustnej wśród kobiet w wieku 35-44 lat. Wykazano, iż w grupach poznawczych istnieje współzależność pomiędzy zapyleniem a wzrostem poziomu próchnicy i schorzeń przyzębia. Bezpośredni wpływ na wyżej wymienione zjawiska ma głównie czasokres oddziaływania zapylenia. Jego poziom ma znaczenie drugo-

rzędne. Dotyczy to również stanu błony śluzowej i poziomu immunoglobulin. Dodatkowymi czynnikami sprzyjającymi powstawaniu zmian patologicznych są: brak należytej świadomości higienicznej i żywieniowej, środowisko zamieszkania oraz stanowisko pracy. Grupą szczególnie zagrożoną są kobiety zatrudnione przy wypieku produktów, zamieszkałe w środowisku wiejskim, posiadające wykształcenie podstawowe i zawodowe. Całość uzyskanych wyników przemawia za niekorzystnym wpływem środowiska pracy w przemyśle cukierniczym na stan zdrowia jamy ustnej. Czynnikami sprzyjającymi są: brak działań profilaktycznych oraz likwidacja przemysłowej służby zdrowia.

*157. SAMEER Abdul Karim Ayyoub: Metoda oceny poziomu wydolności pracowników w specyficznym środowisku pracy. - Łódź: Politechnika Łódzka. Wydział Organizacji i Zarządzania, 2002.

Celem rozprawy jest opracowanie metody oceny i monitorowania stopnia (poziomu) wydolności pracowników jordańskich w warunkach narażenia na schorzenia układu ruchu, wykorzystywanej do celów zarządzania w warunkach nieświadomego importu technologii nie spełniających wymagań ergonomicznych dla użytkowników w Jordanii. W szczególności celem rozprawy jest próba udzielenia odpowiedzi na następujące pytania: które czynniki organizacji pracy mają największy wpływ na dolegliwości układu ruchu w warunkach pracy i na absencję chorobową pracowników? jak kontrolować wpływ tych czynników na dolegliwości układu ruchu? jaki poziom zaburzenia układu ruchu uznać za krytyczny?

158. SKARŻYŃSKI Jan Grzegorz: Wibroakustyczna metoda oceny stanu technicznego pilarki spalinowej i dopuszczalnego dziennego czasu pracy operatora przy pozyskiwaniu drewna. - Warszawa : Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego. Wydział Inżynierii Produkcji, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Jerzy Więsik

Badaniom zostały poddane modele pilarek najczęściej użytkowane przy pozyskiwaniu drewna. We wszystkich egzemplarzach dokonano oceny ich stanu technicznego. Jest to pierwsza próba zastosowania pomiaru emisji wibroakustycznej do oceny stanu technicznego pilarek spalinowych.

WŁODARCZYK P.: Psychospołeczne uwarunkowania aktywności fizycznej i innych zachowań zdrowotnych w wybranych grupach zawodowych = *poz. 144.*

159. WOCHNIK Dorota: Poczucie braku bezpieczeństwa pracy jako problem społeczny na przykładzie badań przeprowadzonych w przemyśle drzewnym. - Katowice : Uniwersytet Śląski w Katowicach. Wydział Nauk Społecznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Jacek Wódz

Geneza pracy związana jest z problematyką bezpieczeństwa pracy, w aspekcie materialnego środowiska pracy oraz psychospołecznych jej uwarunkowań. Celem pracy było wykazanie, że złe warunki materialnego, psychologicznego oraz społecznego środowiska pracy powodują obniżenie lub brak poczucia bezpieczeństwa związanego z pracą zawodową. W rozprawie przedstawiono między innymi socjologiczne koncepcje problemów społecznych, pojęcia z zakresu ochrony pracy, analizę wypadków przy pracy i chorób zawodowych lat 90. (skala ogólnopolska oraz teren województwa opolskiego). Następnie omówiono metodologiczne podstawy przeprowadzonych badań oraz analizę ilościową i jakościową zebranego materiału badawczego. Praca kończy się propozycją zmiany istniejącej sytuacji w zakresie ochrony pracy.

F i z j o l o g i a

160. KRAWCZYK-Adamus Patrycja Izabella: Obciążenie fizyczne i psychiczne w pracy pielęgniarek jako czynnik ryzyka zaburzeń ich stanu zdrowia.- Łódź : Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr med. Jerzego Nofera, 2002.

Promotor: dr hab. Teresa Lidia Makowiec-Dąbrowska

Celem pracy było określenie roli obciążenia wysiłkiem fizycznym i stresem zawodowym oraz pracy w kontakcie z czynnikami typowymi dla pracy pielęgniarek (czynniki fizyczne, chemiczne i materiał biologiczny), jako czynników ryzyka zaburzeń przebiegu i wyniku ciąży, przedwczesnej menopauzy i dolegliwości ze strony układu ruchu. Badanie ankietowe przeprowadzono w grupie 1242 pielęgniarek wylosowanych spośród wszystkich zarejestrowanych w OIPiP w Łodzi. Do oceny obciążenia wysiłkiem fizycznym wykorzystano szacunkową ocenę wydatku energetycznego, wskaźniki podnoszenia, przenoszenia i przewożenia ciężarów oraz czas pracy w pozycjach wymuszonych. Stres zawodowy oceniano na podstawie modelu Karaska. Średni wiek badanych wynosił 37 lat. Ponad 50% pielęgniarek wykonywała średniociężką pracę fizyczną. Większość ankietowanych pracowała w placówkach lecznictwa zamkniętego. Stwierdzono, że warunki pracy pielęgniarek przed ciążą mogą mieć negatywny wpływ na przebieg i wynik ciąży. Modyfikacja warunków pracy kobiet w ciąży zmniejszała ryzyko tych zaburzeń. Średni wiek menopauzy w badanej grupie - 46 lat - był wcześniejszy o 3 lata niż w populacji kobiet z regionu łódzkiego. Obciążenia pracą i stresem oraz praca w kontakcie z analizowanymi czynnikami były częstsze w grupie pielęgniarek z wczesną menopauzą. Obciążenie pracą związane z wysiłkiem fizycznym i stresem w pracy było niezależnym czynnikiem ryzyka dolegliwości ze strony układu ruchu - odcinka lędźwiowo-krzyżowego i szyjnego kręgosłupa oraz stóp.

161. LATAWIEC Jacek: Koszt fizjologiczny pracy kobiet w pozycji wymuszonej podczas niezmechanizowanych prac rolnych typu pielenie, przerywanie. - Lublin : Instytut Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Jerzy Zagórski

Pielenie i przerywanie zalicza się do lekkich prac rolnych m.in. z powodu niskiego kosztu energetycznego. Koszt fizjologiczny, tzn. obciążenie organizmu wynikające z ich wykonywania jest jednak znacznie wyższy, za sprawą konieczności przyjmowania wymuszonej, niefizjologicznej pozycji ciała. Celem opracowania było określenie kosztu fizjologicznego tych prac w zależności od pozycji ciała. Badaniem objęto 105 kobiet wiejskich, które poddano badaniu ankietowemu, następnie 36 z nich wzięło udział w badaniach terenowych w celu określania reakcji układu krążenia na wysiłek w różnych pozycjach ciała (pochylonej, klęczącej i siedzącej), a u 6 kobiet określono stopień względnego pobudzenia grup mięśniowych w zależności od pozycji ciała badaniem EMG. Stwierdzono, że koszt fizjologiczny prac rolnych typu pielenie, przerywanie jest stosunkowo wysoki i uzależniony od pozycji ciała. Najwyższym kosztem cechuje się pozycja pochylona gdyż wyróżnia ją najwyższy wysiłek statyczny mięśni i najsilniejszy wpływ na pobudzenie układu dążenia, lecz jednocześnie gwarantuje najwyższą wydajność. Najniższym kosztem fizjologicznym cechuje się pozycja siedząca.

162. LIGOCKI Piotr: Ocena wpływu niedoboru magnezu i jego suplementacji na sprawność psychofizyczną personelu latającego Wojsk Lotniczych. - Warszawa : Wojskowy Instytut Medycyny Lotniczej, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Lech Walasek

SAMEER Abdul Karim Ayyoub: Metoda oceny poziomu wydolności pracowników w specyficznym środowisku pracy = *poz. 157.*

VI. PRAWO PRACY

163. BEDNARSKI Mirosław Józef: Kryzys zawodu policjanta, aspekty kryminologiczne. - Łódź : Uniwersytet Łódzki. Wydział Prawa i Administracji, 2002.

Promotor: prof. zw. dr hab. Brunon Hołyst

Rozprawa zawiera analizę zjawisk kryzysu zawodu policjanta z uwzględnieniem aspektów kryminologicznych rozumianych jako przyczyny i objawy czynów zabronionych popełnianych przez policjantów. Praca oparta jest na analizie badań ankietowych

przeprowadzonych wśród policjantów garnizonu warszawskiego w I półroczu 2000 r. Kryzys zawodu policjanta uzasadniają dwie grupy przesłanek: pierwsza - związana z funkcjonowaniem państwa jako całości obejmuje niedoskonałość systemu legislacyjnego w zakresie norm ogólnych i rozwiązań szczegółowych (pragmatyka służbowa), stan ekonomiczny państwa, brak obiektywizmu mediów w kreowaniu wizerunku policjanta. Druga - to czynniki wewnętrzne funkcjonujące w strukturach policji: organizacja pracy, system szkolenia, dobór i struktura kadr. Wyniki badań empirycznych wykazują konieczność rewizji poglądów na temat potrzeb materialnych i psychicznych policjantów, zarządzania zasobami ludzkimi i ich efektywnego wykorzystania.

164. DZIEDZIC Alina: Zwolnienia pracowników z przyczyn leżących po stronie pracodawcy. - Lublin : Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej. Wydział Prawa i Administracji, 2002

Promotor: dr hab. Teresa Liszcz

Praca dotyczy zwolnień pracowników w polskim prawie pracy dokonywanych przez pracodawcę z przyczyn leżących po jego stronie. Podstawą tej regulacji są trzy akty prawne: Kodeks Pracy, ustawa z dnia 28.12.1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy oraz pragmatyki pracownicze i wzajemna relacja do siebie tych aktów. Wiodącą rolę w tej problematyce spełnia ustawa z dnia 28.12.89 r. a w szczególności zagadnienia dotyczące przesłanek i procedury zwolnień grupowych i indywidualnych, szczególnej ochrony stosunku pracy oraz uprawnień pracowników, którzy tracą pracę z przyczyn określonych w tej ustawie. Uregulowanie w przepisach szczególnych stosunków pracy z mianowania (w pragmatykach pracowniczych) różni się zasadniczo od regulacji zwolnień pracowników, którzy nie są zatrudnieni na tej podstawie.

165. KACZMAREK Tadeusz: Zatrudnienie osób niepełnosprawnych w świetle obowiązujących przepisów orzeczeń lekarskich oraz opinii wybranych grup społecznych. - Poznań : Akademia Medyczna im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Wydział Lekarski I, 2002.

Promotor: dr hab. Jerzy Marcinkowski

Praca dotyczy oceny obowiązujących w Polsce zasad orzekania o niezdolności do pracy i niepełnosprawności oraz możliwości zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

166. KRZEŚNIAK Eligiusz Jerzy: Spółka partnerska jako forma prowadzenia działalności przez adwokatów i radców prawnych. - Warszawa : Uniwersytet Warszawski. Wydział Prawa i Administracji, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Józef Frąckowiak

Rozprawa została poświęcona spółce partnerskiej. Dla potrzeb pracy wyodrębniono jeden typ spółki partnerskiej - spółki adwokackiej (radcowskiej), tj. zrzeszającej adwo-

katów bądź radców prawnych. Duża część pracy została poświęcona omówieniu reguł dotyczących spółki partnerskiej w systemie prawa niemieckiego i amerykańskiego. W pracy przedstawione zostały wszystkie elementy konstrukcji spółki partnerskiej, począwszy od procedury zakładania spółki, konstruowania jej umowy, wyboru firmy i rejestracji spółki, poprzez zasady dotyczące stosunku wewnętrznego partnerów między sobą oraz reprezentacji spółki, reguły ponoszenia odpowiedzialności za zobowiązania spółki, w tym zobowiązania podatkowe, aż po reguły dotyczące rozwiązania i likwidowania spółki. Każdy element został omówiony przy uwzględnieniu zasad wykonywania zawodu adwokata i radcy prawnego, w tym wewnętrznych reguł korporacyjnych. Rozprawa stanowi także unikalne w polskiej literaturze pogłębione opracowanie poświęcone zasadom wykonywania zawodu adwokata i radcy prawnego, przydatne dla osób wykonujących jeden z tych zawodów.

167. LATOS-Miłkowska Monika: Upadłość i likwidacja pracodawcy. - Warszawa : Uniwersytet Warszawski. Wydział Prawa i Administracji, 2002.

Promotor: prof. zw. dr hab. Ludwk Florek

*168 STADNICZEŃKO Stanisław Leszek: Urzeczywistnianie prawa w zatrudnianiu młodocianych w okresie transformacji. - Lublin : Uniwersytet Marii Skłodowskiej-Curie. Wydział Prawa i Administracji, 2002.

Autor poprzez dogłębną analizę starał się odpowiedzieć na pytanie czy i w jaki sposób prawo zatrudniania młodocianych pracowników i związane z nimi określone wartości mogą zaistnieć i być przestrzegane. Dysertacja przedstawia zagadnienie wielopłaszczyznowo, gdyż nie ogranicza się tylko i wyłącznie do analizy źródeł literatury, rozwiązań polityczno-prawnych i regulacji prawnych, ale poparta jest szerokim materiałem empirycznym. Zagadnienia poruszane w pracy autor ujął w trzech częściach. W części 1 prezentowane jest podejście filozoficzno-prawnicze. Część 2 to ujęcie przedmiotu badań w sposób dogmatyczno-prawny, ze szczególnym uwzględnieniem prawa międzynarodowego i wewnętrznego. Część ostatnia stanowi próbę odpowiedzi na pytanie jak przebiega proces urzeczywistniania prawa zatrudniania młodocianych pracowników, który jest poparty badaniami empirycznymi.

VII. ZABEZPIECZENIE SPOŁECZNE

169. ANTONÓW Kamil: Prawo do emerytury. - Wrocław : Uniwersytet Wrocławski. Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, 2002.

Promotor: prof. zw. dr hab. Jan Jończyk

Analiza nabywania i realizacji prawa do emerytury z powszechnego ubezpieczenia emerytalnego - po reformie z 1999 r. - dla osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r., ze

szczególnym uwzględnieniem sytuacji prawnej tych ubezpieczonych, którzy zostali objęci dwusegmentowym ubezpieczeniem emerytalnym (publicznym w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i prywatnym w Otwartym Funduszu Emerytalnym). Punkt ciężkości został tu położony na gwarancyjną fazę ubezpieczenia, zarówno w aspekcie konstytucyjnych, jak i ustawowych (obowiązek ubezpieczenia i składek) gwarancji prawa do emerytury. Celem rozprawy jest wykazanie ubezpieczeniowego charakteru polskiego systemu emerytalnego z jednoczesnym wskazaniem niejednorodności systemu emerytury, na którą oddziałują konstrukcje prawne spoza systemu ubezpieczeń społecznych, a mianowicie: elementy zaopatrzeniowe, prywatnych ubezpieczeń życiowych czy oszczędnościowe. W pracy zwrócono również uwagę na nienależyte uwzględnienie konstytucyjnych podstaw ochrony uprawnień emerytalnych oraz wyraźne osłabienie solidarności wspólnoty ryzyka w wyniku przyjęcia koncepcji indywidualnych kont emerytalnych i nadmiernej indywidualizacji wymiaru emerytury. W konsekwencji ograniczono socjalny aspekt emerytury oraz stworzono warunki do rozwoju procesu dyferencjacji dochodowej na starość. Ponadto praca zawiera autorską koncepcję rozumienia ryzyka dożycia wieku emerytalnego.

170. BENIO Marek: Rola pracowniczych programów emerytalnych w systemie ubezpieczeń społecznych w Polsce. - Kraków : Akademia Ekonomiczna w Krakowie. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Wanda Sułkowska

Praca poświęcona jest pracowniczym programom emerytalnym, należącym do tzw. III filara (sensu stricte) systemu ubezpieczeń emerytalnych w Polsce. Głównym celem pracy jest pokazanie potencjalnego miejsca tej nowej instytucji na rynku usług finansowych (ubezpieczeniowych i inwestycyjnych) i odpowiedź na pytanie o rolę, jaką programy te odegrają w zabezpieczeniu dochodów na starość. W rozprawie zanalizowano również dotychczasowy rozwój rynku PPE oraz główne bariery tego rozwoju. Pracownicze programy emerytalne scharakteryzowane zostały jako ekonomiczna konieczność na polskim rynku ubezpieczeń emerytalnych, a jako najważniejsze bariery w ich rozwoju wskazano niski poziom wiedzy oraz niewystarczający poziom zachęt ze strony państwa adresowanych do głównych aktorów tego rynku. Wysunięto postulaty de lege ferenda.

171. GOŁĘBIOWSKA Alicja Jolanta: Źródła finansowania jako czynnik rozwoju systemu ubezpieczeń społecznych. - Białystok : Uniwersytet w Białymstoku. Wydział Ekonomiczny, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Leszek Jerzy Kupiec

Celem pracy jest wykazanie zależności rozwoju systemu ubezpieczeń społecznych w Polsce od zmiany udziału źródeł finansowania świadczeń. Zakres czasowy pracy, obejmujący najważniejsze badania, dotyczy ostatnich lat przed wprowadzeniem reformy i dwóch lat funkcjonowania zreformowanego systemu. W pracy przedstawiono charakterystykę ubezpieczeń społecznych, rozwój systemu, jego organizację i finanso-

wanie. Zbadano również źródła i ich udział w finansowaniu systemu, a także wykazano wpływ zmiany udziału źródeł finansowania świadczeń na rozwój systemu ubezpieczeń. Zaprezentowano ocenę nowego, zreformowanego systemu i propozycje wprowadzenia zmian wpływających na jego rozwój.

172. JACKOWSKA Beata: Aktuarialne projektowanie planów emerytalnych dla złożonej stopy zastąpienia. - Sopot : Uniwersytet Gdański. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: dr hab. Andrzej Balicki

Cele pracy to: analiza czynników wpływających na wysokość stopy zastąpienia w polskim systemie emerytalnym oraz przedstawienie możliwości wykorzystania metod aktuarialnych do projektowania dodatkowych planów emerytalnych uzupełniających świadczenie do założonej stopy zastąpienia. Stopę zastąpienia zdefiniowano jako relację między wysokością świadczenia emerytalnego uzyskiwanego przez pracownika po przejściu na emeryturę, a wysokością bezpośrednio przed przejściem na emeryturę. W pracy sformułowano matematyczne podstawy funkcjonowania obowiązkowych filarów polskiego systemu emerytalnego oraz przeprowadzono wielowariantowe symulacje wysokości stopy zastąpienia emerytury dla różnych scenariuszy kształtowania się sytuacji gospodarczej oraz różnego przebiegu kariery zawodowej pracownika. Prognoza stopy zastąpienia w I i II filarze systemu stała się punktem wyjścia do planowania dodatkowej emerytury. Jako uzupełnienie systemu zaproponowano plany emerytalno-rentowe skonstruowane na zasadach aktuarialnych. Plany tego typu pozwalają łączyć wysokość świadczeń z wysokością otrzymywanych wynagrodzeń, a tym samym osiągnąć założoną stopę zastąpienia. Oprócz emerytury dają także możliwości zabezpieczenia dochodów w razie inwalidztwa, a ponadto oferują ochronę ubezpieczeniową w razie śmierci. Teoretyczne rozważania dotyczące budowy tego typu planów zostały zilustrowane wielowariantowymi kalkulacjami składek w przyjętym modelowym planie.

173. KRZEWIŃSKI Zbigniew: Rozwój powszechnych kapitałowych systemów emerytalnych w Polsce i na Węgrzech : analiza porównawcza. - Poznań : Akademia Ekonomiczna w Poznaniu. Wydział Ekonomiczny, 2002.

Promotor: dr hab. Maciej Żukowski

Głównym problemem sformułowanym w pracy jest pytanie o podobieństwa i różnice w rozwoju powszechnego kapitałowego systemu emerytalnego w Polsce i na Węgrzech, uzupełnione pytaniami szczegółowymi o przyczyny i uwarunkowania powstania obowiązkowych kapitałowych segmentów w tych krajach, o powiązanie między systemem repartycyjnym i kapitałowym, o konstrukcję samego II filaru, o rolę państwa w nowym systemie oraz o pierwsze doświadczenia funduszy emerytalnych. Struktura pracy jest połączeniem studium przypadku systemu polskiego i węgierskiego oraz problemowej analizy porównawczej. Porównanie dotyczy szczególnie uwarunkowań tworzenia powszechnego kapitałowego systemu emerytalnego, przebiegu reformy, struktury nowego systemu i pierwszych doświadczeń związanych z rynkiem funduszy.

Duże podobieństwo widoczne jest zwłaszcza w uwarunkowaniach ekonomicznych i społecznych. Kryterium różnicującym oba kraje jest sytuacja demograficzna oraz częściowo sytuacja polityczna. Czynnikiem różnicującym oba kraje jest niewątpliwie liczba zaangażowanych „aktorów" i stosunek opozycji do nowego systemu. Wiele podobieństw jest widocznych również w strukturze systemu repartycyjnego i kapitałowego - definicja świadczenia w systemie repartycyjnym na Węgrzech ma wpływ na definiowanie świadczenia w obowiązkowym systemie kapitałowym. Porównanie pierwszych doświadczeń obu powszechnych kapitałowych systemów emerytalnych prowadzi do wniosku, że bardzo ważna jest pozycja urzędu nadzoru i to zarówno w relacjach między „państwem a rynkiem" jak również w strukturze administracji państwowej.

174. OLSZEWSKA Lucyna Małgorzata: Społeczne przesłanki i ekonomiczno-finansowe aspekty reformy emerytalnej w Polsce. - Łódź : Uniwersytet Łódzki. Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, 2002.

Promotor: prof. dr hab Lila Mackiewicz-Golnik

Ubezpieczenie emerytalne oparte jest na międzypokoleniowej redystrybucji środków, gromadzonych na przestrzeni całego życia. Wydatki na emerytury stanowią dominującą część wydatków z ubezpieczenia społecznego. W Polsce podstawowym źródłem finansowania emerytur są składki na ubezpieczenie społeczne uzupełniane dotacjami z budżetu państwa. Celem pracy jest ocena funkcjonowania dotychczasowego systemu emerytalnego i nowego systemu wdrożonego od 1 stycznia 1999 roku. Praca ma charakter teoretyczno-empiryczny. Wskazano przesłanki demograficzne i podejmowane kierunki przeciwdziałania światowemu kryzysowi w ubezpieczeniach emerytalnych. Omówiono uwarunkowania demograficzne oraz zmiany rynku pracy po transformacji w Polsce. Scharakteryzowano i oceniono stare i nowe konstrukcje świadczeń. Przedstawiono ekonomiczno-finansowe skutki reformy systemu emerytalnego. Czynniki demograficzne i zmiany na rynku pracy mają wpływ na poziom dochodów i wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W pracy wykorzystano dane statystyczne ZUS prezentujące liczbę wypłacanych świadczeń emerytalnych, a także ich przeciętne wysokości. Na tym tle interesujące są dane o liczbie i wysokości świadczeń w poszczególnych województwach. Analizy wskazują na stały wzrost dotacji (od 1999 r.) do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

175. RUDZEWICZ Adam: Skuteczność działań marketingowych Powszechnych Towarzystw Emerytalnych. - Olsztyn : Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Mirosław Łaguna

Celem pracy było określenie związków i zależności między czynnikami, elementami mixu marketingowego, a efektem działań Powszechnych Towarzystw Emerytalnych przez który rozumie się pozyskanie jak największej liczby klientów w pierwszym roku trwania reformy emerytalnej w Polsce. Zrealizowane badania pozwoliły na wycią-

gnięcie między innymi następujących wniosków: 1) najważniejszym czynnikiem decydującym o wyniku sprzedażowym Powszechnych Towarzystw Emerytalnych jest liczba akwizytorów reprezentujących określony fundusz; 2) czynnikiem decydującym w dużym stopniu o wyniku sprzedażowym Powszechnych Towarzystw Emerytalnych jest sprawność akwizytorów reprezentujących określony fundusz; 3) silna i znana w Polsce marka Otwartego Funduszu Emerytalnego oraz duże doświadczenie udziałowców na krajowym rynku były znaczącym kapitałem w poszukiwaniu klientów szczególnie wtedy kiedy pozostałe elementy marketingu tworzyły sprawny system.

Ubezpieczenia zdrowotne

176. ADAMCZYK-Stadnik Emilia: Dostęp do świadczeń medycznych po reformie systemu ubezpieczeń zdrowotnych (na podstawie badań osób ubezpieczonych, członków Śląskiej Regionalnej Kasy Chorych, w latach 1999--2000). - Katowice : Uniwersytet Śląski w Katowicach. Wydział Nauk Społecznych, 2002.

Promotor: prof. zw. dr hab. Janusz Sztumski

Praca poświęcona jest rozważaniom dotyczącym zmian w zakresie opieki zdrowotnej, które zaszły w Polsce po 1 stycznia 1999 r. w wyniku przeprowadzonej reformy systemu ochrony zdrowia. Podstawowym celem pracy było zbadanie i analiza opinii grupy osób ubezpieczonych, będących członkami jednej z 17 istniejących Kas Chorych - tj. Śląskiej Regionalnej Kasy Chorych. Opinia dotyczyła realnie istniejących możliwości dostępu do świadczeń zdrowotnych w dwóch pierwszych latach po wprowadzeniu reformy. Kolejnym celem pracy było przedstawienie wszystkich rodzajów świadczeń medycznych, które przysługiwały ubezpieczonym w ww. latach oraz opisanie zasad dostępu do nich. Podjęto również próbę potwierdzenia wagi informacji podczas korzystania z opieki medycznej oraz określenie głównego źródła wiedzy ubezpieczonych odnośnie możliwości uzyskania pomocy ratującej zdrowie i życie.

177. BEŁTOWSKA Katarzyna Anna: Dostępność świadczeń medycznych w systemie ubezpieczeń zdrowotnych w miejscu zamieszkania w opinii pacjentów. - Lublin : Instytut Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Jerzy Zagórski

W 1999 roku wprowadzono w Polsce system powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, którego podstawowym założeniem było usprawnienie opieki nad pacjentem na poziomie podstawowym poprzez utworzenie instytucji zawsze dostępnego lekarza rodzinnego sprawującego kompleksową opiekę zdrowotną i zapewniającego dostęp pacjentom do wszystkich niezbędnych im świadczeń zdrowotnych. Celem podjętego badania było uzyskanie odpowiedzi na pytanie czy i w jakim stopniu reforma ta wpłynęła na dostępność świadczeń zdrowotnych dla pacjentów w miejscu ich zamieszkania. Badanie zrealizowano metodą anonimowego sondażu ankietowego przeprowadzonego wśród 386 podopiecznych lekarzy rodzinnych z wybranych do badań drogą losowania zakładów podstawowej opieki zdrowotnej zlokalizowanych na wsi i w miastach województwa lubelskiego. Dane z ankiet opracowano przy użyciu programu STATISTICA PL. W wyniku badania uzyskano opinie pacjentów na temat aktualnej dostępności do podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, opieki szpitalnej oraz dostępności do badań diagnostycznych i usług medycznych świadczonych przez pomoc doraźną.

KASPRZAK E.: Znaczenie postaw środowisk lekarskich dla przebiegu reformy służby zdrowia = *poz. 138.*

PIETRZAK A.: System finansowania usług zdrowotnych = *poz. 194.*

M. in. omówiono wprowadzony w 1999 roku system powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

PINKAS J.: Analiza satysfakcji zawodowej lekarzy rodzinnych w aspekcie kontraktów z Kasą Chorych = *poz. 141.*

M. in. zmiana w ocenie statusu zawodowego lekarzy po wprowadzeniu reformy ubezpieczeń zdrowotnych.

178. SZCZEPAŃSKA-Bębenek Magdalena: Pojęcie wypadku ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach zdrowotnym, społecznym i na życie na przykładzie ryzyka choroby, śmierci i kalectwa. - Warszawa : Uniwersytet Warszawski. Wydział Prawa i Administracji, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Inetta Jędrasik-Jankowska

179. ZIELENIECKI Marcin Antoni: Charakter prawny stosunku ubezpieczenia zdrowotnego. - Gdańsk : Uniwersytet Gdański. Wydział Prawa i Administracji, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Urszula Jackowiak

W pracy podjęty został problem struktury i charakteru prawnego więzi prawnych powstających pomiędzy ubezpieczonym, Kasą Chorych, oraz świadczeniodawcą w toku realizacji powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. Zasadne jest wyróżnienie trzech typów stosunków prawnych: 1) stosunku ubezpieczenia zdrowotnego; 2) stosunku organizacji świadczeń zdrowotnych; 3) stosunku świadczeń zdrowotnych. Stosunek ubezpieczenia zachodzi pomiędzy ubezpieczonym i Kasą Chorych i powstaje wskutek zgłoszenia osoby podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia do ubezpieczenia lub

w drodze umowy zawartej przez Kasę Chorych z osobą ubezpieczającą się dobrowolnie. Stosunek organizacji świadczeń zdrowotnych łączy Kasę Chorych i świadczeniodawcę, zaś jego podstawę stanowi umowa o udzielenie świadczeń zdrowotnych, posiadająca znamiona umowy o świadczenie na rzecz osoby trzeciej. Stosunek świadczeń zdrowotnych zachodzi pomiędzy świadczeniodawcą i ubezpieczonym i posiada charakter jednostronnie zobowiązujący. Stosunki prawne z zakresu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego mają charakter zobowiązaniowy, jednak stosowanie do nich przepisów K.C. może odbywać się de lege lata jedynie na zasadzie analogii.

Pomoc społeczna

JANKOWSKA E. B.: Subiektywne linie ubóstwa - analiza wybranych grup ryzyka społecznego = *poz. 186.*

M. in. przedstawiono system pomocy społecznej obowiązujący w Polsce.

KOZACZUK L.: Pomoc społeczna wobec kwestii ubóstwa w środowisku wiejskim. Studium na przykładzie województwa chełmskiego = *poz. 189.*

M. in. rola pomocy społecznej państwa i innych podmiotów w przezwyciężaniu ubóstwa.

180. NIEWIEDZIAŁ Dorota: Poczucie jakości życia ludzi starych mieszkających w domach pomocy społecznej. - Wrocław : Uniwersytet Wrocławski. Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Janusz Trempała

Celem rozprawy była odpowiedź na pytanie: jakie jest poczucie jakości życia ludzi starych mieszkających w domach pomocy społecznej? Poczucie jakości życia zdefiniowano jako stan well-being. Na poczucie jakości życia składają się: poczucie satysfakcji życiowej i ogólny nastrój. W badaniach wzięło udział 119 rezydentów z trzech domów pomocy społecznej z województwa lubuskiego (76 kobiet i 43 mężczyzn, średnia wieku 73,8 lat). Ustalono, że poczucie satysfakcji życiowej badanych jest raczej wysokie i ogólny nastrój jest dla całej grupy podwyższony.

181. POŁAWSKI Paweł: Retoryka kwestii społecznej. Konstruowanie i instytucjonalizacja ubóstwa w Polsce w perspektywie historycznej. - Warszawa : Uniwersytet Warszawski. Wydział Filozofii i Socjologii, 2002.

Promotor: dr hab. Kazimierz Frieske

Rozprawa jest poświęcona analizie czynników, które wyznaczają sposoby działania pomocy społecznej. Analiza dotyczy związków tego, jak interpretuje się ubóstwo

i towarzyszące mu zjawiska, oraz tego, jak interpretacje ubóstwa przekładają się na działania administracji publicznej. W dwóch pierwszych częściach pracy opisane są zasady funkcjonowania pomocy społecznej w Polsce, oraz ich zmienność. Pokazuje się także, jak przebiegał historyczny proces racjonalizacji pomocy społecznej i obiektywizacji zasad jej udzielania w XX wieku. Krytyka racjonalności działania pomocy społecznej opiera się na wtórnej analizie tekstów omawiających dzieje i obecny stan tej instytucji oraz na analizie tekstów aktów prawnych. Trzecia część pracy ma charakter empiryczny. Przedmiotem analizy są w niej wzory nadawania formalnego charakteru społecznej reakcji na biedę w systemie politycznym, na przykładzie prac Sejmu nad ustawami o opiece i pomocy społecznej, w latach 1918-1925 i po 1989 roku.

182. TRACZ Dariusz: Przeobrażenia systemu pomocy społecznej a nowe zadania i role zawodowe pracowników socjalnych. - Katowice : Uniwersytet Śląski w Katowicach. Wydział Nauk Społecznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Kazimiera Maria Wódz

Celem pracy była wieloaspektowa charakterystyka grupy zawodowej pracowników socjalnych oraz poznanie zakresu wpływu przekształceń systemu pomocy społecznej na wypełniane przez nich zadania i role zawodowe. Przedmiot badań stanowi funkcjonowanie i praktyka zawodowa oraz sytuacja pozazawodowa pracowników socjalnych czterech powiatów województwa podkarpackiego: jarosławskiego, przemyskiego, przeworskiego i lubaczowskiego.

VIII. WARUNKI BYTU LUDNOŚCI. SPOŻYCIE SPOŁECZNE I INDYWIDUALNE

183. BAGIEŃSKA Anna: Mechanizm różnicowania dochodów ludności z pracy najemnej w Polsce w latach 1990-1998. - Białystok : Uniwersytet w Białymstoku. Wydział Ekonomiczny, 2002.

Promotor: dr hab. Ryszard Horodeński

Celem badawczym pracy było ustalenie skali narastania rozwarstwienia dochodów z pracy najemnej w okresie transformacji i powiązań tego rozwarstwienia z efektywnością gospodarczą i społeczną. Badania prowadzono dla okresu 1990-1998. Materiałem źródłowym były przede wszystkim dane GUS. W pracy udowodniono, że w okresie transformacji system rynkowy doprowadził do nadmiernego rozwarstwienia dochodów z pracy, co może rodzić niepożądane zjawiska w sferze gospodarczej i społecznej.

Wyniki badań nad zróżnicowaniem dochodów z pracy najemnej w Polsce porównano z krajami OECD oraz krajami Europy Środkowej i Wschodniej.

184. DOMAŃSKA Lidia: Deprywacja potrzeb byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej. - Toruń : Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Wydział Humanistyczny, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Ryszard Borowicz

Celem badań, których wyniki zawiera praca, była ocena przyczyn, zakresu i stopnia deprywacji potrzeb byłych pracowników państwowych gospodarstw rolnych oraz członków ich rodzin. Oceny zakresu i stopnia deprywacji dokonano w ujęciu subiektywnym (według ocen badanych osób) i obiektywnym (w odniesieniu do minimum socjalnego, normy oraz średnich dla regionu i kraju). Badano upośledzenie w stosunku do stanu pożądanego (upośledzenie aspiracyjne) oraz w stosunku do pozycji utraconej z okresu istnienia pgr (upośledzenie ubytkowe). Przedmiotem analizy były potrzeby bytowe, potrzeba pracy, potrzeby edukacyjne, kulturalne i społeczne. Syntetycznym wskaźnikiem stopnia zaspokojenia potrzeb była samoocena poziomu zadowolenia z życia. W zestawieniu z obiektywnym wskaźnikiem jakim jest poziom dochodów, dało to podstawy do typologii postaw członków społeczności popegeerowskiej. W pracy przedstawiono także typologię związaną z szansami na zmianę statusu społecznego, a uwarunkowaną głównie wiekiem. Wnioski mają charakter poznawczy (diagnostyczny) oraz postulatywny (praktyczny).

185. FIJAŁKOWSKI Wojciech: Bezdomni i bezdomność na tle ubóstwa - analiza 30 przypadków z terenu miasta Katowice. - Katowice : Uniwersytet Śląski w Katowicach. Wydział Nauk Społecznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Zbigniew Antoni Zechowski

Praca ma charakter diagnostyczny, zmierza do diagnozy środowiska osób bezdomnych, poznania specyfiki ich życia, postaw, potrzeb, sposobu radzenia sobie z problemem braku mieszkania, dróg wchodzenia na ścieżki bezdomności. Badaniami objęto osoby bezdomne, które znajdują się poza systemem pomocy instytucjonalnej.

FORMELLA Marlena: Kształcenie zawodowe uczniów a ich fizyczna aktywność rekreacyjna w czasie wolnym na przykładzie szkół turystycznych = *poz. 110.*

186. JANKOWSKA Ewa Barbara: Subiektywne linie ubóstwa - analiza wybranych grup ryzyka społecznego. - Toruń : Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, 2002.

Promotor: dr hab. Józef Stawicki

Przedstawiono różne sposoby określania granic ubóstwa, ze zwróceniem uwagi na subiektywne linie ubóstwa oraz wyznaczenie lejdejskiej linii ubóstwa dla grup gospodarstw domowych w szczególny sposób narażonych na ubóstwo, zamieszkujących w Toruniu i okolicach. Omówiono zagadnienia związane z polityką społeczną, poziomem i jakością życia oraz wskaźnikami społecznymi. Szczególną uwagę zwrócono na system pomocy społecznej obowiązujący w Polsce. Podkreślono, że: 1) badanie ubóstwa powinno dotyczyć grup społeczno-ekonomicznych w szczególny sposób narażonych na ubóstwo; 2) ubóstwo w znacznej mierze ma charakter subiektywny; 3) subiektywne linie ubóstwa, obok linii obiektywnych, mogą dobrze służyć celom polityki społecznej.

187. KAMIŃSKA Hanna: Społeczno-wychowawcze aspekty zjawiska bezdomności rodzin samotnych matek, na przykładzie Łodzi. - Łódź : Uniwersytet Łódzki. Wydział Nauk o Wychowaniu, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Ewa Marynowicz-Hetka

Celem podjętych badań było poznanie społeczno-wychowawczych aspektów zjawiska bezdomności rodzin samotnych matek, które utrudniały im nabywanie umiejętności pełnienia ról społecznych. Podstawą do analizy zaobserwowanych procesów była kategoria wyłączenia społecznego, którego przyczyn należy poszukiwać w zaburzonym przebiegu procesów socjalizacyjno-wychowawczych. Analizy społeczno-wychowawczych aspektów bezdomności rodzin samotnych matek dokonano przez charakterystykę sposobów pełnienia przez badane kobiety typowych ról społecznych: córki, siostry, ucznia, pracownika, osoby bezdomnej. Odwołując się do indywidualnych losów osób przebywających w instytucjach socjalno-wychowawczych dla bezdomnych, starano się ukazać monografię problemu bezdomności. Ważnym celem pracy było poznanie instytucjonalnych możliwości włączenia społecznego. Działań, w których poznanie wyobrażeń pracowników o zjawisku i osobach, z którymi pracują miało istotne znaczenie. Ogółem uzyskano informacje od 60 bezdomnych matek oraz 9 pracowników. Ponadto przeprowadzono 35 wywiadów z dziećmi przebywającymi wraz z matkami w 3 łódzkich schroniskach dla bezdomnych kobiet.

188. KOSICKA Małgorzata Anna: Uwarunkowania poziomu zaspokojenia potrzeb gospodarstw domowych w perspektywie integracji Polski z Unią Europejską. - Warszawa : Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego. Wydział Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji, 2002.

Promotor: dr hab. Krystyna Gutkowska

Określenie wpływu czynników socjoekonomicznych na ocenę obecnego, a także przewidywanego w perspektywie integracji Polski z Unią Europejską, poziomu zaspokojenia potrzeb realizowanych w polskich gospodarstwach domowych. Podjęty problem badawczy opracowano wykorzystując własne badania ankietowe i dane wtórne, pochodzące z budżetów gospodarstw domowych. W opinii respondentów ogólny poziom zaspokojenia potrzeb gospodarstw domowych kształtował się na poziomie

zadowalającym. Wśród różnych grup potrzeb poddanych badaniu, najniższym poziomem zaspokojenia charakteryzowały się potrzeby związane, z wypoczynkiem, opieką zdrowotną i kulturą. Najwyższe oceny poziomu zaspokojenia, dotyczyły higieny osobistej i żywności. Wyniki badań własnych pozwoliły na stwierdzenie, że w perspektywie integracji naszego kraju z UE, respondenci oczekiwali poprawy poziomu zaspokojenia wszystkich grup potrzeb poddanych badaniu. Zauważono prawidłowość, że im wyższe były oceny obecnego poziomu zaspokojenia potrzeb, tym częściej respondenci przewidywali, że ich poziom zaspokojenia ulegać będzie dalszej poprawie po włączeniu Polski w struktury unijne. Oceny poziomu zaspokojenia potrzeb były głównie warunkowane czynnikiem ekonomicznym, jakim jest dochód. Wśród innych determinant na oceny ogólnego poziomu zaspokojenia potrzeb gospodarstw domowych istotny statystycznie wpływ wykazał poziom wykształcenia oraz miejsce zamieszkania.

189. KOZACZUK Lucyna: Pomoc społeczna wobec kwestii ubóstwa w środowisku wiejskim. Studium na przykładzie województwa chełmskiego. - Warszawa : Uniwersytet Warszawski. Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych, 2002.

Promotor: dr hab. Ewa Leś

Celem pracy jest przedstawienie uwarunkowań i skutków ubóstwa w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem ubóstwa wiejskiego oraz roli pomocy społecznej państwa i innych podmiotów w jego przezwyciężaniu. Głównym przedmiotem niniejszej pracy uczyniono teren wiejski, gdyż zjawisko ubóstwa wiejskiego należy do słabiej rozwiniętych obszarów badań, mimo że problem biedy na tych obszarach, zwłaszcza w latach 90. bardzo gwałtownie nasila się, a jej przyczyny, struktura i narastająca skala wskazują na istnienie kwestii ubóstwa wiejskiego. Omówiono problem ubóstwa w świetle literatury przedmiotu, kwestię ubóstwa w Polsce oraz metody pomiaru ubóstwa oraz działań państwa i organizacji pozarządowych na rzecz jego przezwyciężenia. Zaprezentowano wyniki badań empirycznych przeprowadzonych na terenie woj. chełmskiego. Pracę zamykają wnioski i rekomendacje.

190. KUBICKA Jolanta: Poziom życia ludności wybranych krajów w procesie integracji europejskiej - studium porównawcze. - Katowice : Akademia Ekonomiczna im. Karola Adamieckiego w Katowicach. Wydział Ekonomii, 2002.

Promotor: dr hab. Jan Wojtyła

Teoretyczna część pracy dotyczy sposobów definiowania poziomu życia w Unii Europejskiej w oparciu o teorię potrzeb, związków z kategoriami pokrewnymi sfery społecznej (jakością i warunkami życia, dobrobytem, ubóstwem i innymi) oraz metod badawczych nad poziomem życia (z wykorzystaniem wskaźników: syntetycznych i szczegółowych, ilościowych i wartościowych, obiektywnych i subiektywnych). Wstępna analiza poziomu życia w Unii Europejskiej pokazała, że dysproporcje pod tym względem są widoczne w ramach ugrupowania na różnych poziomach: między krajami

członkowskimi, regionami a także wewnątrz społeczeństwa europejskiego, a ich wzrost jest związany z negatywnym oddziaływaniem procesów globalizacji na sferę społeczną. Zasadniczą częścią pracy było studium porównawcze zmian poziomu życia w Grecji, Hiszpanii, Portugalii w latach 1980-1998 ze szczególnym uwzględnieniem okresu integracji. Dobór krajów nie był przypadkowy, a badanie dało podstawę do wyciągnięcia wniosków co do wpływu integracji na poziom życia ludności Polski jako przyszłego kraju członkowskiego Unii Europejskiej. W związku z tym w pracy dodatkowo przeanalizowano dystans Polski w stosunku do krajów południowych - Grecji, Hiszpanii, Portugalii w takich dziedzinach poziomu życia jak: wyżywienie, mieszkalnictwo, wyposażenie, zatrudnienie, edukacja, zdrowotność, kultura, komunikacja oraz zaprezentowano, jakie są szanse poprawy poziomu życia ludności Polski w przyszłości. Analiza przeprowadzona została na dwóch płaszczyznach badawczych, w oparciu o dużą ilość danych statystycznych przedstawionych w tablicach, na wykresach oraz z wykorzystaniem map i nowoczesnych technik komputerowych.

191. MARKS-Bielska Renata Urszula: Czynniki kształtujące sytuację społeczno-ekonomiczną byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej w okresie transformacji systemowej. - Olsztyn : Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie. Wydział Nauk Ekonomicznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Roman Kisiel

Rozprawa dotyczy problematyki społeczno-ekonomicznej związanej z przekształceniami państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej w okresie transformacji ustrojowej (do 2000 r.). Celem badań była ocena stanu aktualnego i perspektywy zmian sytuacji społeczno-ekonomicznej byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej (ppgr). Badaniami, które przeprowadzono w 2000 r. objęto 6 gmin woj. warmińsko-mazurskiego (Barciany, Dąbrówno, Grunwald, Kętrzyn, Korsze, Miałkowo), które spełniały jednocześnie trzy kryteria: 1) znajdowały się w zasięgu działania Olsztyńskiego Oddziału Terenowego Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa; 2) wchodziły w skład powiatów o najwyższej stopie bezrobocia (wg stanu na dzień 31 stycznia 2000 r.); 3) były to gminy, w których państwowe przedsiębiorstwa gospodarki rolnej podporządkowane Ministerstwu Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej oraz wojewodzie zajmowały ponad 50% całkowitej powierzchni (wg stanu na dzień 1 stycznia 1990 r.). Badania przeprowadzono z 600 byłymi pracownikami ppgr. Stosowano metodę sondażową, na którą złożyły się następujące techniki badawcze: wywiad wg opracowanego kwestionariusza, obserwacja uczestnicząca, analiza dokumentów. Do podstawowych wykorzystanych metod statystycznych należały: analiza tablic wielodzielczych, weryfikacja hipotez testami nieparametrycznymi.

192. MAZURKIEWICZ Anna Jadwiga: Uwarunkowania zmian w funkcjonowaniu wiejskich gospodarstw domowych w latach dziewięćdziesiątych XX wieku. - Warszawa : Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego. Wydział Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji, 2002.

Promotor: dr hab. Krystyna Gutkowska

Celem pracy było określenie zmian oraz ich uwarunkowań w wiejskich gospodarstwach domowych w okresie 10 lat wprowadzania gospodarki rynkowej. Zakresem pracy objęto sytuację żywnościową, położenie materialne, w tym m.in. sytuację mieszkaniową, domową infrastrukturę konsumpcyjną, sytuację finansową, a także wpływ sytuacji finansowej na wzajemne relacje członków wiejskich gospodarstw domowych oraz wzajemną pomoc świadczoną przez wiejskie gospodarstwa domowe. W realizacji celu badawczego wykorzystano analizę materiałów wtórnych oraz wywiad kwestionariuszowy o wysokim stopniu standaryzacji. W świetle wyników stwierdzono, że w latach 1989-1999 zaszły duże zmiany w zakresie konsumpcji, nastąpiło rozwarstwienie wiejskich gospodarstw domowych w zakresie możliwości zaspokajania potrzeb konsumpcyjnych, zmniejszenie aktywności zawodowej członków wiejskich gospodarstw domowych. Dokonane zmiany uwarunkowane były wybranymi cechami demograficznymi i społeczno-ekonomicznymi, głównie takimi jak wiek i wykształcenie osoby odpowiedzialnej za powadzenie gospodarstwa domowego oraz miesięczne dochody gospodarstw domowych. Szczególnie niekorzystne przeobrażenia dotyczyły sytuacji finansowej wiejskich gospodarstw domowych, co było przyczyną obniżenia ich poziomu życia oraz frustracji wielu członków wiejskich gospodarstw domowych i pogarszające się między nimi relacje. Wnioskować zatem należy o pilne rozwiązania systemowe na dla wsi i rolnictwa, w efekcie których realne stanie się tworzenie miejsc pracy, a tym samym poprawa sytuacji finansowej, która jest niezbędnym warunkiem cywilizacyjnego postępu na wsi.

193. NAWROLSKA Izabela: Ocena przekształceń systemu ekonomiczno-finansowego opieki zdrowotnej w Polsce. - Szczecin : Uniwersytet Szczeciński. Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, 2002.

Promotor: dr hab. Teresa Lubińska

Celem pracy była ocena procesu przekształceń systemu ekonomiczno-finansowego opieki zdrowotnej w Polsce jako niezbędnych dla poprawnej opieki zdrowotnej. Za kryteria oceny przyjęto realizację idei solidaryzmu społecznego, skalę wydatków publicznych na opiekę zdrowotną oraz mechanizmy ekonomizacji usług zdrowotnych. W płaszczyźnie makroekonomicznego obszaru badań uwagę skupiono na instytucjach i strukturach odpowiedzialnych za gromadzenie i redystrybucję środków dla opieki zdrowotnej, w tym do instytucji świadczących usługi medyczne. W płaszczyźnie mikroekonomicznej obszaru badań niezbędne było ograniczenie podmiotowe do najbardziej typowych instytucji stacjonarnej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. Przeprowadzone w pracy badania pozwoliły na szczegółową ocenę przekształceń systemu ekonomiczno-finansowego opieki zdrowotnej w Polsce w dwóch okresach (lata 1990-1998 i 1999-2000) w świetle realizacji idei solidaryzmu społecznego, skali wydatków publicznych na opiekę zdrowotną oraz mechanizmów ekonomizacji usług zdrowotnych. Wskazano na konieczność dalszych zmian systemu ekonomiczno-finansowego opieki zdrowotnej polegających na pozytywnej koordynacji elementów solidaryzmu społecznego i mechanizmów ekonomizacji usług zdrowotnych.

NIEMIERKA K.: Rozwój kultury fizycznej w Dolnośląskim Zagłębiu Węglowym w latach 1945-2000 = *poz. 5.*

194. PIETRZAK Agnieszka: System finansowania usług zdrowotnych. - Wrocław : Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego we Wrocławiu. Wydział Zarządzania i Informatyki, 2002.

Promotor: prof. zw. dr hab. Bogumił Bernaś

Praca ma charakter interdyscyplinarny i mieszcząc się w nurcie badawczym finansów publicznych podejmuje także wątki badawcze z zakresu polityki społecznej. Rozprawa została poświęcona zagadnieniom związanym z funkcjonowaniem najbardziej reprezentatywnych systemów zdrowotnych na świecie oraz w Polsce. Omówiono zagadnienia związane z definicją zdrowia, potrzeb zdrowotnych oraz wyznaczeniem miejsca polityki zdrowotnej w szerszym kontekście polityki społecznej prowadzonej przez państwo. Dokonano analizy najbardziej reprezentatywnych rozwiązań organizacyjnych w zakresie systemów finansowania usług zdrowotnych na świecie: w USA, Wielkiej Brytanii oraz Niemczech. Przedstawiono system finansowania usług zdrowotnych w Polsce. Omówiono wprowadzony w 1999 roku system powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. Przeprowadzono również analizę gospodarki finansowej Lubuskiej Regionalnej Kasy Chorych.

PIOTROWSKA M.: Nędzarze i filantropi. Problem ubóstwa w polskiej opinii publicznej w latach 1815-1863 = *poz. 7.*

POŁAWSKI P.: Retoryka kwestii społecznej. Konstruowanie i instytucjonalizacja ubóstwa w Polsce w perspektywie historycznej = *poz. 181.*

195. ROSŁON Jolanta: Uwarunkowania i aspekty ekonomiczno-społeczne rozwoju agroturystyki na terenie Warmii i Mazur. - Olsztyn : Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie. Wydział Nauk Ekonomicznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Marianna Jadwiga Dębniewska

Celem pracy była ocena stanu rozwoju agroturystyki w regionie Warmii i Mazur oraz rozpoznanie uwarunkowań jej dalszego rozwoju w aspekcie ekonomicznym i społecznym. Zakres podmiotowy badań obejmował 180 gospodarstw agroturystycznych. Badania empiryczne pozwoliły na sformułowanie następujących wniosków: 1) do podejmowania przedsięwzięć agroturystycznych motywowały rolników przede wszystkim względy ekonomiczne (chęć uzyskania dodatkowego dochodu); 2) przychody pieniężne z działalności turystycznej wpłynęły na poprawę kondycji finansowej gospodarstw oraz bardziej równomierny rozkład przychodów w ciągu roku; 3) głównymi barierami hamującymi rozwój agroturystyki są trudności finansowe i instytucjonalne. Problemem jest również niedorozwój infrastruktury technicznej.

RYNIO D.: Rozwój społeczno-gospodarczy Dolnego Śląska w latach 1990-2000 = *poz. 98.*

M. in. poziom życia w regionie.

196. SMALEC Agnieszka: Strategie marketingowe firm turystycznych regionu szczecińskiego na tle przemian zachodzących w strukturze konsumpcji społeczeństwa polskiego. - Szczecin : Uniwersytet Szczeciński. Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Józef Perenc

Celem pracy jest m. in.: 1) analiza zmian w poziomie i strukturze konsumpcji gospodarstw domowych w Polsce oraz w regionie szczecińskim; 2) analiza i ocena uczestnictwa w wyjazdach turystycznych konsumentów, ich motywów, preferencji, organizacji usług turystycznych itp., na przykładzie uczestnictwa mieszkańców regionu szczecińskiego.

*197. SULMICKA Małgorzata Ewa: Ubóstwo we współczesnym świecie. - Warszawa : Szkoła Główna Handlowa. Kolegium Ekonomiczno-Społeczne, 2002.

W wyniku globalizacji i liberyzacji świat współczesny stał się bardziej otwarty i powiązany. Zgodnie z teorią, dzięki lepszej alokacji czynników produkcji, powinno to stopniowo prowadzić do ekonomicznej konwergacji. W rzeczywistości pojawiała się tendencja przeciwna: poza nielicznymi wyjątkami, rozpiętości w poziomie i jakości życia między krajami biednymi i bogatymi wzrosły. Nastąpił też wzrost nierówności i ubóstwa wewnątrz wielu krajów. Celem pracy jest próba odpowiedzi na pytanie, dlaczego tak się dzieje oraz co należy zrobić, aby zarówno korzyści z rozwoju dokonującego się w poszczególnych państwach, jak i z globalizacji dzielone były bardziej równomiernie. Odpowiedź na to pytanie jest różna w zależności od poziomu rozwoju kraju. Jednak głównym wyzwaniem współczesności jest przede wszystkim pomoc krajom biednym w likwidacji ubóstwa w jego skrajnej postaci, tzn. śmierci głodowej i chronicznego niedożywienia, umieralności z powodu braku podstawowej opieki medycznej, quasi - niewolniczej pracy dzieci oraz zapewnienie wszystkim dzieciom elementarnego poziomu edukacji. Istniejący na świecie potencjał gospodarczy i naukowo - techniczny jest wystarczający, aby problemy te traktować jako rozwiązywalne. Jednak aby rzeczywiście zostały one rozwiązane niezbędna jest współpraca krajów ubogich, instytucji międzynarodowych i krajów wysoko rozwiniętych w zidentyfikowanych w pracy, krytycznych z punktu widzenia realizacji powyższych celów dziedzinach.

198. SZARFENBERG Ryszard: Podstawy i granice racjonalizacji polityki społecznej. Polska lat 90. - wybrane przykłady. - Warszawa : Uniwersytet Warszawski. Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych, 2002.

Promotor: dr hab. Jolanta Supińska-Modzelewska

Praca dotyczy teorii polityki społecznej, a jej tematem jest racjonalizacja polityki społecznej. Celem pracy było ukazanie różnych znaczeń pojęcia „racjonalizacja polityki społecznej", zbadanie możliwości budowy teorii zintegrowanej racjonalności i racjonalizacji polityki społecznej, wskazanie ogólnych kierunków zastosowania tej teorii w porządkowaniu, wyjaśnianiu i projektowaniu zdarzeń i procesów społecznych.

IX. ZBIOROWE STOSUNKI PRACY

199. POLAK Przemysław: Efektywność osiągania porozumienia przy zastosowaniu rozproszonego systemu wspomagania negocjacji. - Warszawa : Szkoła Główna Handlowa. Kolegium Analiz Ekonomicznych, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Tomasz Szapiro

Celem rozprawy było wskazanie możliwości dochodzenia szybciej i taniej do kompromisu między odległymi w przestrzeni stronami negocjacji dzięki zastosowaniu rozproszonego systemu wspomagania negocjacji. W ramach badań teoretycznych w rozprawie zidentyfikowano funkcje systemów wspomagania negocjacji, które mogą być realizowane za pośrednictwem systemu rozproszonego, wykonano analizę klas modeli negocjacji i dokonano wyboru typu modelu negocjacji do zastosowania w systemie, przeprowadzono analizę procesu facylitacji i określono zakres jej użyteczności przy wspomaganiu zdalnych negocjacji. Zaproponowano architekturę rozproszonego systemu wspomagania negocjacji i opracowano procedury prowadzania zdalnych negocjacji. Przeprowadzony został eksperyment w symulowanym środowisku rozproszonym. Dla potrzeb eksperymentu został opracowany scenariusz negocjacji trójstronnych. Porównano rezultaty negocjacji realizowanych za pomocą systemu z wynikami negocjacji prowadzonych przez grupę kontrolną w sposób tradycyjny i z pomocą jednostanowiskowego systemu wspomagania negocjacji.

200. ZARZYCKA Anita Agnieszka: Rola organizacji pracodawców w kształtowaniu warunków działania przedsiębiorstw. - Łódź : Uniwersytet Łódzki. Wydział Zarządzania, 2002.

Promotor: prof. dr hab. Stanisław Rudolf

Podstawowym celem pracy jest określenie miejsca i roli organizacji pracodawców w systemie stosunków przemysłowych. W wyniku prowadzonych na różnych szczeblach negocjacji partnerzy społeczni wypracowują rozwiązania w zakresie zatrudnienia oraz warunków płacy i pracy. Ustalają oni tak ważne z punktu widzenia przedsiębiorstw czynniki jak wysokość płacy minimalnej, warunki zatrudniania pracowników w godzinach nadliczbowych czy możliwość stosowania elastycznego czasu pracy. Czynniki te kształtują warunki działania przedsiębiorstw w poszczególnych krajach, regionach czy branżach, wpływając niejednokrotnie w zasadniczy sposób na ich konkurencyjność na światowych rynkach. W krajach Unii Europejskiej pomimo zaawansowanego procesu integracji nie wykształcił się do chwili obecnej wspólny, charakterystyczny dla UE model stosunków przemysłowych a działające w krajach europejskich organizacje pracodawców wykazują daleko idące zróżnicowanie form i sposobów funkcjonowania. Wyróżnić jednak można pewne trendy, wspólne dla analizowanych organizacji. Na podkreślenie zasługuje zmieniający się charakter działań organizacji pracodawców. Charakterystyczne dla końca XX wieku zmiany społeczno-gospodarcze jak globalizacja gospodarki, utrata znaczenia przemysłu czy rozproszenie własności miały duży wpływ na funkcjonowanie organizacji pracodawców. W Polsce nie mamy

do czynienia z w pełni ukształtowanym ruchem pracodawców. Organizacje pracodawców wciąż są zbyt słabe pod względem liczebnym oraz organizacyjnym by skutecznie reprezentować interesy pracodawców wobec mających silną pozycję społeczną związków zawodowych. Istniejąca od dziesięciu lat Konfederacja Pracodawców Polskich przeżywa obecnie głęboki kryzys organizacyjny. Druga z polskich organizacji pracodawców działających na szczeblu ogólnokrajowym - Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych dopiero rozwija swoją działalność.

X. SAMORZĄD PRACOWNICZY. PRZEKSZTAŁCENIA WŁASNOŚCIOWE

201. GOSZKA Witold Piotr: Spółki pracownicze w procesie transformacji własnościowej przedsiębiorstw w Polsce (powstanie i rozwój, efekty oraz perspektywy). - Toruń : Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, 2002.

Promotor: dr hab. Wojciech Popławski

Praca dotyczy problematyki spółek pracowniczych, które były analizowane jako skuteczna metoda prywatyzacji oraz jako mechanizm rozwoju własności pracowniczej. Przedstawiono proces powstawania i rozwoju spółek pracowniczych, oceniono ich efekty, a także podjęto próbę wskazania perspektyw rozwoju oraz zagrożeń i szans spółek pracowniczych.

202. PUCHAŁA Radosław: Próba oceny efektywności Programu Powszechnej Prywatyzacji w Polsce. - Kraków : Akademia Ekonomiczna w Krakowie. Wydział Ekonomii, 2002.

Promotor: dr hab. Michał Gabriel Woźniak

Ocena realizacji celów Programu Powszechnej Prywatyzacji. W pracy przedstawiono problematykę polskiej powszechnej prywatyzacji w kontekście teorii i problemów gospodarczych krajów postsocjalistycznych. Następnie dokonano próby oceny skutków Programu Powszechnej Prywatyzacji, uwzględniając przede wszystkim aspekt efektywności gospodarowania przedsiębiorstw oraz pomnażania aktów przez NFI.

*203. STANIEK Zbigniew: Teoretyczne aspekty polskiej prywatyzacji w okresie transformacji. - Warszawa : Szkoła Główna Handlowa. Kolegium Zarządzania i Finansów, 2002.

Rozprawa stanowi próbę uogólnienia teoretycznego procesu prywatyzacji w okresie transformacji. Wiodącym celem tej pracy jest wykazanie związku efektywnej polityki

prywatyzacyjnej z następującym systemem warunków i powiązań: 1) określenie praw własności i dalsze ich transfery służą wzrostowi efektywności; 2) prywatyzacja powinna także zmniejszać koszty transakcyjne i sprzyjać dodatnim efektom zewnętrznym; 3) projekty prywatyzacyjne są związane z precyzowaniem interesu publicznego w powiązaniu z interesami grupowymi i jednostkowymi; 4) z prywatyzacją wiąże się problem optimum społecznego i zachowania państwa; 5) granice prywatyzacji (np. dobra publiczne, monopole naturalne, strategiczne obszary gospodarowania, ważne względy społeczne) zmieniają się wraz z postępem technicznym i społecznymi preferencjami; 6) optymalne tempo prywatyzacji to tempo równoważące rynek prywatyzacyjny i przynoszące maksymalne korzyści społeczne; 7) w praktyce należy wykorzystywać teoretyczne warianty prywatyzacji (wariant kapitałowo-rynkowy, wariant państwowo-administracyjny, wariant społeczno-uwłaszczeniowy) w dostosowaniu do celów prywatyzacji i realiów gospodarczych; 8) w prywatyzacji potrzebne jest uwzględnienie uwarunkowań mikro, mezo i makroekonomicznych. W polskiej praktyce prywatyzacji przenikają się trzy płaszczyzny prywatyzacji: tworzenie rynku, wzrost efektywności funkcjonowania podmiotów gospodarczych i wspieranie celów budżetowych. W pracy pokazuje się liczne przykłady pozytywnych i negatywnych konsekwencji tego przenikania. Ma to też związek z kształtowaniem się polskiego modelu gospodarki rynkowej - w rozprawie przedstawiono własnościową charakterystykę tego modelu.

204. WROŃSKA Elżbieta Maria: Strategie finansowe spółek pracowniczych. - Lublin : Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej. Wydział Ekonomiczny, 2002.

Promotor: dr hab. Piotr Karpus

Celem pracy jest rozpoznanie, analiza i ocena strategii finansowych realizowanych przez spółki pracownicze z punktu widzenia uwzględniania przez te podmioty współczesnych uwarunkowań i modeli biznesowych oraz ich wpływu na sytuację finansową. Prywatyzacja z udziałem pracowników, tzw leasing pracowniczy, stała się istotną, pod względem ilościowym, ścieżką prywatyzacji polskich przedsiębiorstw państwowych. Popularność tej metody prywatyzacji spowodowała, że spółki z udziałem pracowników stały się istotnym elementem systemu gospodarczego. Przeprowadzone badania objęły 20 spółek z udziałem pracowników z terenu województwa lubelskiego. Analiza zebranego materiału empirycznego pozwoliła określić stosowane przez te podmioty strategie finansowe oraz uwarunkowania podejmowanych decyzji finansowych. W podsumowaniu pracy wskazano kierunki zmian w realizowanych przez spółki pracownicze strategiach finansowych.

Główna Biblioteka Pracy i Zabezp. Społ. w Warszawie

INDEKS AUTORÓW

Adamczyk-Stadnik Emilia 176
Adamus Patrycja Izabella zob. Krawczyk-Adamus P. I.
Antonów Kamil 169

Bachman Dorota 32
Badach Elżbieta 89
Bagieńska Anna 183
Bartosewicz Julianna 33
Bator Tadeusz 34
Bednarek Mariusz 16
Bednarski Mirosław Józef 163
Bełtowska Katarzyna Anna 177
Benio Marek 170
Bębenek Magdalena zob. Szczepańska-Bębenek M.
Będźmirowski Jerzy 1
Bielawska Agnieszka zob. Zakrzewska-Bielawska A.
Bielec Dariusz Adam 2
Bielska Renata Urszula zob. Marks-Bielska R. U.
Bieńkowska Agnieszka 17
Blak-Kaleta Anna 108
Bortkiewicz Alicja Teresa 145
Brelik Agnieszka 68

Chełchowski Janusz Stanisław 35
Chmaj Stanisława zob. Roczkowska-Chmaj S.
Chmielewska Aleksandra 135
Ciechan-Kujawa Marlena 18
Czerska Joanna Maria 19

Ćwiek Agnieszka zob. Isańska-Ćwiek A.

Dacko-Pikiewicz Zdzisława 127
Domańska Lidia 184
Drażyk Jacek 20
Duszczyk Maciej 90
Dworak Edyta Anna 51
Dyląg Anna 60
Dymek Henryk 109
Dziedzic Alina 164

Ejdys Joanna 21

Feder Bogusław Jerzy 136
Figurska Irena 91
Fijałkowski Wojciech 185
Filipczyk Barbara 69
Formella Marlena 110

Gajdos Artur Klaudiusz 92
Gawrońska-Nowak Bogna 100
Gąsiorowski Krzysztof Grzegorz 111
Gembalska-Kwiecień Anna 146
Gizdra Rafał 70
Glaza Danuta Amelia 101
Głowacka Mariola 112
Gołębiowska Alicja Jolanta 171
Goszka Witold Piotr 201
Górny Adam 147
Grygierek Magdalena 113
Grzegorzewska Maria Katarzyna 137
Grzelczak Agnieszka Urszula 36

Haffer Rafał 22
Hankiewicz Krzysztof 71

Isańska-Ćwiek Agnieszka 148

Jabłoński Jan Andrzej 23
Jackowska Beata 172
Jagoszewska Iwona 114
Janiczak Krzysztof 93
Jankowska Ewa Barbara 186
Jarka Sławomir Piotr52
Jarych Jerzy 37
Jasik Józef 24
Juncewicz Arkadiusz 115
Juśko Edmund 3

Kaczmarek Tadeusz 165
Kaleta Anna zob. Blak-Kaleta A.
Kamińska Hanna187
Kamiński Andrzej 72
Kamiński Robert 73
Kamiński Ryszard 102
Kasprzak Elżbieta (UAM) 128
Kasprzak Elżbieta 138
Kaszubowski Jerzy 39
Kempa Ewa 38
Kołodziejczak Małgorzata Krystyna 53
Korczyńska Joanna 139
Kornacka-Skwara Elżbieta 129
Kosicka Małgorzata Anna 188
Kowalik Grażyna Anna 116
Koza Andrzej 103
Kozaczuk Lucyna 189
Kozłowski Waldemar 130
Krannich Marek 131
Krause Marcin 149
Krawczyk-Adamus Patrycja Izabella 160
Kruszewski Robert 94
Krymer Andrzej 150
Krzemińska Ida zob. Laudańska-Krzemińska I.
Krześniak Eligiusz Jerzy 166
Krzewiński Zbigniew 173
Kubicka Jolanta 190
Kujawa Marlena zob. Ciechan-Kujawa M.
Kulczycki Marek 117
Kupczyk Teresa 61
Kuriata Jan 118
Kwiecień Anna zob. Gembalska-Kwiecień A.

Latawiec Jacek 161
Latos-Miłkowska Monika 167
Laudańska-Krzemińska Ida 151
Lewicka Dagmara 63
Ligocki Piotr 162
Loska Andrzej 40
Ludwiszewski Bohdan 74

Macinkiewicz Henryk 25
Maj Adam 119
Malara Zbigniew 54
Malarska Anna Krystyna 104
Manduk Jerzy 95
Marks-Bielska Renata Urszula 191
Mazurek Krzysztof 152
Mazurkiewicz Anna Jadwiga 192
Michalak Jacek 75
Michalak Joanna Maria 140
Mikosik Piotr Gerard 26
Milecki Artur 27

Miłkowska Monika zob. Latos-Miłkowska M.
Miłosz Henryk 120
Mirowska Mariola 4
Mocek Piotr 153
Moroz Mirosław 76
Moszkowicz Krystyna 77

Nawrolska Izabela 193
Niemierka Kazimierz 5
Niewęgłowski Marek 105
Niewiedział Dorota 180
Norek Tomasz Andrzej 78
Nowak Agnieszka Krystyna 41
Nowak Bogna zob. Gawrońska-Nowak B.
Nowak Krzysztof Jan 42
Nowakowski Krzysztof 64
Nowik Bartosz Roch 43

Ogonowska Agnieszka 121
Olech Jan 122
Olkiewicz Marcin 44
Olszewska Lucyna Małgorzata 174
Oparczyk Grzegorz 154
Orkwiszewska Agnieszka 123
Ozimek Romuald Eugeniusz 45

Pachura Piotr 55
Pałczyński Cezary Marek 155
Passella Ewa 79
Pawelski Leszek 6
Pekowska Wioletta 80
Piecewicz Halina 46
Pietrzak Agnieszka 194
Pikiewicz Zdzisława zob. Dacko-Pikiewicz Z.
Pilch Piotr 96
Pinkas Jarosław141
Piotrowska Monika 7
Piotrowski Zbigniew 47
Plebańczyk Katarzyna 48
Pluta Anna 62
Podogrodzka Małgorzata 97
Polak Przemysław 199
Poławski Paweł 181
Puchalski Józef 49
Puchała Radosław 202
Puczkowski Benedykt Wiesław 65
Puzio-Wacławik Bogusława 106

Ratajczak Krzysztof 8
Rauch Jan 156
Roczkowska-Chmaj Stanisława 81
Rodawski Bartłomiej 50
Rosłon Jolanta 195
Rostkowski Tomasz 66
Rozkrut Monika 107
Rudzewicz Adam 175
Rudzka Katarzyna Izabella zob. Szelągowska-Rudzka K. I.
Rutkowska Elżbieta 124
Rynio Dorota 98
Ryś Ewa Elżbieta 142

Sameer Abdul Karim Ayyoub 157
Schweers Ludwig Matthias 125
Skarżyński Jan Grzegorz 158
Skowron Radosław 9
Skórska Anna 99

Skroban Katarzyna 82
Skwara Elżbieta zob. Kornacka-
-Skwara E.
Smalec Agnieszka 196
Sobel Grzegorz 10
Sołtys Anna Alicja 132
Sołtysik Andrzej 83
Stadniczeńko Stanisław Leszek 168
Stadnik Emilia zob. Adamczyk-
-Stadnik E.
Staniek Zbigniew 203
Staniszewska Joanna 143
Stankiewicz Dariusz 133
Stronczek Anna (SGGW) 56
Stronczek Anna 57
Stypułkowski Jacek 28
Suchmiel Jadwiga Teresa 12
Sulmicka Małgorzata Ewa 197
Szarfenberg Ryszard 198
Szczepańska-Bębenek Magdalena
178
Szelągowska-Rudzka Katarzyna
Izabella 67
Szeptycki Aleksander 84
Sztaba Kazimierz 11
Szymczak Wojciech Grzegorz 85

Świadek Arkadiusz 86

Tkocz Maria Teresa 58
Tomaszewska Liliana 126
Tracz Dariusz 182

Uberman Marta 13

Wacławik Bogusława zob. Puzio-
-Wacławik B.
Walent Witold Maciej 14
Wawrzeńczyk Monika 134
Wieczorek Gertruda 15
Wiśniewski Zbigniew 29
Włodarczyk Piotr 144
Wochnik Dorota 159
Wolniak Radosław 87
Woźniak Anna 88
Wrońska Elżbieta Maria 204

Zakrzewska-Bielawska Agnieszka 59
Zarzycka Anita Agnieszka 200
Zieleniecki Marcin Antoni 179
Zuchewicz Joanna 30

Żmudzin Tomasz 31

INDEKS PROMOTORÓW

Adamczyk Mieczysław Jerzy 114

Balicki Andrzej 172
Banasiak Jan 75
Bańka Augustyn 128
Barczyk Piotr Paweł 15
Bąkowski Wojciech 70
Bednarski Lech 39
Bernacki Andrzej Marcin 45
Bernaś Bogumił 194
Besler Gerard Jan 148
Bielawska Aurelia 95
Bielski Marcin 53
Bławat Franciszek 120
Bolesta-Kukułka Krystyna 96
Borowicz Ryszard 184
Borowiec Jan 98
Borys Grażyna 103
Braun-Gałkowska Maria 129
Brzeziński Jerzy Marian 143

Chałas Krystyna 119
Czerska Małgorzata Maria 67, 135

Dach Zofia 106
Dąbkowski Jerzy 81
Dąbrowska Teresa Lidia zob.
Makowiec-Dąbrowska T. L.
Dębniewska Marianna Jadwiga 195
Dobiegała-Korona Barbara 32
Dobrołowicz Witold 136
Dorozik Leon 78
Downarowicz Olgierd 19
Drewniak Eleonora zob. Sapia-
-Drewniak E.
Dziedziczko Andrzej 112, 150

Fereniec Stanisław Jan 105
Florek Ludwk 167
Frąckowiak Józef 166
Frieske Kazimierz 181

Gałkowska Maria zob. Braun-
-Gałkowska M.
Godzic Wiesław 121
Goliński Jan 31, 72
Golnik Lila zob. Mackiewicz-
-Golnik L.
Gołuchowski Jerzy 69
Goriszowski Włodzimierz 116
Gregor Bogdan 125
Gruszecki Tomasz 47
Gruszka Barbara 41
Gutkowska Krystyna 188, 192

Hetka Ewa zob. Marynowicz-
-Hetka E.
Hołyst Brunon 163
Hopej Marian 49, 73
Horodeński Ryszard 183
Hozer Józef 107
Hrebenda Adam 2

Ilewicz Leszek 156

Jacher Władysław 20
Jackowiak Urszula 179
Janasz Władysław 86
Jankowska Inetta zob. Jędrasik-
-Jankowska I.
Jasiak Aleksandra 147
Jędrasik-Jankowska Inetta 178
Jończyk Jan 169
Juchnowicz Marta 66

Kaliszewicz Dymitr 101
Karpus Piotr 204
Karwat Irena 46
Kaźmierczak Jan Piotr 40
Kisiel Roman 191
Klamut Mirosława 79
Klepacki Bogdan 42
Kobierski Jan 122
Konieczyński Jan 154
Korona Barbara zob. Dobiegała-
-Korona Barbara
Kościk Elżbieta 9
Kotlorz Dorota 99
Kotowska Irena 97
Kozek Wiesława 64
Kral Zygmunt 17
Krawański Andrzej 151
Krawczyk Wiktor 56
Krupa Tadeusz 82
Krzakiewicz Kazimierz 62
Krzemień Eugeniusz 87
Krzemień Stanisław 149, 153
Kukuła Karol 89
Kukułka Krystyna zob. Bolesta-
-Kukułka K.
Kulak Teresa Maria 7
Kupiec Leszek Jerzy 171
Kwiatkowska Henryka 113
Kwiatkowski Eugeniusz 100

Lachiewicz Stefan 59
Leś Ewa 189
Lewandowski Jerzy Bolesław 29
Listwan Tadeusz 61
Liszcz Teresa 164
Litak Stanisław 3
Lubińska Teresa 193

Łaguna Maria Teresa 35
Łaguna Mirosław 175

Maciąg Lidia zob. Zbiegień-
-Maciąg L.
Mackiewicz-Golnik Lila 174
Majchrzak Jadwiga 27
Makowiec-Dąbrowska Teresa
Lidia 160
Marcinkowski Jerzy 165
Marecki Krzysztof 28
Marek Tadeusz 60, 137
Marynowicz-Hetka Ewa 187
Matulka Zofia 123
Mercik Jacek Wiesław 37
Mickiewicz Antoni 57, 68
Miklaszewski Stanisław 93
Mikosik Stanisław 51
Modzelewska Jolanta zob. Supiń-
ska-Modzelewska J.
Mokrzecki Lech 6, 109

Niczyporuk Zygmunt 146
Nowak Edward 30
Nowicka-Skowron Maria 55

Ordyłowski Marek 5
Orzechowski Emil 48
Osbert-Pociecha Grażyna 76

Pacholski Leszek 36
Pawłucki Andrzej 110, 144
Perenc Józef 196
Pociecha Grażyna zob. Osbert-
-Pociecha G.
Podstawka Marian 111
Popławski Wojciech 85, 201
Poskrobko Bazyli 21
Poznański Karol 13
Prawelska-Skrzypek Grażyna 102
Przybyszewski Roman 65

Rudolf Stanisław 200

Sapia-Drewniak Eleonora 4
Senyszyn Joanna 25, 44
Sikorska-Wolak Izabella 88
Sikorski Czesław Krzysztof 26,
132, 134
Skalik Jan 133
Skoczny Małgorzata zob. Szylko-
-Skoczny M.
Skowron Maria zob. Nowicka-
Skowron M.
Skrzypek Elżbieta 24
Skrzypek Grażyna zob. Prawelska-
-Skrzypek G.
Sobolak Lidia 38
Sojak Sławomir 18
Sosnowska Honorata Karolina 94
Stachowicz Jan 131
Stankiewicz Marek Jacek 22
Stawicki Józef 186
Strelau Jan 139
Strużycki Marian 43
Strużyna Janusz 83
Strzelczyk Dorota zob. Żołądź-
Strzelczyk Dorota
Suchecki Bogdan 92
Sułkowska Wanda 170
Supady Jerzy 14
Supińska-Modzelewska Jolanta 198
Szapiro Tomasz 199
Sztumski Janusz 176
Szulc Bogdan 117
Szylko-Skoczny Małgorzata 90

Ściborek Zbigniew 115
Śliwerski Bogusław Marian 140

Tokarski Stefan 130
Trempała Janusz 180
Tytyk Edwin Stanisław 71, 74

Walasek Lech 162
Wawryniuk Stanisław 142
Wesołowska Eugenia Anna 126
Więsik Jerzy 158
Wilczyńska Weronika 118
Wiśniewski Zenon Andrzej 91
Witkowski Jarosław 50
Wojtyła Jan 190
Wolak Izabella zob. Sikorska-
Wolak I.
Woźniak Michał Gabriel 202
Wódz Jacek 127, 159
Wódz Kazimiera Maria 138, 182

Wrońska Irena 108
Wróblewska Teresa 11
Wrycza Stanisław 80
Wrzesiński Wojciech 10

Zagórski Jerzy 161, 177
Zawadzka Ludmiła 33
Zbiegień-Maciąg Lidia 63
Zechowski Zbigniew Antoni 185
Ziętara Wojciech Kazimierz 52

Żołądź-Strzelczyk Dorota 8
Żukowski Maciej 173

S. 2010

GBPiZS Główna Biblioteka Pracy i Zabezpieczenia Społecznego

0504036

LIBRIS ARCHIVE NUMBER

P0000549031